

ODLIKOVANJE ZA NEKDANJEGA PRIORJA

LJUBLJANA — Predsedstvo SFRJ je nekdanjega priorja pletarike samostana patra Janeza Droca odlikovalo z visokim odlikovanjem, z redom zaslug za narod z zlato zvezdo. Odlikovanje je p. Drolec prejel za nepretrgano delovanje za blaginjo naše družbe, za delovanje v slovenskem duhovniškem društvu in za prispevek pri urejanju dobrih odnosov med socialistično samoupravno družbo in verskimi skupnostmi. Odlikovanje mu je 27. decembra lani izročil predsednik RK SZDL Franc Šetinc, ki je na slovesnosti v vili Rožnik v Ljubljani spregovoril o delu in življenju p. Janeza Droca ter podčrtal njegov prispevek za tvorno sožitje in medsebojno spoštovanje med vernimi in nevernimi, saj v naši družbi drugačnost v nazorskih pogledih ne ločuje ljudi, niti ne preprečuje skupnega dela in boja za humanejšo in bolj demokratično družbo. V njej naj bo delovni človek gospodar svoje sreče, njegov narod pa v skupnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti svoje prihodnosti kovač.

KRAIGHERJEVI NAGRAJENCI

LJUBLJANA — V slovenski kupščini so v ponedeljek, 6. januarja, slovesno podelili nagrade brisa Kraigherja, ki jih že 18. spored podelila Gospodarska bornica Slovenije uspešnim slovenskim gospodarstvenikom za njihove izjemne dosežke trajnejšega pomena v gospodarstvu. Med te so nagrade prejeli: Miran Koslar, predsednik poslovnega odbora sozida Mercator — KIT iz Ljubljane, Jože Mirtič (naš rojak, vama iz Cegelnice pri Novem mestu), direktor DO Predilnica Ljajca, Zmago Trampuž, glavni direktor DO Fructal iz Ajdovščine, Dolfe Vojsk, glavni direktor DO Elan iz Begunj, in Jože Agar, generalni direktor DO melt iz Ljubljane.

KOMUNISTI O STILLESU

SEVNICA — Na zadnji seji košičke občinske konference ZK pred koncem leta je bila na dnevnem redu obravnavana tridesetletni rezultatov gospodarjenja, vendar je večina razpravljalcev posegla v aktualno razpravo: ukrep družbenega prarstva v Stillesu — da ali ne? Sekretar medobčinskega sveta ZK za Počevje Valentin Dvojmoč je med drugimi menil, da niso izčrpane samoupravne poti reševanja tega kolektivnega. Več razpravljalcev je menilo, da tega ni storil niti sozd Slovenijales.

IMV vzdržala mučno agonijo

V Parizu podpisani aneks k pogodbi z Renaultom zagotavlja tovarni avtov donosno proizvodnjo — Zaprta devizna bilanca — Referendum še ni določen

NOVO MESTO — Po večmesečnem zavlačevanju s podpisom aneksa so predstavniki začasnega vodstva IMV 24. decembra v Parizu podpisali dokument s francoskim partnerjem Renaultom, ki zagotavlja donosno proizvodnjo tovarni avtomobilov, dokler bo »katra« še živel.

Vsi trije zbori novomeške občinske skupščine so ob koncu decembra ob obravnavi poročila začasnega

Francozi pripravili ponudbo do konca letošnjega marca.

● V letu 1985 so v IMV presegli plan prodaje avtomobilov. V izvoz so prodali 29.000 vozil, doma pa 8.700 vozil R-4 in 2250 vozil R-18. Proizvodnja avtomobilov je bila za 6 odstotkov večja od lanske, zmogli pa so jo s 170 delavci manj, in to ob poprečnem zaslužku 35.800 din. Proizvodnja prikolic je bila v letu 1985 sicer za 10 odst. manjša, kot je predvideval letni plan, ker izpada ob začetku leta niso mogli nadomestiti, vseeno pa sta tako prikoličarski kot avtomobilski cel IMV leto 1985 končala brez rdečih števil. To velja seveda za tekočo proizvodnjo, medtem ko ostajajo še nedorečene izgube iz prejšnjih let. Prve vesti iz bank pa kažejo, da bo prišlo do odpisa obresti, kot je bilo dogovorjeno.

vodstva IMV le dobili težko pričakovano novico: odnosi z Renaultom so za kratkoročno obdobje dokončno urejeni, za dolgoročno sodelovanje tja do leta 2000 pa bodo

V razpravi o poročilu IMV pa se je zataknilo v zboru združenega dela, kajti začasno vodstvo IMV je menilo, da z nameravano reorganizacijo ne gre hiteti na vrat in nos, ker pogovori za dolgoročno rešitev IMV še potekajo in ne bi imelo smisla na račun kvalitete hiteti, da bi formalno zadostili postavljenim rokom. Gre namreč za konec februarja, ko IMV poteče ukrep družbenega varstva, izvršni svet pa je na seji vztrajal, da mora biti dotlej reorganizacija z delitvijo IMV na dva dela z referendumom izpeljana.

Ker je vsaka stran vztrajala pri svojem stališču, se delegati niso mogli odločiti za glasovanje in so sklenili, da bodo o izvedbi referenduma glasovali januarja. Dotlej naj bi stališča IMV in izvršnega sveta uskladili.

R. BAČER

ZA SREČNO IN ZDRAVO 1986 — V Domu starejših občanov v Šmihelu je bilo pred Novim letom praznično in slovesno. Vzdušje so v četrtek, 26. decembra, še popelirali predstavniki novomeških družbenopolitičnih organizacij, DO Krke, ki je pokroviteljica Doma, in predsednik IS SO Novo mesto Jože Suhadolnik. Na sliki ga vidimo (na levi), ko se je po bolj uradnem delu slavnosti zadržal z drugimi gosti med prebivalci Doma še na daljšem prirčnem in neformalnem pogovoru o občinskih zadevah in o problemih, ki jih imajo prebivalci Doma starejših občanov v Šmihelu. (Foto: T. Jakš)

BERITE DANES!

na 3. strani:

● Gozdarji niso več kos krajam

na 4. strani:

● Zdravstvena izguba iz pisarn

na 5. strani:

● Delegati niso dvignili rok

na 6. strani:

● Je kosilo važnejše od življenja?

na 8. strani:

● Pisma in odmevi

na 9. strani:

● Zaradi njih in zaradi nas

na 11. strani:

● Z zvonovi nad kugo, zakaj ne?

na 12. strani:

● Posavskim ribam štete ure?

na 20. strani:

● Ūmor v Kočevju

NAJPRIZADEVNEJŠA DRUŠTVA DOBIJO NAJVEČ DENARJA

BREŽICE — Društva prijateljev mladine v brežiški občini vsako leto tekmujejo med seboj. Komisija za ocenjevanje je pred kratkim razglasila rezultate za leto 1984/85. Največ točk je osvojilo DPM Dobova (7037) in prejelo 10.555 din za svojo dejavnost v 1986. letu. Samo za šest točk zaostaja DPM Bizeljsko, ki mu tesno sledijo Artičani in Brežičani. Za njimi so se uvrstila še društva z Velike Doline, Globokega, Cerkelj in Pišec. Vsa ta društva skupaj so si prislužila 68.650 din.

V drugi skupini je komisija ocenjevala delo društev v krajih, kjer nimajo popolne osnovne šole ali pa tudi nižjih razredov ne. Med njimi se je najbolje uvrstilo DPM Kapele. Na drugem mestu so Skopice, nato Čatež, Buševa vas in Mrzlava vas. Med ta društva je komisija razdelila 18 tisočakov kot spodbudo za delo v prihodnje.

Z NOVIM LETOM NOV TOZD

RIBNICA — Z novim letom je dobil ribniški Riko nov tozd, in sicer je to tozd Mašinstvo iz Tesliča v BiH, ki je bil doslej vključen v lesni kombinat Borja. To je že česti proizvodni Rikov tozd. Za to združitev je v Riku glasovalo 61,7 odstotka od 1.124 zaposlenih. S tozdom Mašinstvo je Rikov tozd Rikostroj uspešno sodeloval že vseh zadnjih 7 let, posebno pa zadnjih pet. V Tesliču so za Rika izdelovali posamezne polproizvode. To sodelovanje je zdaj pripeljalo do vključitve tega tozda v delovno organizacijo Riko. V tozdu Mašinstvo je zaposlenih 220 delavcev, že doslej pa jih je polovica izmed njih delala za potrebe Rika.

Kam z nevarnimi odpadki?

V Kočevju in Ribnici ničesar ne vedo, da bi na njihovem območju iskali možnost za skladišče

KOČEVJE, RIBNICA — Pred Novim letom so prodrle v javnost govornice in tudi povsem potrjene vesti, da v Jugoslaviji iščejo možnost za skladiščenje radioaktivnih in drugih nevarnih odpadkov. Po TV je bilo sporočeno, da so raziskovali take možnosti tudi v Sloveniji in to v dveh občinah: Slovenj gradec (na kar je že ostro reagirala avstrijska javnost) in še v eni izmed dolenskih občin.

Ker ni bilo omenjeno, za katero dolensko občino gre, smo se pozanimali v občinah Kočevje in Ribnica, kjer se običajno vedno dogaja kaj »zanimivega«. Predsednik občinske skupščine Ribničan Stanko Rus je dejal, da mu o tem ni nič znanega. Podoben odgovor smo dobili tudi od predsednika izvršnega sveta občine Kočevje Staneta Letonje.

V Kočevju so nam zatrtili, da dvomijo, da bi kdo spet poizkušal ali celo dovolil kaj podobnega, saj je afera z dovozom z antraksovm okužene (in seveda tudi razkužene)

V GOSTEH CELJANI

NOVO MESTO — Včeraj in danes je tu v gosteh Slovensko ljudsko gledališče iz Celja. Nastopa z delom C. Fryja »Gospa ne bo zgorela«, ki ga je režiral Dušan Mlakar.

Proti koncu tedna — v soboto — se bo vreme spet poslabšalo.

Rekordi Beltove livarne

Lani največja rast med slovenskimi livarnami

ČRNOMELJ — V livarni črnomajškega Belta so po zelo hudi zimi in podaljšnem dopustu dvomili, da jim bo uspelo uresničiti plan proizvodnje v preteklem letu, zlasti še, ker je bil za 7 odst. večji kot leta 1984. Vendar jim je uspelo načrt celo preseči, in to že pred koncem leta.

V lanskem letu so v livarni izdelali 19.580 ton ulitkov, kar je za 2.300 ton več kot leto poprej in predstavlja največje povečanje proizvodnje v zgodovini Belta nasploh. S 13,3 odst. večjo proizvodnjo kot leta 1984 pa je črnomajška livarna tudi med slovenskimi livarnami najuspešnejša glede na rast proizvodnje. Proizvodnjo iz leta 1984 so namreč dosegli že 26. novembra, planiranih 18.500 ton pa 10. decembra. Ne rekorde na strojni obklovalnici, težki liniji, neto in bruto litju ter prevzemu. Ocenjujejo, da se je lani produktivnost dvignila kar za 4,5 odst. oz. za 24 odst. v zadnjih štirih letih. Po ocenah so izvozili na klinrinski trg v preteklem letu za 11,2 milijona dolarjev izdelkov ali za 17 odst. več kot leto prej, za konvertibilno tržišče pa za 970.000 ameriških dolarjev, torej za 76 odst. več.

Seveda so k uspehu livarne med drugim pripomogle tudi investicije in vrsta tehnoloških sprememb, saj je bilo preteklo leto eno najbolj plodnih glede posegov in uspehov na tem področju. Medtem ko nekateri investicije še niso zaključene, pa v barvarni, topilnici in modelarni že delajo po novem in v boljših razmerah.

V Mehanski obdelavi pa so težave v proizvodnji in prodaji povzročale neprestane motnje v poslovanju. Glavni vzroki za neizpolnjevanje plana so predvsem neusklajenost kapacitet, občasno pomanjkanje materiala, zastoji pri prodaji strojev in opreme. Za zadnjih nekaj mesecev pred koncem leta so zato sprejeli akcijski program dela, s povečano produktivnostjo, boljšo izrabo delovnega časa in organizacijo dela pa so dosegli dobre uspehe, predvsem so povečali fizični obseg proizvodnje in zmanjšali izmet pri obdelavi.

M. BEZEK

Dolenjska v izvozu med najboljšimi

IMV največja izvoznica

NOVO MESTO — Konec lanskega novembra je izvoz v štirih dolenskih občinah dal skoro 34 milijard dinarjev izkupička, zlasti ugodni pa so izvozni rezultati na konvertibilnem trgu.

Po podatkih medobčinske gospodarske zbornice je izvoz ob koncu novembra dal za 20 odst. boljši rezultat, kot ga je Dolenjska dosegla pred letom dni, uvoz pa je bil za 15 odstotkov večji. Pokritje uvoza z izvozom je znašalo preko 19 odst. v korist izvoza, kar je rezultat, s katerim se lahko ponašajo redke regije. V istem času se je namreč slovenski izvoz v poprečju povečal le za 6 odstotkov, tako da dolenski izvoz v strukturi slovenskega gospodarstva zavzema že 10 odstotkov, medtem ko je na vseh ostalih področjih gospodarjenja veliko na slabšem.

Zlasti lepi so rezultati dolenskega izvoza na konvertibilnem trgu, kjer je izvoz v 11 mesecih narasel za 24 odst. (v Sloveniji le za 8 odst.), na klinrinskem trgu pa je letos dolenski izvoz za 9 odstotkov večji od enakega obdobja lani.

V posameznih občinah je blagovna menjava s tujino dosegla različno raven, najlepše uspehe pa ima vsekakor novomeška občina z doseženo 27-odstotno rastjo izvoza in 14-odstotno rastjo uvoza. Medtem ko je celoten izvoz narasel za 7 odstotkov tudi v občini Črnomelj, kjer pa se je uvoz povečal kar za 94 odst., pa v Metliki, zlasti pa v Trebnjem niso dosegli lanske izvozne ravni.

Kar za 167 odst. je v letošnjem enajstmesečnem obdobju povečal izvoz novomeški Pionir, s 143-odstotno rastjo izvoza, ki je po vsoti daleč največja, pa se ponaša novomeška tovarna IMV. Ta ostaja na Dolenjskem še vedno najpomembnejši izvoznik. Z zelo uspešnim izvozom se lahko pohvalijo tovarna Krka, Novoles, Novoteks, Belt Črnomelj, Iskra Mokronog, Iskra Tencl. Najslabše gredo izvozni posli letos trebanjskemu Trimu in žužemberški Iskri ter Gorenju v Črnomlju.

R. B.

ROMI ŠE NAPREJ LOKALNI PROBLEM

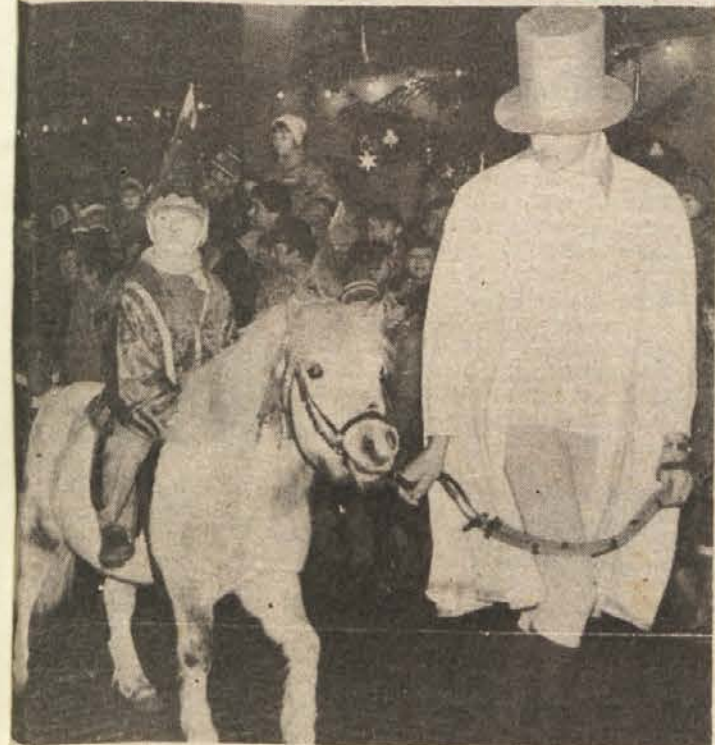
NOVO MESTO — Občinske interesne skupnosti s področja socialnega varstva so lani predlagale republiškim interesnim skupnostim, da bi v srednjoročnih planih do leta 1990 zagotovili večja sredstva solidarnosti po posameznih področjih za razreševanje romske problematike. Za novomeško občino je namreč to vsaj na krajši rok prevelik zalogaj. Skupnost socialnega varstva in stanovanjska skupnost sta tudi predlagali, da bi v zakonu o spremembi zakona o stanovanjskem gospodarstvu opredelili združevanje sredstev solidarnosti za urejanje bivališč Romov, ki so stroškovno seveda zelo velika postavka. Novomeščani s tem niso uspeli. Ob sprejemanju zakona v republiški skupščini nekaj dni pred koncem leta 1985 je prevladalo stališče, da teh zadev ne gre reševati z zakonsko prisilo. Morda bi bilo drugače, če romska problematika ne bi bila tako »lokalna posebnost«.

Iz noveletne poslanice

Boj za večjo proizvodnjo in izvoz, za omejitev inflacije in ustavitev padanja življenjskega standarda so naše najpomembnejše naloge v letu 1986. Izpolnili jih bomo lahko predvsem z lastnimi silami, ob polni mobilizaciji in zavzetosti slehernega delovnega človeka in občana, vsakega posameznega delovnega kolektiva, vsakega organa in organizacije v družbi. Vsakdo se mora zavedati svojega mesta, naloge in odgovornosti v današnjem velikem boju za gospodarsko stabilizacijo države, nadaljnji družbeni razvoj in uspešnejše delovanje političnega sistema socialistične samoupravljanja. Naše programske opredelitve smo dolžni potrditi tudi z uspehi. To je Titova in naša pot osvoboditve dela in človeka, pot bratstva, enotnosti in enakopravnosti, na kateri bomo vztrajali in gradili svojo bodočnost.

Trinajsti kongres Zveze komunistov Jugoslavije, najvišji sestanki drugih družbenopolitičnih organizacij ter volitve za delegate in delegatske skupščine, kar vse naša čaka v prihodnjem letu, so spodbuda za uresničevanje ciljev gospodarske stabilizacije in nadaljnji napredek države.

Predsedstvo Socialistične federativne republike Jugoslavije

ZIVŽAV PRIKLICAL TISOČE — Na letošnjem noveletnem živžavu v Novem mestu so otroci zares lahko uživali. Tisočere raznobarvne lučke, pisani stropni okraski, okrašene jelke, vabljive stojnice z igračkami in sladkorno peno, srečelov dedka Mraza in še mnoge druge stvari so bile dva dni prava paša za radovedne otroške oči. Skoraj dvajset tisoč oiskovalcev je prišlo od blizu in daleč in si z zanimanjem ogledalo program, v katerem je sodelovalo več kot dvesto nastopajočih. Kljub vsemu je bilo za mnoge še najbolj zanimivo, ko je na trg prišel sprevod z dedkom Mrazom in snežno kraljico v kočiji, v katerem je bilo še na desetine zanimivih oseb iz otroškega pravljničnega sveta. Na sliki: poni z devetletnim princem je bil v sprevodu tudi v središču pozornosti. (Foto: Uroš Pavlin, fotokrožek O. Š. Katja Rupena)

Presegli razprave o plačah

Medobčinski svet ZS Posavja o občnih zbiorih in pripravah na 11. kongres

KRŠKO — Kjer delajo ostale družbenopolitične organizacije, predvsem Zveza komunistov, kjer se vodilni delavci zavedajo, da so družbenopolitični delavci, tam osnovna organizacija sindikata dobro dela. »Iz OO sindikata smo želeli bolj stališča, kakšen sindikat hočemo v prihodnje.«

S temi besedami predsednika občinskega sveta ZSS Krško Franca Dularja so na zadnji seji medobčinskega sveta sindikata Posavja v starem letu soglašali tudi člani sveta iz sosednjih občin. Verjetno bo kar držalo, da tam, kjer je sindikat delal vse leto, niso imeli preglastic pri sestavi poročila za občni zbor.

Precej kritike na račun sindikata v »bazi« je zaradi »sprege« z izvršnim svetom in drugimi organi. Morda je krivda tudi v tem, ker članstvo ni v popolnosti seznanjeno s sklepi in stališči svojih vodstev.

Tudi Brežičani so presegli klasično delovanje sindikatov, ko so v razpravah prišli le do osebnih dohodkov. Res se je marsikje sukala

razprava tudi okoli plač, toda članstvo je spoznalo, da mora biti sooblikovalec tudi, ko gre za ustvarjanje, in ne le za porabo. Sevničani so na občnih zbiorih sindikata izrekli dosti kritičnih in samokritičnih besed tudi glede (ne)uresničevanja delegatskega sistema. Razprave so bile tam, kjer so problemi, zelo konkretne, delavci pa so poudarjali

● Do 15. januarja naj bi bile zaključene javne razprave o dokumentih za 11. kongres ZSS. Predsednik MS ZSS Posavja Drago Šterban je pohvalil Sevničane, ki jim je doslej uspelo več kot Krčanom in Brežičanom.

premahnjo odgovornost vodilnih delavcev. Seveda je bilo najbolj živahno v Stillesu, ki je zajadral v nemirno, globoko morje rdečih števil.

Preveč ali premalo tozdvov?

Pobude za reorganizacijo morajo temeljiti na analizah, o njih pa razpravljati v vseh sredinah

LJUBLJANA — Podobno kot v ostali Sloveniji in Jugoslaviji je bilo tudi na območju regije Ljubljana-okolica v zadnjem obdobju danih več predlogov za ukinitev tozdvov (ponekod so te pobude tudi že uresničili), ni pa bilo nobenega predloga za ustanovitev novih tozdvov. To so ugotovili na seji MS ZK Ljubljana-okolica 24. decembra. Med občine, kjer je bilo pobud za ukinjanje tozdvov največ, sodijo Domžale, Kočevje in Vrhnika, takih pobud pa ni bilo le v občinah Ribnica in Logatec.

Sekretar MS ZK Posavja Valetin Dvojmoč je opozoril, da je še premajhen poudarek dan informiranju, zlasti naj bi bolj izrabili sindikalne skupine. Izsiljeni sestanki in neuspešni referendumski so lahko tudi rezultat slabe informiranosti, ne le slabe priprave. Storitnost že upada, sindikatu pa tudi ne more biti vseeno, če je mladina v kolektivu zaposlatvena.

MS ZSS Posavja je ocenil, da se v vsebinske priprave na občne zборе niso dovolj vključila vodstva osnovnih organizacij, predhodne obravnave pa niso opravili po sindikalnih skupinah. Sodelovanje ni bilo dobro niti z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami niti samoupravnimi organi. Predsedstva občinskih sindikalnih svetov in njihovi člani so precej prispevali k uspehu občnih zbiorov. Drži pa, da so poročila velikokrat nakazovala le težave, bolj malo pa, kako iz določene stiske in krize.

P. PERC

Začetek skupne evidence

Z januarjem 1986 pričela delati skupna evidenca prejemnikov vseh socialnovarstvenih pomoči v novomeški občini

NOVO MESTO — Z začetkom letošnjega leta je uradno vendarle pričela delati enota skupne evidence prejemnikov socialnovarstvenih pomoči pri Centru za socialno delo, predvidena s sporazumom o teh pomočeh, ki je prišel veljati v Sloveniji lani maja. V ta namen je že kupljen računalnik, enota pa bo začasno delala v prostorih skupne službe SIS družbenih dejavnosti oz. občinske zdravstvene skupnosti na Kidričevem trgu, saj Centru za socialno delo na rotovžu nikakor ni uspelo zagotoviti nujnih dodatnih prostorov.

V skupni evidenci bodo zaenkrat delali štirje delavci: ena delavka centra, ki že dela na skupni evidenci, in tri delavke, ki sedaj opravljajo delo v zvezi z denarnimi pomočmi otrokom. Če bo potreba, bodo v skupno evidenco razporedili še enega delavca centra za socialno delo. Novih zaposlitvej torej ne bo. Sredstva za delo skupne evidence bodo prispevale interesne skupnosti, za katere bo evidenca v glavnem opravljala vse delo v zvezi s socialnovarstvenimi pomočmi. To so: skupnost otroškega varstva, skupnost socialnega skrbstva in stanovanjska skupnost. Enota skupne evidence bo opravljala vsa strokovna in tehnično-administrativna opravila za ugotavljanje upravičenosti do socialnovarstvenih pomoči in seveda vodila evidenco vseh prejemnikov pomoči.

Skupna evidenca bo seveda zelo koristna stvar, če bo zaživela tako, kot je predvidel samoupravni sporazum o socialnovarstvenih pravicah. Njena dejanska pozitivna vloga bo odvisna od tega, kako kvalitetno, objektivno in pošteno bodo opravile svoje delo kadrovske socialne službe v delovnih organizacijah in socialnozdravstvene komisije v krajevnih skupnostih pri oblikovanju mnenj o upravičenosti delavcev oziroma občanov do neke socialnovarstvene pomoči. Zaenkrat se niso posebno odrezale.

Z. L.D.

Dolenjcu vzeli

Posledica izstopa Kočevja iz kroga ustanoviteljev Dolenjskega lista

KOČEVJE — Po predlogu občinskega izvršnega sveta naj bi ob rebalansu občinskega proračuna, sprejete na sejah zborov občinske skupščine Kočevje 25. in 26. decembra, dobil zaradi višje dovoljene porabe 207.000 din tudi Dolenjski list. Za toliko naj bi se namreč povečala vsota sofinanciranja za leto 1985. Vendar je bil predlog v zadnjem hipu spremenjen in bodo ta denar dobile družbenopolitične organizacije, ki jim je bilo po istem predlogu namenjeno 1.758.000 din, in se jim bo torej ta vsota povečala še za skromnih Dolenjskih 207.000 din.

Z rebalansom je bil denar razdeljen še naslednjim: za priznavalnino 1.417.000 din, za kadrovske pomoči 400.000 din, za takse za promet parkljarjev in kopitarjev 3.813.000 din, za proračunsko rezervno 487.000 din, za krajevne skupnosti 627.000 din, za upravne organe 15.232.000 din, za sredstva skupščine in IS 7.412.000 din, za postajo milice 1.166.000 din, za občinskega sodnika za prekrške 652.000 din, za temeljno sodišče 2.800.000 din, za temeljno javno tožilstvo 439.000 din, za občinsko javno pravobranilstvo 128.000 din, za sodišče združenega dela 235.000 din, za družbenega pravobranilca samoupravljanja 380.000 din, za občinski štab za TO 838.000 din in za vzdrževanje spomenikov NOB 30.000 din.

»moda« in celo politični pritisk. Mnogi tozdi niso zaživeli, kot je bilo zakonsko predvideno, nekateri pa so se spremenili v skoraj samostojna podjetja z lastno poslovno politiko, namesto da bi bila poslovna politika enotna za vso delovno organizacijo, v tozdu pa naj bi združeni delavci uredili svojo ekonomsko in samoupravno funkcijo.

Dogovorili so se, da je potrebno v bodoče take reorganizacije obravnavati bolj preudarno. Pobude za reorganizacije morajo temeljiti na analizah, ki bodo prikazovale tudi dobre in slabe strani takih odločitev, do katerih je treba priti, po demokratični poti.

J. PRIMC

STOPNJA OBVELJALA

SEVNICA — Na tradicionalni zadnji seji vseh treh zborov občinske skupščine konec leta so izglasovali enodostopno stopnjo za pospeševanje kmetijstva v občini, na ustreznih krajih pa nameravajo postaviti vprašanje o ustavnosti dodatnega republiškega prispevka iz osebnih dohodkov.

Lesarjem manjka hlodovine

Pionir in Novoles potrebuteta za izvozno proizvodnjo več kakovostnega lesa, GG ga pa nima

NOVO MESTO — Najhujše težave so v Pionirjevem tozdu Lesni obrat, kjer so septembra začeli harmonika vrata izvažati v Zahodno Nemčijo in na Dansko, primanjkuje pa jim kvalitetnega lesa.

Kot so pred dnevi na skupnem sestanku predstavnikov Gozdnega gospodarstva, interesne skupnosti za gozdarstvo, Pionirja, Novolesa in IMV skupno z novomeškimi izvršnimi svetovi ugotovili, se težave s pomanjkanjem kvalitetnega lesa zaostrojuje. Gozdno gospodarstvo bo letos sicer preskrbelo načrtovano količino lesa, vendar je zaradi odmiranja jelke vse več drobnega lesa, zato bo manj hlodovine, ki jo industrija najbolj potrebuje. Povrh vsega je še žled prizadel nad 35.000 m³, tako da bo v prihodnje kvaliteta še slabša.

Glede na razmere je bilo Gozdno gospodarstvo prisiljeno trem največjim porabnikom lesa v občini: Novolesu, IMV in Pionirju, zmanjšati dogovorjene količine dobav kvalitetnih igralcev, vse teže pa je do lesa priti iz drugih območij.

S tem v zvezi so spregovorili še o večletnem problemu: žagarski de-

javnosti. Dejstvo je, da imajo vse tri velike delovne organizacije lastne žagarske zmogljivosti, ki so večinoma le polovično izrabljene. Gozdno gospodarstvo pa ima sklenjen samoupravni sporazum o skupnem prihodu le z Novolesom. V prid boljši oskrbi bi bilo potrebno v sporazum zajeti še IMV in Pionirja, uporabniki lesa pa bi

se morali v tem okviru dogovoriti o enotni politiki izkoriščanja lesa in njegove predelave. Ugotavljali so, da je sporazum z interesno skupnostjo za gozdarstvo izdelan na osnovah, ki danes ne ustrezajo več, zato bodo tudi potrebne spremembe v tem dokumentu za novo srednjeročno obdobje.

R. B.

NAŠA ANKETA

Počitnice za otroke

Komaj smo dobro preživeli večinoma kar teden ali celo več trajajoče novejne počitnice, že bodo, seveda to pot le šolarji, kmalu spet uživali v počitnicah. Zaenkrat tudi kaže, da se bo mladina v letošnjih zimskih počitnicah lahko dobro naučila zimskih radosti, če ji le bo do tega. Ker je smučanje drag šport, seveda ni posebno veliko takih družin, ki si lahko za teden, dva ali celo več privoščijo zimsko počitnikovanje v kakšnem smučarskem središču. Marsikomu od odraslih niti ni do smučarje, čeprav je to hudo popularen in moden šport. Več pa je takih, ki vendar omogočijo otroku, da se vključi v takšno zimsko veselje. Pri tem imajo marsikje precej zaslug za razne cenejše variante smučanja tudi šole, klubi itd.

STANE MARKOVIČ, poštar iz Trebnjega: »Na zimске počitnice ne hodim, ker nima ne časa ne denarja, pa tudi nimam take navade. Pozimi, ko je zunaj mraz, sem najraje doma, kjer je najbolj udobno in prijetno. Ne poznam niti enega svojega kolega, ki bi hodil na smučanje, saj imamo poštarji dovolj kondicije in smo tudi dosti na svežem zraku. Zato si dopust privoščim poleti, ko grem na morje. Še tedaj najraje vidim, da okoli mene ni prevleke gneče, kar se smučarjem redno dogaja.«

FRANC HRIBAR, delavec servisa Petrol v Krškem: »Imam dva šoloobvezna sina in mislim, da bi bilo prav, če bi zimске počitnice skušali čimbolj izkoristiti, da bi se otroci lahko naučili zimskih radosti. Menim, da bi šole lahko počitnice za kakšen dan celo podaljšale ali prestavile, če je dovolj snega in mrzlo, saj bi s tem precej prihranili pri kurjavi. Mislim, da je dobro, da so počitnice v Sloveniji vsaj v dveh izmenah, da ni take gneče na smučiščih.«

FRANC SLANC iz Čuril, telefonist v metliškem Novolesovem tozdu TKO: »Na zimске počitnice nisem nikoli hodil in tudi letos ne bom šel. Nikoli me ni vleklo, pa tudi denarja za to nikoli ni bilo, sedaj pa še celo ne, ko je vse tako drago. Smučam bolj tako, za silo, toliko da se popoldne malo zapeljem na naših klančkih, če je dovolj snega. Od opreme imam samo smuči in čevlje. Tudi moji prijatelji in vrstniki v glavnem ne hodijo na zimski dopust.«

MARIJA KRŽAN, prosvetna delavka z Bizeljskega: »Zimске počitnice bomo preživeli doma. Naša šola organizira smučanje dobra dva kilometra stran od vasi, da bodo prišli na račun vsi učenci, ki to želijo. Revnejšim bo šola posodila smuči in pancerje. Prostor za smučanje je odprt. Pri njem doma bomo učencem kuhali tudi čaj, da se bodo okrepčali in pogreli. Smučanje bo vodila naša fizikulturica. To je najcenejša možnost. Kaj več si za zdaj ne moremo privoščiti.«

ANTON MALNARIČ, delavec v seški IMV, iz Štrekljevca: »Na zimске počitnice ne bom šel nikamor, ker so tako težki časi, da z dvema delavskima plačama komaj rinemo iz meseca v mesec. Tudi pretekla leta nismo z družino hodili na počitnice, ne na zimске ne na letne, ker smo gradili hišo. Sicer tudi ne vem, kaj naj bi delal na zimskih počitnicah, ko ne smučam. Zaradi visokih cen mi je smučarska oprema nedosegljiva.«

MARJANKA STRGAR, upravnica Tončkovega doma na Lisci: »Trenutno uvoza zimске počitnice na naših smučiščih isto otrok iz pobratenih krajev hrvaškega Vrbovca in Rimskih Toplic. Zamenjali jih bodo šolarji iz sevniske občine. To je najcenejša oblika rekreacije v naravi. Vse zmogljivosti v domu so oddane, snega je dovolj, obe vlečnici delata, tudi cesta je vzdrževana in pluzena. Upam, da bodo vsi, ki bodo med počitnicami na naši gori, kot običajno zadovoljni z našimi službami.«

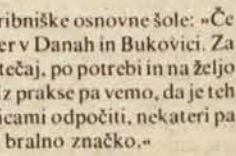
ANDREJ PERIC, obrtnik iz Novega mesta: »Zimске počitnice so dnevi, ki jih med letom najbolj težko čakam. Sem najstarejši aktivni dolenjski smučar s 33-letnim stažem smučarskega vaditelja. Vsako leto si vzamem za smučanje vsaj teden dni, ponavadi med šolskimi počitnicami, ko je prosta žena, ki je učiteljica. Že leta opažam, da je v naših smučarskih središčih smučanje najdražje. Za veliko denarja se malo smuča. V tujini je drugače. Zato pojdem tudi te počitnice s smučmi čez mejo.«

DORA MAJERLE, pomočnica ravnateljica osnovne šole v Kočevju: »Najbolj si želimo snega, da bodo imeli učenci pravo zimsko veselje. Pripravljamo smučarski tečaj, z upravo kina Jadran pa se dogovarjamo za dopoldanske filmske predstave za mladino. V šolski knjižnici bo vsak dan ura pravljic, razgovor o knjigah in družabne igrice. Za učence sedmih in osmih razredov bodo plesne vaje. Delali bodo tudi nekateri krožki.«

ANICA BENČINA, pomočnica ravnateljica ribniške osnovne šole: »Če bo sneg, bodo smučarski tečaji za šolarje, in sicer v Danah in Bukovici. Za učenke bo tečaj krojenja. Bo tudi računalniški tečaj, po potrebi in na željo staršev bomo organizirali še druge aktivnosti. Iz prakse pa vemo, da je teh želja bolj malo, saj se želijo učenci med počitnicami odpočiti, nekateri pa izkoristijo proste dni za branje, predvsem za bralno značko.«

KRATKO IN JEDRNATO

GROZA — Gospodarstvo Resno Ogroženo Zaradi Administracije

PLAN — Prebivalstvo Lahko Avtomatsko Nastrada

POLOM — Proračun Omogoča Lahko Otekanje Milijard

MAKS ZUPANČ NOVI SEKTERAR

SEVNICA — Na programskovolilni seji občinske konference SZDL so za novega poklicnega sekretarja te organizacije izvolili Maksa Zupanca. Tovariš Zupanc opravlja sedaj tajniške posle za več siso: kulturno, raziskovalno in telesno kulturno skupnost. Konec februarja naj bi zamenjal sedanjega sektorja OK SZDL Slavka Lupšino, ki odhaja v pokoj.

Ljubljansko pismo

Več družbenih ali zasebnih stanovanj?

Celotna stanovanjska in komunalna gradnja terja bistvene spremembe

LJUBLJANA — Po naši ustavi je lahko stanovanje v družbeni in osebni lastnini. Obvezen prispevek vseh zaposlenih za stanovanjsko graditev in praksa graditve in delitve stanovanj v organizacijah združenega dela in občin sta šla na roko nesmotnostim na tem področju ter ustvarila prepričanje, da se z zaposlitvijo pridobiva pravica do stanovanja od organizacije, kjer delavec dela, in da torej reševanje stanovanjskega problema v materialnem smislu tudi ni obveznost, za katero moramo z varčevanjem najti prostor v družinskem dohodku. Temu je šla na roko tudi praksa bank, ki so ne glede na vse večje prihranke prebivalstva obravnavale posojila za graditev stanovanj v osebni lasti restriktivno in kot postransko zadevo. V mnogih državah pa je to eden izmed najbolj razvitih poslov določenega tipa bank. Takšna praksa je torej pripeljala do prepiranja, da je družbena lastnina stanovanja ena glavnih značilnosti socializma.

V dolgoročnem programu gospodarske stabilizacije je stanovanjsko gospodarstvo opredeljeno kot specifična gospodarska dejavnost posebnega družbenega pomena. Stanovanjsko problematiko je torej možno reševati le na podlagi samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov ter ob upoštevanju ekonomskih zakonitosti. V zakonu o stanovanjskem gospodarstvu je stanovanje opredeljeno kot ekonomska dobrina dolgoročne porabe s posebnimi socialnimi značilnostmi. Stanovanje se pojavlja bodisi kot del samouporabe uporabne dobrine ali kot trajna porabna dobrina. V prvem primeru gre za stanovanja v družbeni lastnini, v drugem pa za zasebna stanovanja v družbenih ali v zasebnih stanovanjskih hišah.

V Sloveniji smo ob popisu leta 1981 imeli skupaj 585.780 stanovanj, od tega 31,4% v družbeni lastnini. Obstoječi stanovanjski sklad predstavlja skoraj 30% narodnega bogastva. V preteklih letih smo v stanovanjsko gradnjo vlagali okoli 10% narodnega dohodka iz družbenih in zasebnih sredstev. Kljub zelo intenzivni stanovanjski gradnji v preteklih desetih letih

pa je v Sloveniji še precej ljudi, ki nimajo stanovanja, precej pa je tudi takšnih, ki nimajo primernega stanovanja. To pomeni, da bo stanovanjska politika tudi v prihodnje zelo občutljivo družbeno in socialno vprašanje.

Zakon o stanovanjskem gospodarstvu (sprejet leta 1981) je dosledno uveljavil načelo, da je vsakdo sam dolžan prispevati k rešitvi svojega stanovanjskega vprašanja, in to v skladu s svojimi gmo-tnimi možnostmi in ob pomoči družbe. To načelo smo konkretizirali z uveljavitvijo lastne udeležbe tudi ob pridobitvi družbenega stanovanja, tako da so občani načeloma izenačeni pri pridobivanju stanovanj (do 20% lastne udeležbe pri pridobitvi družbenega stanovanja ter najmanj 20% za nakup ali gradnjo zasebnega stanovanja). V praksi pa se spričo problemov, ki so povzročili krčenje obsega družbene stanovanjske gradnje, vse bolj začena uveljavljati nakup ali gradnja lastniškega stanovanja kot prevladujoč način reševanja stanovanjskih vprašanj. To in neregno vprašanje vzdrževanja družbenih stanovanj (ker so stanarine prenizke, družbeni stanovanjski sklad slabo vzdržujemo) je spodbudilo razmišljanja, ali je sploh upravičeno ohranjati in spodbujati družbeno lastnino na tem področju ali pa kaže bolj spodbujati zasebno gradnjo stanovanj. Pojavljajo se tudi predlogi, naj bi del obstoječih družbenih stanovanj odprodali stanovalcem, podobno, kot načrtujejo v nekaterih drugih socialističnih državah (Madžarska, Kuba).

To, da ni ekonomske zainteresiranosti za pridobitev čim cenejše stanovanja, je povzročilo takšno podražitev stanovanjske graditve, da je naša država v tem ena izmed najdražjih v Evropi. Gradbinci in drugi udeleženci v stanovanjski gradnji tudi niso dovolj ekonomsko stimulirani za hitrejšo in cenejšo gradnjo. Zaradi tega precejšen del nacionalnega dohodka, ki ga namenjamo za stanovanje, močno obremenjuje dohodek organizacij združenega dela, hkrati pa ne daje ustreznih rezultatov.

Vse kaže, da terja celoten kompleks stanovanjske in komunalne gradnje bistvene spremembe, to je preizkušanje ekonomskega in socialnega temelja tega sistema. Pri iskanju rešitev nam mora biti izhodišče to, da naj bodo pogoji za graditev stanovanj za lastne potrebe ali za uporabo družbenega stanovanja v osnovi enaki, kar bo posamezniku omogočilo, da se bo odločil za stanovanje v osebni lasti ali pa da bo uporabljal stanovanje v družbeni lastnini proti plačilu ekonomske stanarine. Bistven pogoj takšne usmeritve pa je, da se stanarine v neposredni prihodnosti povečajo do ravnih enostavnih reprodukcije, v perspektivi pa bi bilo treba vanje vključiti tudi del razširjene reprodukcije.

VINKO BLATNIK

VEČ DENARJA ZA INTERVENCIJE V KMETIJSTVU

METLIKA — Na zadnji seji zborov občinske skupščine so se delegati odločili, da se prispevna stopnja za sklad za intervencije v kmetijstvu poveča od sedanjih 0,85% odst. od bruto osebnih dohodkov na 1 odstotek. To pomeni, da bo sklad imel v letošnjem letu na voljo okoli 30 milijonov dinarjev ali 4,5 milijona več kot v lanskem letu. V občini bodo največ tega denarja namenili za stimuliranje proizvodnje mleka, mesa in krušnih žit. Več denarja kot doslej bo tudi za sofinanciranje pospeševalne službe.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

NOVO MESTO — Na prvi popraznični tržni dan, 6. januarja, je bila na novomeški tržnici zasadenih le malo stokin. Ponudba je bila običajno skromna in standardna, le da je bilo to pot nekaj več jaje. Prodajali so jih po 45 do 48 din. Dobro so bili založeni kioski z zelenjavo in sadjem, izredno lepa in kvalitetna jabolka pa je prodajal neki zasebnik, vendar se je cene gibala (odvisno od sorte) okrog 200 dinarjev in čez.

Sejmišča

NOVO MESTO — Na ponedeljkovem sejmu je bilo naprodaj 205 pujskov, starih 7 do 10 tednov, in 200 pujskov, starih 10 do 12 tednov. Lastnika je menjalo 376 živali. Mlajše so stale 15.000 do 17.000 din, starejše pa 17.000 do 20.000 din. Naprodaj je bilo tudi 13 glav goveje živine. Z novim lastnikom jih je šlo domov 9. Kilogram žive teže vola je veljal 260 do 300 din, krave pa 240 do 260 din. Kilogram žive teže mlade živine je stal 330 do 360 din.

BREŽICE — Na prvi letošnji sejmu v soboto, 4. januarja, so rejci pripeljali naprodaj 410 pujskov, starih do 3 mesece, in 16 pujskov, starih nad 3 mesece. Lastnika je menjalo 330 prvih in 12 drugih živali. Kilogram žive teže mlajših je stal 500 do 520 din, starejših pa 420 do 440 din.

Kmetijski nasveti

Trihinelozna plaši neuke

»Od nakupov svinine odvrča tudi strah pred trihinozo.« Pod tem dolgim naslovom je v ponedeljek Delo poročalo o zmanjšanih prednovoletnih nakupih svinjskega mesa, ki da ga je povzročil alarmanten pojav trihineloze (kot se bolezen pravilno imenuje) v Vojvodini. Tam je v zadnjih mesecih zbolelo skoraj tisoč ljudi. Kakšna bolezen je to, se lahko pojavi tudi pri nas in kako se je moč obvarovati pred njo, o tem se vprašanja seveda kar sama ponujajo.

Trihinelozo poznamo na ozemlju Jugoslavije že 73 let in tudi Sloveniji z okužbo ni bilo prizanečeno. Povzročajo jo ličinka lasnice ali Trichinella spiralis, nekaj milimetrov velike gliste, ki živi v črevesju gostitelja, ličinke pa naseljuje v njegovem mišičju. Gostitelj je lahko prašič, medved, lisica, jazbec, pa tudi človek, če je okuženo meso.

Ličinke, ki so izjemno trdožive, saj lahko ostanejo kužne do 30 let, s svojimi strupi povzročajo degeneracijo mišičnega tkiva. Na zunaj se to kaže najprej kot prebavne motnje in splošna slabost, kasneje pa povzročajo pekoče bolečine v mišičevju, motnje v dihanju, delovanju srca in krvnega ožilja. Okužba lahko povzroča tudi živčne motnje, izgubo vida in celo smrt. Letos je bil že en tak primer v Sremski Mitrovici.

Čeprav je po nekaterih ocenah okuženih na svetu okrog 200 milijonov ljudi, učinkovitega zdravila zaenkrat še ne poznamo. Ostane nam le preventiva, varovanje pred okužbo. K sreči vemo, kako do nje pride. Za človeka je najbolj nevarno svinjsko meso z živim parazitom, ki ga ne uničijo dimljenje, soljenje in sušenje. Ličinke trihinele zanesljivo uniči le kuhanje in pečenje, pa tudi daljša trajajoča globoko zmrzovanje, odkrije pa t.i. trihinoskopski pregled mesa.

Trihinoskopija je posebna laboratorijska metoda za pregled mesa, ki jo opravijo veterinarski zavodi. Da bi se povsem zavarovali pred možno okužbo, bi veterinarji morali pregledati tudi tiste prašiče, ki jih zakoljejo zasebniki za domače koline. V nekaterih primorskih občinah že imajo odloke, ki zahtevajo obvezen veterinarski pregled zaklanih prašičev in če se bo iz Vojvodine, kjer nakupujemo prašiče tudi za naše potrebe, bolezen razširila tudi k nam, bo tak ukrep nujen.

Inž. M. L.

Gozdarji niso več kos krajam

Delegati zborov občinske skupščine o problematiki gospodarjenja z gozdovi v Beli krajini — Prevladujejo objektivne težave — Priznanje Črmošnjčanom

ČRNOMELJ, ČRMOŠNJICE — Decembra 1984 so zbori črnomeljske občinske skupščine obravnavali problematiko gospodarjenja z gozdovi v občini, družbenopolitični zbor pa je sprejel sklep, da izdelajo program ukrepov za odpravo pomanjkljivosti. O tem so pred kratkim seznanili znova vse zore, vendar je iz poročila moč razbrati, da gre v tozidih Gozdarstvo Črnomelj in Črmošnjice ter toku Gozdarstvo Črnomelj pretežno za objektivne in manj za subjektivne težave.

Tok Gozdarstvo gospodari s skoraj 20 tisoč hektari gozdov, ki so izključno v zasebni lasti 5.746 lastnikov, od katerih je 4.680 kmetov, kocerantov pa le 215, čeprav so se trudili, da bi jih pridobili čimveč. Poleg tega se za nakup gozdov odloča vse več nekmetov, kar le še otežuje gospodarjenje z gozdovi. V toku opozarjajo, da je glavna sezona blagovne proizvodnje v zasebnem sektorju od februarja do maja ali junija, v tem času pa deponirajo ob cesti večino lesa. Včasih ostajajo nekatere vrste lesa ob cesti dlje časa, kar pa ne pomeni, da je prepuščen gnitju in propadanju.

Tudi v tozdu Gozdarstvo Črnomelj opozarjajo na tatvine drv, goriva za motorne žage in traktorje ter

delovnih pripomočkov. Kraje so se razpasle zlasti potem, ko so v tozdu »odprli« gozdove tudi krajanom, ki pobirajo sečne odpadke. Sicer pa v obeh tozidih niso zadovoljni s proizvodno ceno drv, ki so za petino višji od prodajne cene. Ker je povpraševanje po drvih v zadnjih letih izredno naraslo, zadovoljiti pa morajo najprej občane, prodajo znatno manj celuloznega lesa, katerega cena je, pri približno enakih proizvod-

nih stroških veliko višja od drv. V Črnomlju imajo pogosto težave pri organizaciji in normalnem poteku proizvodnega procesa zaradi daljših bolniških izostankov delavcev. V zadnjem času so se srečevali tudi s problemi z nastanitvijo delavcev, ki živijo sedaj v samskem domu. V Črmošnjicah tega problema ne poznajo, saj so življenjski in delovni pogoji delavcev dobro urejeni. Da siceršnjih težav skoraj nimajo, pričča tudi to, da so v Črmošnjicah v

Bo dovolj domače krme?

Letos bo metliška KZ vložila okoli 400 milijonov za napredek kmetijstva — Potrjeni direktorji

METLIKA — Tik pred iztekom leta, 25. decembra, se je v Metliki sestel najvišji organ metliške Kmetijske zadruge, zadrudni svet. Največ pozornosti so člani sveta posvetili investicijskemu programu zadruge za to leto, ki so ga tudi potrdili in mu dali vso podporo.

V tem programu ima prednost izgradnja odkupnega mesta in skladišča kmetijskega reprodukcijskega

● Na sestanku zadrudnega sveta so ponovno imenovali direktorje zadruge. Tako bodo nadaljnja 4 leta metliško Kmetijsko zadrugo vodili direktor Janez Gačnik, direktor TZO Kooperacija Stane Bajuk, direktor tozda Vinska klet Julij Nemančič in komercialni direktor Ernest Schauer.

materiala v Podzemlju. Pomembna postavka je tudi program samoskrbe občine s koruzo za lastno krmno osnovo. Sem sodijo tudi izboljšave zemljišč, ki niso v programu agromelioracij, in gradnja sušilnice

O KROMPIRJU

Nedavno smo imeli naravoslovni dan. Potekal je na temo prehrana oziroma predvsem krompir. Moja skupina je ugotavljala poreklo krompirja in njegovo porabo. Ugotovili smo tudi, kje po svetu zraste največ te poljščine. Prva skupina se je ukvarjala s sestavo krompirja in njegovimi boleznimi. Opazovala ga je tudi pod mikroskopom. Tretja skupina pa nam je pripravila francosko solato, bila je zelo okusna.

MOJCA OSVALD, 7. r.
OŠ dr. A. Debeljak
Loški potok

za zrnje ter adaptacija govejega hleva v metliškem Mestnem logu. V metliški občini je moč pridelati 800 do 1.200 ton suhega koruznega zrnja na leto, kar bi zadostovalo za načrtovano proizvodnjo mesa in mleka v naslednjih petih letih. V investicijskem programu zadruge so še: gradnja silosov, nadaljevanje agromelioracij na stelnikih, komasacija v Zemlju in Podzemlju ter nadaljevanje vinogradniške obnove. Vrednost vseh teh del je po sedanjih cenah blizu 400 milijonov dinarjev.

A. B.

Odločilna je velikost strokov

Kaj je pokazal poskus s česnom v CSSR

V znanstvenoraziskovalnem inštitutu za zelenjavo v Olomoucu na Češkoslovaškem so proučevali vpliv velikosti zasejanih strokov na pridelek česna. Česen vrste zagorski so posadili po ozimni pšenici. Pred tem so zemljišče pognojili z umetnim gnojilom. Stroke so posadili v drugi polovici oktobra v globini 5 cm po shemi 30 x 7 cm (381.000 sadik na hektar). Zasadili so debele (4,5 g), srednje debele (2,6 g) in drobne (1,3 g) stroke, ki so jih dobili s čiščenjem česna na stroju stuko-20. V kontrolni skupini so posadili nesortirane stroke, katerih povprečna masa je bila 2,6 g.

Količina glavice, ki so jih pridelali ni bila odvisna od velikosti stroka — v vseh različicah poskusa je znašala približno 75 odstotkov števila zasajenih strokov. Povprečna masa pridelanih glavice je znašala od 20 do 26 g, odvisno od velikosti posajenih strokov (v kontrolni skupini približno 24 g). Pridelek pa se je večal z velikostjo zasajenih strokov: drobni stroki so dali 50 stotov, srednje debeli 61,6 in debeli 66,5 stota na hektar, medtem ko je znašal pridelek pri uporabi nesortiranih strokov 58,4 stota na hektar. Največji pridelek so dali debeli stroki, in sicer 167.200 glavice česna. (Gospodarski vestnik).

Kmetje so dobri varčevalci

Za gradnjo hlevov ni zanimanja, pač pa za stanovanjske kredite — V Suhi krajini kupujejo traktorje — HKS se je opremila z računalnikom

NOVO MESTO — Zadrudna hranilno-kreditna služba ima že preko 6000 varčevalcev, v letošnjem letu pa je šlo preko nje za 106 milijonov dinarjev investicij v kmetijstvo. Delo posodablja, ovirajo pa ga pretesni in neustreznosti prostori.

Da so zadnja leta kmetje povsem dobili zaupanje v hranilno-kreditno službo zadruge kaže dejstvo, da že domala vsee odkup poteka v okviru te službe. Kmetje se tudi precej odločajo za vezavo sredstev, predvsem za tri mesece, nekateri pa tudi za daljša obdobja večjeje lepe vsote.

V letošnjem letu bo zbranih v hranilno-kreditni službi okrog 20 milijonov dinarjev, 40 odst. teh sredstev pa lahko namenijo za dolgoročne naložbe, vključno s stanovanjskim kreditiranjem. Ostala vsota gre za kratkoročne kredite ustanoviteljem zadruge, to pa so temeljne zadrudne organizacije in tozdi.

● Vse pogostejše pa so tatvine lesa, tako hlodovine kot drv, a tudi nafte iz parkiranih vozil. Prav tako v toku niso zadovoljni z nezadostnim nadzorom nad prometom z lesom. Družbena samozaščita občanov je namreč popolnoma zatajila, le 14 gozdarjev pa po njihovem mnenju ne more preprečevati črnih sečenj in prodaje lesa v sosednjo republiko. Gotovo pa prekupčevanja skorajda ne bi bilo, če bi bilo enotno tržišče in usklajene cene.

preteklem letu prejeli priznanje delovne organizacije GG Novo mesto kot najboljši tozid, republiški svet Zveze sindikatov pa jim je podelil priznanje kot najboljši temeljni organizaciji v gozdarstvu v Sloveniji.

M. BEZEK

NEVELJAVEN LE ZAZIDALNI NAČRT VAVPČA VAS

ČRNOMELJ — V črnomeljski občini prostorski dokumenti niso usklajeni s sprejetim srednjeročnim prostorskim planom le v tistem delu, ki se tiče obsega zazidave glede na kmetijske površine, ki so trajno namenjene za kmetijsko proizvodnjo. Izvajati pa ne morejo zazidalnega načrta Vavpča vas, ker zajema preveč plodne zemlje in ker je bilo tako odločeno in sprejeto med usklajevanjem prostorskega plana v semiški krajevni skupnosti skupaj s kmetijsko zemljiško skupnostjo. Zato se je v Semiču zazidava pomaknila k cesti Semič—Stranska vas, kjer je izdelana skupinska lokacija, v letošnjem letu pa bodo morali narediti v kraju zazidalni načrt. Vsi ostali zazidalni načrti, sprejeti pred sprejetjem prostorskega plana 1981—1985, niso v nasprotju z njim in ostanejo v celoti veljavni.

Slovenija leta 2000 (karikatura: Oto Jurgec)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Medsebojno spoznavanje vinogradnikov

Društvo vinogradnikov ima poleg ostalega namen pripomoči k medsebojnemu spoznavanju članov. Zato je člane organiziralo po podružnicah kjer se brez stroškov lažje seznanjajo na sestankih, ki naj bi jih po možnosti imeli v vinskih hramih, ne pa v pustih prostorih lokalnih središč. Razpoloženje na sestankih v goricah je bolj sproščeno, izmenjava izkušenj pa večja in bolj odkrita. V tem pogledu so vodstva podružnic doslej storila vse premalo. Uspeh takih sestankov je večji, če se zberejo vinogradniki le iz območja ene vinske gorice. Snovi za take sestanke je vedno dovolj, mnogo tega je napisano tudi v naši rubriki Dolenjskega lista, ki bi ga moral imeti naročenega vsak član društva, saj je ta rubrika hke vrsta glasilo društva. Vse to sodi v strokovno dopolnjevanje znanja (5. čl. pravil društva, točka 1) iz obširne in zahtevne problematike vinogradništva in kletarstva.

Korak naprej k medsebojnemu spoznavanju in izmenjavi izkušenj so obiski podružnic (manjši izleti), ter sosednjih društev v Sloveniji in tudi ostali Jugoslaviji. Pri takih obiskih lahko člani društva povedo svoje pomisleke k obstoječim predpisom in ukrepom javne uprave s področja vinogradništva, kletarstva in prometa. Ti ukrepi in predpisi namreč dostikrat zavirajo razvoj stroke. Predlogov za odpravo (5. čl. pravil, točka 9.) ali dopolnitve neustreznih predpisov pa ne bo nihče upošteval, če bomo vinogradniki molčali in prepuščali važne odločitve nepoučenim in vinogradnikom nenaklonjenim

ljudem. Glede tega je tudi dosedanja povezava med že obstoječimi društvi nezadostna in zato ni učinkovita, saj je praktično ni. Ustanovitev zveze društev vinogradnikov bi glede tega bila zaželena in pri tem naj bo Društvo vinogradnikov Dolenjske pobudnik.

Opis vinskih goric

Da bi se med seboj bolj spoznali, bomo v letu 1986 v naši rubriki objavljali vaše prispevke po programu, ki ga je osvojil UO Društva vinogradnikov Dolenjske, in sicer:

— domače ime posameznih vinskih goric vašega območja. Podružnice društva Dolenjske (in Bele krajine) naj to storijo za svoje območje. V krajih, kjer, društvo še ne deluje (Krško, Brežice, Bizeljsko, Pišec, Sromlje) naj to storijo drugi, vidni vinogradniki teh območij.

— površine (v hektarjih) in sortni sestav (v %) navedene vinske gorice. Po večini bo to ocena, ki pa je lahko 80- do 90-odstotno točna, saj vsak vinogradnik zna oceniti površine in je tudi seznanjen s sestavom trtnih sort te vinske gorice.

— navedbo vinogradnikov posameznih vinskih goric. Naprednejše vinogradnike naj bi pri tem natančneje opisali, saj so ti zglede napredka ne samo za soseda, temveč za širšo okolico, zato je prav, da jih spozna tudi širša okolica.

— navesti je treba želje vinogradnikov tako glede stroke kot trgovine in predpisov. Glede tega se vinogradniki ne smemo upasvati, stalno moramo spremljati napredek stroke in se seznanjati z novimi predpisi.

Pričakujem sodelovanje vinogradnikov.

T. DOBERŠEK

Denarja za intervencije bo manj

Zavestna odločitev za nižjo prispevno stopnjo

ČRNOMELJ — V črnomeljski sklad za intervencije v pridelavi hrane se je do konca septembra lani steklo 29.450.000 dinarjev, 5.660.000 dinarjev pa iz sisa za preskrbo mesta Ljubljane. Do konca preteklega leta so po ocenah zbrali v skladu 42 milijonov dinarjev. Denar so v prvih devetih mesecih namenili v glavnem za pitanje junetine, proizvodnjo mleka, regres semen, obrambo pred točo, pospeševalno službo, gradnjo zbiralnice mleka, regres za nabavo plemenske živine ter povečano število živine in obresti za pitanje.

Kmetijska zadruga Črnomelj je komiteju za družbeni razvoj posredovala amandma in predlagala, da bi znašala stopnja za združevanje sredstev v sklad za intervencijo letos 1 odst. od bruto osebnih dohodkov zaposlenih, kar bi pomenilo za 0,15 odst. večjo obremenitev kot doslej. S tako zbranim denarjem bi po zagotovilu kmetijske zadruge sicer dosegli 4-odstotno predvideno rast proizvodnje, torej 1,5 odst. nad republiško ravnijo, vendar so se v izvršnem odboru interventnega sklada vseeno odločili, da ostane zaradi težkega položaja gospodarstva prispevna stopnja za intervencije v občini še naprej 0,85 odst. od bruto osebnih dohodkov.

S takšno stopnjo pa v letošnjem letu ne bo moč iz sklada sofinancirati obresti za umetna gnojila, regresirati trsne cepljenke, zmanjšati bodo morali dotacije za pospeševalno službo, rejo privesnic, nakup plemenskih telic, gradnjo mlekarnice, manjši bo prispevek društvom in manj strokovnih ekskurzij kmetov ter drugih manjših intervencij. Za vse to bi namreč morali odšteti 12 milijonov dinarjev, ki pa jih zaradi manjše prispevne stopnje ne bo.

B. M.

Opozorila niso dovolj zalegla

Ukrep družbenega varstva v delovni skupnosti ZTKO Novo mesto

NOVO MESTO — Na zadnjem decembrskem zasedanju zbora združenega dela so sprejeli začasni ukrep družbenega varstva nad 13-člansko delovno skupnostjo ZTKO. Odstavljen je vodja in imenovan 3-članski začasni organ, ki mu predseduje dipl. pravnik Anton Šporar, član izvršnega sveta.

Iz obrazložitve, ki jo je delegatom posredoval pravobranilec samoupravljanja, in iz širšega pismenega gradiva je očitno, da je 13-članska delovna skupnost poslovala z bistvenimi motnjami v samoupravnih odnosih. Ta skupnost je upravljala z velikim družbenim premoženjem — gre namreč za vse športne objekte v občini.

V tej delovni skupnosti sta obstajali dve enoti, med katerima so vladali slabi odnosi, sploh pa med obema vodjema. Odgovoren za poslovanje vse delovne skupnosti je bil Jože Pečnik, ki je po mnenju pravobranilca sicer želel vzpostaviti ustrezno delovno disciplino, izbral pa je slab pristop in mu namera ni uspela. Še več: prišlo je do več hujših kršitev. Preventivno delo, s katerim je na delovno skupnost skušal že prej vplivati pravobranilec samoupravljanja, ni uspelo. Delovna skupnost je vodil Pečnik izrekla nezaupnico. Zdaj ni bilo drugega izhoda kot ukrep družbenega varstva in vodstvo »od zunaj«, ker menijo, da v kolektivu nihče ne bi bil kos zamotane zadeve spraviti v red.

Za dobo šestih mesecev so po izrečenem ukrepu omejene nekatere samoupravne pravice delavcev, novo tričlansko vodstvo kot začasni kolegijski organ pa sestavljajo:

NOVI SEKRETAR ZA LJUDSKO OBRAMBO

NOVO MESTO — Ker je dosedanja sekretar sekretariata za ljudsko obrambo Slavko Jarkovič prevzel novo dolžnost, je bil s 1. januarjem 1986 na njegovo mesto imenovan Albin Gutman, absolvent pedagoške akademije, ki ima 9 let delovnih izkušenj na delovnem področju, ki ga bo vodil. Obenem je Slavko Jarkovič prenehal biti član tudi v izvršnem svetu novomeške občinske skupščine, novi član pa postaja Albin Gutman.

Inflacijsko okleščeni presežki 83

Sproščeni presežki sisov iz 1983 ne bodo rešili iz zagat družbenih dejavnosti

METLIKA — Medtem ko iz leta 1984 v metliški občini ni presežkov denarja za interesne skupnosti, prav tako jih ne bo za lansko leto, pa se je leta 1983 nateklo za okoli 10 milijonov več denarja. Tako kot po celi Sloveniji, je bil tudi v metliški denar administrativno blokiran in naj bi neraben ležal in propadal na posebnem računu. Točneje povedano: ta denar je bil blokiran za interesne skupnosti, ki so imele prepoved razpolaganja z njim. Nihče pa ne ve, kaj se je s tem denarjem, ki se ga je v Sloveniji ogromno nabralo, dogajalo, prav gotovo pa ni bil zaklenjen v bankah, ampak je »delal«, »ustvarjal«, ne ve se pa, za koga.

Kakorkoli že, ta stara milijarda iz presežkov metliških sisov za leto 1983 je danes zaradi velikanske inflacije dejansko vredna veliko manj kot pred dvema letoma in vsemogočni birokraciji na ljubo je ogromno denarja propadlo ali pa je bil nepravilno porabljen za namene, za katere ni bil zbran in za katere ga ljudje niso prispevali.

Medtem pa so se in se še metliške družbene dejavnosti od zdravstva do šolstva oteptajo s skorajda neresljivimi problemi, ki so malone izključno posledica pomanjkanja denarja za te dejavnosti. Sedaj bodo končno veliki strategji vladanja iz uradov ta denar sprostiti, a ga bodo morale interesne skupnosti upoštevati kot sredstva za leto 1985 in za toliko znižati stopnjo za letošnje leto. Skratka: nobena interesna skupnost si ne more obetati, da si bo s tem denarjem omilila lanske težave, na kar so brez dvoma potihoma na tudi na glas računali. Tako metliška osnovna šola ne bo imela denarja za izplačilo odpravnin, jubilejnih nagrad, počitniškega regresa, niti dinarja ne bo v stanovanjskem skladu, da o težavah v zdravstvu sploh ne govorimo.

A. BARTELJ

tudi premoženjskopravne zadeve, predlagati smotno obliko gospodarjenja s športnimi objekti, pregledati finančno materialno poslovanje in razporediti delavce tako, da bo nemoteno potekalo opravljanje del in nalog.

R. B.

LE 8 OBDAVČENIH

ČRNOMELJ — V črnomaljski občini je le 8 občanov, ki imajo obdavčene stanovanjske hiše, in sicer površino nad 160 kv. metrov. Davek, ki ga plačajo od vrednosti teh delov stavb, znaša od 1000 din do 4000 din na leto. Poleg teh je obdavčenih še 22 občanov, ki v črnomaljski občini nimajo stalnega prebivališča.

Po kruh in sol v mesto?

Male vaške trgovine postajajo nedonosne, zato ponekod že razmišljajo, da bi jih ukinitili

NOVO MESTO — Odkar je tako upadla kupna moč in nekatere trgovine na podeželju postajajo nerentabilne, trgovci razmišljajo, da bi jih zaprli. Osnovna preskrba občanom pa mora biti zagotovljena, menijo v izvršnem svetu. Iščejo ustrezne rešitve.

Ko so skušali priti do podatkov o trenutnem položaju podeželskih trgovin, predvsem tistih, ki se bavijo s prodajo živil in mešanega blaga, so komiteju za družbeni razvoj dostavili podatke iz podjetja Emona-Dolenjka.

Že v tej delovni organizaciji so ugotovili, da so lani trgovine v Orehovici, na Vrhpolju, v Dobravi, Zburah, na Gomili, Karteljevem in v Mirni peči izkazale manjšo izgubo, ki se je spet pojavila ob koncu letošnjega prvega polletja. Vse te trgovine so v

krajih, kjer drugih prodajalcev za dnevno oskrbo ni, oziroma so oddaljene več kot 5 kilometrov. Več kot 3660 občanov je pri dnevni oskrbi vezanih na teh sedem Dolenjskih trgovin. Če bi upoštevali še zadržane in Mercatorjeve prodajalce po vaseh in manjših krajih, za katere še ni podatkov, so pa verjetno na istem kot Dolenjke, bi bržkone ugotovili, da bi z ukinitvijo nerentabilnih trgovin polovica vseh občanov čez noč ostala brez dnevne oskrbe.

Novomeški izvršni svet je pred kratkim to problematiko pretresal in zahteval manjkajoče podatke še od ostalih delovnih organizacij, dotlej pa ne dovolji ukiniti nobene trgovine. Če bo potrebno, bodo del sredstev stalnih blagovnih rezerv dajali vaškim trgovinam, iščejo pa še druge rešitve.

R. B.

STARO SE UMIKA NOVEMU — Nekdanjo Koširjevo hišo na Cesti herojev so pred kratkim porušili, ker je bila napoti prometnemu urejanju križišča s Koštialovo ulico. Gre za košček starega dela mesta, ki bo primerno finančnim zmožnostim občine, postopoma posodobljen. (Foto: R. Bačer)

PRAZNIK JLA IN ŠOLE

V petek, 20. decembra, smo na naši šoli praznovali dan JLA in praznik šole. Zadnji dve uri smo pripravili kratek kulturni program. Pevski zbor nam je zapel nekaj pesmi, nekaj učencev pa je recitalo. Povabili smo tudi borca, ki nam je pripovedoval o dogodkih iz NOB.

JOŽICA UNETIČ, 7.a
OŠ Milka Šobar-Nataša
Novo mesto

Zdravstvena izguba iz pisarne

Večina izgube metliškega zdravstvenega doma zato, ker so skupne službe podražiti obračunavale po starem — Zavrtnjeni račun odkril »radodarnost«

METLIKA — Metliški zdravstveni dom bo lansko poslovno leto gotovo zaključil z izgubo, ki naj bi po sedanjih ocenah znašala okoli 5 milijonov dinarjev. Večino te izgube, najmanj 3 milijone dinarjev, pa niso »pridelali« v metliškem tozdu Zdravstvenega centra Dolenjske, ampak kar v skupnih službah te ustanove. Gre za očitno malomarnost.

V metliškem zdravstvenem domu so s 1. oktobrom v popreju za okoli 80 odstotkov povečali cene. Zakaj so lahko šele z oktobrom povišali cene, je posebno vprašanje, o katerem sedaj ne bo tekla beseda. V skupnih službah v Novem mestu pa so vse račune mirno izstavljali po starih cenah, in to skoraj do konca decembra, ko so to povsem slučajno, a močno groženi spoznali tudi v Metliki. Faktur zdravstveni dom namreč ne vidi, »radodarnost« skupnih služb pa so slučajno spredvideli, ko je v Metliko prišel neki zavrtnjeni račun. Zanimivo je, da tisti, ki v skupnih službah obračunavajo, niso pogledali niti že izračunanih cen za prevoz z rešilec, ampak so jih računali na novo, a po starih cenah.

Kdo bo vso to razliko, ki, kot rečeno, po oceni znaša najmanj 3 milijone dinarjev, povrnil do srede januarja, da se ne bo povečala čista

Bršljin: preveč je starih grehov

Letošnje pridobitve v najbolj neurejenem predelu mesta

BRŠLJIN — Letošnje leto štejejo v Bršljinu za eno najuspešnejših, saj so opravili za 13 milijonov dinarjev komunalnih del. Nekaterih del izvajalci še niso dokončali, so pa plačana in bodo dokončana prihodnje leto.

Mijo Kurpes

Kot je povedal Mijo Kurpes, predsednik sveta krajevne skupnosti, sta letos veliko pridobila Cegelnica in zgornji del Bršljina. »V spodnji Cegelnici je bila zgrajena nova cesta s križiščem vred, druga cesta v tem naselju je plačana. Cestno podjetje pa jo bo gradilo na pomlad. To naselje je dobilo tudi avtobusno postajališče. Zgornji del Cegelnice ima gradnjo desnega kraka ceste plačane, tudi v tem primeru pa bo izvajalec dela zmožal šele spomladi.«

Velika pridobitev za krajane je novo otroško in športno igrišče v Slakovi ulici, projekti za še dva taka objekta pa so tudi že naročeni in plačani.

»Ureditev lokalnega prometa je bila zapisana v letošnjem planu kot ena prednostnih nalog, ki pa ni bila uresničena, smo pa v zvezi s tem veliko naredili. Zgradili smo novo cesto, ki povezuje naselje — Bršljin in Bučno vas, ter v naselju Brezov log namestili zaporno plast na cesti od Pionirja do vrta. Izdelana in plačana je tudi lokacijska dokumentacija za postavitev 9 avtobusnih postajališč tipa Novoles, krona vseh teh prizadevanj pa naj bi bil urejen lokalni promet v celotnem Bršljinu, zlasti pa v naselju Brezov log, kjer ga sploh ni. V prvi polovici prihodnjega leta bo stekel krožni lokalni avtobusni promet.« Tako pravi predsednik Kurpes, ki meni, da bo novo srednjeročno obdobje prineslo Bršljinu še veliko sprememb. »Gre za predel mesta, ki je na pogled najbolj neurejen, kar je značilno za industrijske cone. Kljub prizadevanjem ne moremo naenkrat urediti vse, kar je bilo v preteklosti zamujenega.«

V Bršljinu bodo v naslednjih letih predvsem urejali lokalne ceste in javno razsvetljavo v Cegelnici in Brezovem logu, širili bodo ptt omrežje in sodelovali tudi pri akcijah širšega pomena. Sem spada urejanje pokopališča v Prečni, zlasti pa nujna dograditev osnovne šole, ki že ob gradnji ni bila dokončana.

R. B.

Prepočasi odpravljamo slabosti

OK ZK Novo mesto o delovanju političnega sistema

NOVO MESTO — »Prepočasni smo na reagiranje slabosti v delegatskem sistemu, ljudje pa imajo vse manj razumevanja za odstopanja od dogovorjenega,« je le ena od ugotovitev novomeškega občinskega komiteja Zveze komunistov.

Analiza o delovanju delegatskega sistema v občini in uvodne besede Remza Skenderovića, izvršnega sekretarja ZK za politični sistem, sta zelo kritično pokazala slabosti, ki pa zvečine pomenijo že navsezgodaj. Ugotavljajo, da je že v samoupravnih aktih delo delegacij pomanjkljivo, nedosledno in slabo opredeljeno. Da zbori delavcev in občanov nimajo vloge, ki jim jo formalno zagotavlja politični sistem, zato so ponekod zbori delavcev gola formalnost, zbori so nezanimivi. Le redkokje so mesto, kjer se določajo temeljni interesi delavcev.

Tudi zbori občinske skupščine po mnenju komiteja obravnavajo vrsto vprašanj, ki pojmovno ne sodijo v skupščinski sistem. Izvršni svet je največkrat predlagatelj gradiv za dnevne redde zasedanj, zato imajo delegati nemalokrat občutek, da je že vnaprej vse odločeno.

S tem v zvezi je v poročilu zelo kritično ocenjeno delo družbenopolitičnega zbora, ki ne le da je dlje časa problematično sklepel, ampak mu tudi ni uspelo dvigniti na ustrezno raven obravnavanih vprašanj. Boljše se je obrnilo delo delavskih svetov, dobro pa so ocenili tudi delo delegatov za zbor združenega dela v republiški skupščini.

V razpravi so tudi to pot obravnavali količino in jezik delegatskih gradiv, češ da gradiva, kakršna še vedno prihajajo med delegate, pomenijo zavoro delegatskega sistema. V glavnem je ZK počasna pri reagiranju na slabosti, ljudje pa ne pričakujejo zgolj ugotavljanja napak, ampak tudi spremembo razmer.

Komite je obravnaval še informacijo o dosedanjem poteku evidentiranja za spomladanske volitve in menil, da so se razmere v zadnjih tednih popravile. V občini je zdaj za občinske zbornice evidentiranih okrog 6000 delegatov, z vsjo pozornostjo pa bo potrebno nadaljevati ostale faze volilnih opravil.

R. BAČER

SPREJETA RESOLUCIJA ZA LETO 1986

NOVO MESTO — Po najširši javni razpravi s številnimi pripombami in več amandmaji je bila 26. decembra 1985 v zboru združenega dela izglasovana občinska resolucija za leto 1986. V glavnem prinaša gospodarstvu za 2 odst. večje obremenitve kot doslej, toda le za redno dejavnost vrtcev in šol, niti dinarja pa ni v povečani obremenitvi za investicije. Ugotavljali so, da je 22-odstotna obremenitev novomeškega gospodarstva huda, še vedno pa znatno manjša kot v sosednji občini Trebnje. Obširneje bomo ta dokument predstavili prihodnjik.

Ena gospa je rekla, da so se novomeške banke nadvse uspešno vključile v stabilizacijska prizadevanja. Če lahko sodimo po začetku leta, ob petkih in sobotah komajda še poslujejo. Človek, ki ne more do svojega denarja, ga tudi zapraviti ne more.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 25. do 30. decembra 1985 so v novomeški porodnišnici rodile: Andreja Pavlin iz Veniš — Tejo, Ljubica Brklje iz Jurovskega Broda — Marijo, Mihaela Jamšek s Slančjega Vrha — Andreja, Marjeta Babič iz Črnomlja — Tino, Slavka Zore iz Rumanje vasi — Sašo, Anica Pajk z Viseja — Dejana, Alenka Jelovšek-Drož iz Krškega — Lucijana, Stanislava Simončič iz Dolenje vasi — Janjo, Tatjana Pernar iz Leskovca pri Krškem — Domna, Silva Perhavec iz Kanižarice — Marjana, Mojca Kostelec iz Drašičev — Silvijo, Anica Sinur iz Čužnje vasi — Blaža, Božidara Janežič s Pugleda — Silvo, Marjana Kosce iz Velikih Brusnic — Florjana, Milka Bunderšek iz Svinjskega — Ireno, Marjega Zupančič iz Dolenjskih Toplic — dečka, Zora Rajak iz Cegelnice — dečka in Darinka Bobnar iz Ivanje vasi — deklco.

IZ NOVEGA MESTA: Dragica Petan iz Ulice Slavka Gruma 10 — dečka, Olga Skubic iz Šmihela — Petra in Andrejka Stankovič iz Ločne 14 a — dečka. Čestitamo!

Sprehod po Metliki

POPOLNOČNE KOČIJE — Gosliniški ansambel Popolnočne kočije, ki ga sestavljajo Stane Vlašič, Jože Vrančič, Milan Bračička, Matjaž Rus, Marjan Judnič, Branko Ivičič-Mica in Stane Pezdirc, je imel okoli Novega leta kar 12 nastopov, v glavnem v metliških gostinlah. Pri Mežnaršiču so za nagrado dobili veliko klobaso. Ze sedaj se popolnočni kočijaži veselijo pusta in 8. marca, ko se jim bodo spet na široko odprla gostilniška vrata.

OBČINSKI DEDEK MRAZ — Občinski uslužbenci so imeli novoletno sindikalno zabavo v Veselčevih gostinli v Podzemlju. Tam jih je obiskal tudi dedek Mraz, ki jim pa ni prinesel daril, ampak je šel od prvega do zadnjega in vsakemu v bolj ali manj šaljivem tonu povedal kaj bolj ali manj (ne)prijetnega o njegovem delu in njem samem. Sicer pa je bilo pred novim letom toliko podobnih zabav, da je zmanjkovalo prostora. Na dveh ali treh pa je prišlo tudi do »prijateljskega prepričevanja« s pestmi.

NOGOMET V METLIKI — Pred kratkim so v Metliki ustanovili nogometni klub. Doslej je bilo neko mesto, ampak cela občina brez pravega pravcatega nogometnega kluba, ampak so sem ter tja igrali le mali nogomet. Poslej pa bodo tudi v sicer majhni občini igrali pravi nogomet z enajstimi igralci. V upravisu zagreti in sposobni ljudje, in če bodo žogobrci sledili temu zgledu, bodo hitro pridobili v kakšno ligaško tekmovalce.

ODGOVOR IN POL — Ko so Dragatušci na eni izmed svojih seji vprašali odgovorne občinske moče, zakaj se nihče od odgovornih ni oglašil na prispevke v časopisih, ki so pisali o centralnem občinskem odlagališču odpadkov, ki naj bi ga postavili v dragatuški krajevni skupnosti, so dobili odgovor, da so bile v nekaterih člankih zapisane same bedarije. Če ta kritika leti tudi na naš list, potem lahko zapišemo, da so bili skoraj vsi prispevki, v katerih je omenjeno bodoče odlagališče odpadkov, poročila s sje, na katerih so govorili tudi odgovorni iz črnomaljske občine.

ZA PRAZNIKE DOMA — Črnomaljši so novo leto pričakali v glavnem doma, kar je bilo moč zagotovo sklepati tudi po tem, da so se v prednovoletnih dneh predvsem trgovine z živili praznile tako rekoč pred očmi. Z dobro zalogo jedaje in pijače niso bili nič prikrajšani od tistih, ki so se zbrali toliko denarja, da so na silvestrovanje lahko odpravili v katero izmed gostin ali hotelov. Vendar pa je katerega od nepoučenih vseeno presenetilo, od kod ljudem še toliko denarja prav na zadnji dan v mesecu, da so hodili iz prodajnih s polnimi košarami. Ti so jih poučili, da je tudi k njim prihajal dedek Mraz s — trinajstimi plačami.

VIŠJE

TURISTIČNE TAKSE

ČRNO MELJ — V črnomaljski občini so v preteklem letu zbrali s plačilom turistične takse 4,5 milijona dinarjev. Ker dobijo v občini od turistične takse za nočine v turističnih krajih razmeroma malo denarja, so se odločili, da bo skok cen v letošnjem letu nekoliko večji, in sicer za domače goste 50 din za osebo, za tuje pa 100 dinarjev.

Ribniški zobotrebc

ŽLED NA BONCARJU — Žled je napravil veliko škodo v ribniški občini. Marsikje je videti polomljeno in podrt dreve že kar s ceste. Tudi ob novi cesti preko Boncarja leži veliko polomljenega dreva ali štrli proti nebu polomljenih debel. Precej dreva je žled podrkl kar na cesti, a so ga seveda z nje odstranili. Že takoj ob cesti pa so komaj dostopna območja, s katerih bo dreve težko spraviti.

DOVOLJ STANOVANJ — Ribniška občina je edina v Sloveniji, kjer je dovolj družbenih stanovanj in torej ni ljudi, ki ne bi imeli primernega stanovanja. O tem so pisali vsi slovenski časopisi, ko je bil konec minulega leta dograjen v Ribnici 25-stanovanjski blok in s tem dosežen tudi srednjeročni plan stanovanjske izgradnje. Ribničanje, ki so znani daleč naokoli po svoji šaljivosti in varčnosti, pa pravijo, da bi morda kdo še prošil za stanovanje, pa se boji velikih stroškov za centralno ogrevanje.

ŠE ŠTIRI LETA PRAVOBRANILKA

RIBNICA, KOČEVJE — Na zadnjih sejah zborov občinskih skupščin Ribnica in Kočevje so ponovno imenovali za družbeno pravobranilko samoupravljanja za ti dve občini Jano Uran, ki je že doslej štiri leta uspešno opravljala to dolžnost.

Drobne iz Kočevja

MI SMO DRUGAČNI — V Kočevju v mnogih primerih ukrepajo povsem drugače kot v kakšnem drugem kraju. Tudi v decembru, ko je bilo skoraj ves mesec izredno lepo vreme, niso mogli do roka dokončati ploščadi med kavarno in Namo. Vendar zamujanje rokov ni samo kočevska značilnost. Zanimivo je bilo, da je delo na ploščadi potekalo najbolj živahno — in to v splošno začudenje Kočevcev — samo 26. decembra in samo ta dan je v Kočevju deževalo!

VESELO V NOVO LETO — Okoli novega leta je bilo tudi v Kočevju živahno. Petarde, ki so se občutno podražile, so tokrat pokale nekoliko manj kot prejšnja leta. So pa Kočevci prešli na nekatere starejše običaje, ko so jih v drugih občinskih središčih v glavnem že opustili. Tako so bili v teh dneh oz. nočeh po mestu spet prevrnjeni smetnjaki, močnejši Kočevci pa so odlomili s postavkov mnoge koške za smeti in jih razmetali po zelenicah in ulicah.

Trebanjske iveri

OBDARILI OTROKE — Občinska Zveza prijateljev mladine je v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi in osnovnimi šolami pripravila in organizirala obdaritev otrok v občini. Dedek Mraz je obiskal otroke vseh 16 krajevnih skupnosti, v večjih krajevnih skupnostih — na Mirni, v Sentrupertu, Mokronogu — pa se je mudil celo z vozom. Dela je imel več kot dovolj, saj je obdaril kar 2.900 otrok.

PREDNOVOLETNI KONCERT — V Trebnjem so tudi lani, tako kot vsa leta doslej, pripravili prednovoletni koncert Trebanjskega okreta in Občinskega pihalnega orkestra. V prenovljenem Domu kulture se je zbralo lepo število občancev, ki so z užitkom spremljali in s ploskanjem nagradili izvajanje godbenikov in pevcev.

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

Delegati niso dvignili rok

Ko so razpravljali o odločbi o ugotovitvi splošnega družbenega interesa za gradnjo odlagališča odpadkov pri Kvasici, ni bil nihče za to

ČRNO MELJ — Na zadnji seji zborov črnomaljske občinske skupščine v preteklem letu je tekla beseda zopet o lokaciji centralnega odlagališča odpadkov pri Kvasici, delegati pa naj bi obravnavali in sprejeli odločbo o ugotovitvi splošnega družbenega interesa za gradnjo deponije. Čeprav so v krajevni skupnosti Dragatuš, kjer naj bi bilo odlagališče, predlagali, naj bi to točko umaknili z dnevnega reda, češ da imajo še vedno pomisleke glede primernosti lokacije, pa so se na občini odločili drugače, kajti ocenjujejo, da je gradnja odlagališča v splošnem družbenem interesu.

Kot je povedal predsednik komiteja za družbeni razvoj Jože Petrovčič, vse od takrat, ko so lani sprejeli družbeni plan, ki je zajel tudi odlagališče odpadkov, iščejo zanj novo, primernejšo lokacijo, in to kljub temu da je sedanja t. i. »lokacija II« primerna. Drugače pa sta menila predstavnika krajevnih skupnosti Dragatuš Fani Toman in Rajko Štefanič. Tomanova je na seji poudarila, da je sklep o razlastitvi zemljišča, na katerih naj bi bilo odlagališče, preuranjen, ker za lokacijsko dovoljenje občina ni dobila vseh soglasij. »Soglasji gozdarjev in krajevnih skupnosti sta negativni, vodno soglasje ima številne pripombe. V krajevni skupnosti nismo dobili štu-

dije o deponiji, seznanjeni pa smo, da le-ta vsebuje nezakonite postavke. Zanimna nas, kako so pripravili ukrepi za varstvo okolja, analize obremenitve okolja. V krajevni skupnosti nismo bili nikoli proti deponiji zato, ker je za naši skupnosti, ampak zaradi številnih izvirov, talne vode in prvotnega gozda, ki je na tistem območju. Poleg tega pa ni v rokah pomembnih dokumentov, da bi delegati lahko dvignili roko za deponijo,« je bila prepričana Tomanova.

Štefanič je njeno razmišljanje podkrepil s tem: čeprav je že izdelana študija o deponiji, še ni rečeno, da tam tudi bo. Kot primer je navedel peskopolj v Nerajcu, za katerega je bila prav ta-

ko že izdelana študija, a so ga prestavili. »Odgovorni bi pri tako občutljivih lokacijah morali bolj sodelovati s krajanj. Krajevna skupnost je dala negativno mnenje pred petimi meseci, a nismo dobili ne odgovora, ne dokumentacije, ne študije. Ali krajanj tega nismo vredni? Trdim, a da ta lokacija ni edina možna, je pa najcenejša. Bojim pa se, da ne bi privražali potem smeti tudi iz Metlike in da ne bi postalo tam tudi odlagališče posebnih odpadkov, kajti potem bi bilo ogroženo srec vodnih virov. Ne zamerite nam, če smo tako ekološko osveščeni, toda izučila nas je Krupa,« je dejal Štefanič.

Tajnik KS Dragatuš Jože Perko je pojasnil, da soglasje, ki ga je dala krajevna skupnost leta 1981, ne bi smelo služiti kot dokument za sedanjo deponijo. Poudaril je, da takrat ni bilo

● Po burni razpravi med delegati zboru krajevnega združenega dela (prav tako tudi v zboru združenega dela) ni bilo nikogar, ki bi dvignil roko za sprejem odločbe o ugotovitvi splošnega družbenega interesa za gradnjo deponije. Ne nazadnje se je marsikdo gotovo zamislil tudi nad besedami Rajka Štefaniča, ki je dejal, da narave nismo pododavali od svojih staršev, ampak smo si jo izposodili od svojih vnukov, zato jo moramo vrniti čistejšo kot smo jo dobili.

določeno, za kakšno odlagališče gre in kje bo lokacija, čudno pa je, da se le Dragatušci čutijo prizadeti, ki govor o odlagališču, ostali, ki bodo morda še prej kot oni občutili onesnaženost, pa so tiho.

Petrovčič je pojasnil, da ima vsak možnost vpogleda v dokumentacijo ter da dokument, o katerem so razpravljali na seji, ne pomeni razlastitve zemljišč. Ker so Dragatušci dvomili o primernosti študije za odlagališče odpadkov, ki je po njihovem mnenju prilagojena, je predsednik izvršnega sveta Jože Mrzljak predlagal, naj študijo še enkrat podrobno analizirajo, vendar pa upravni organi strokovnim analizam morajo verjeti, saj so jih opravile vrhunske organizacije.

M. BEZEK

Industrija še hitreje

Tako predvideva ribniška resolucija, ki napoveduje tudi nadaljnjo stagnacijo kmetijstva, obrti in trgovine

RIBNICA — V letu 1986 bo v ribniški občini porasel fizični obseg proizvodnje za 4,5 odstotkov, zaposlenosti za 3,2 odstotka, izvoz pa za 18 odstotkov (na konvertibilno območje za najmanj 20 odstotkov). Tak porast, ki je nad slovenskim povprečjem, temelji predvsem na možnostih industrije, manj pa ostalih panog gospodarstva. Kmetijstvo, obrt, trgovina in turizem bodo namreč tudi v tem letu še naprej stagnirali, saj ne vidijo možnosti za njihov hitrejši razvoj.

To je nekaj glavnih misli iz osnutka resolucije za leto 1986, ki ga je na

● V svoji obrazložitvi je Franc Lapajne poudaril tudi, da je veliko škodo v kmetijstvu in gozdarstvu povzročil nedavni žled. Samo na območju občine Ribnica je uničenih 116.000 kubikov lesa. Ta problem predstavlja težji in dolgoročni problem, kot je zapisano v osnutku resolucije. Potrebno je hitro ukrepanje.

skupna in osebna poraba se bodo gibale v okviru rasti dohodka. Na področju komunale bodo zagotovljena sredstva za vzdrževanje in enostavno reprodukcijo.

Že v dosedanjih razpravah je bilo med drugim poudarjeno, da je potrebno zagotoviti nova delovna mesta za ženske, in sicer predvsem v razširivijem obratov Pletenice v Sodražici in Saturnusa v Loškem potoku. Tudi družbenim dejavnostim (predvsem izvajalcem) je potrebno zagotoviti enakopraven družbeno-ekonomski položaj, kot ga imajo ostale dejavnosti. Opozorjeno je bilo tudi, da je potrebno posvečati večjo skrb razvoju kmetijstva.

J. PRIMC

Načrtovali naprej, šli nazaj

Tako so gospodarili v kočevski občini lani — Za leto 1986 načrtuje 4-odstotno rast dohodka — Šolstvo: »Hočemo več«. Odgovor: »Dobili ste preveč.«

KOČEVJE — Tudi zbor združenega dela občinske skupščine Kočevje je sprejel (trije glasovi so bili proti, ostali za) resolucijo o družbeno-ekonomski politiki v letu 1986.

V obrazložitvi je bilo poudarjeno, da med javno razpravo nanjo ni bilo bistvenih pripomb, najpomembnejša pa je bila zaradi predvidene 4-odstotne rasti dohodka (0,5 odstotka nad predvidevanji republike), saj se kočevsko gospodarstvo otepa s težavami. Odgovor je bil, da tak porast načrtuje OZD in da je tudi nu-

jen, v letu 1985 namreč kočevsko gospodarstvo ni doseglo načrtovanega porasta dohodka, da bi se tako osebni dohodki kot materialni pogoji v izobraževanju v republiki izenačevali z gospodarstvom, saj se zdaj dogaja, da zaradi slabe opremljenosti šol kočevski šolar skoraj ne pozna računalnika in sploh ne zna z njim delati, medtem ko se ljubljanski igrajo z njim, saj jim je računalnik čisto domač.

Med razpravo o začasnem financiranju SIS družbenih dejavnosti pa je delegat šolstva predlagal, naj bi prispevno stopnjo povečali od predvidene 4,49, kar je najnižja v Sloveniji, na 6,50, kot jo ima Ribnica. Odgovor je bil, da je predlagana stopnja izračunana na osnovi povprečja za leto 1985 in da jo lahko spremeni le skupščina SIS za izobraževanje.

J. PRIMC

Slabi obeti za razvoj občine

Trebanjski komunisti se ne strinjajo z občinskimi plani — Premalo ambicij

TREBNJE — Na seji občinskega komiteja ZK, ki je bila lani 24. decembra, so delegati kritično spregovorili o vseh vprašanih, najbolj pa o planskih dokumentih za naslednje srednjeročno obdobje, za katere so menili, da so premalo ambiciozni.

Sicer pa so sejo komiteja začeli z razpravo o problemih mladine. Občinski komite je že na programsko-volilni seji spomladi leta 1984 sklenil da bo posvetil več pozornosti mladini. Narejene so bile analize in pripravljeno je bilo gradivo o položaju mladine v občini. Kakor pa je ugotovil eden izmed razpravljalcev, gradivo že spet ponavlja najbolj splošne probleme, medtem ko se konkretnih vprašanj ne loteva. Pa tudi mladina sama ne rešuje problemov, sploh pa ne prek svoje mladinske organizacije. Celotno več, mladinske organizacije, kakršna je bila nekoč, kakor da ni več.

Predsednik sveta za vzgojo in izobraževanje pri občinski konferenci SZDL Trebnje Štefan Kamin je dejal, da je šola sedaj pred vse bolj težko nalogo. Razlika med deklariranimi načeli in vsakdanjo življenjsko prakso je vse večja, mlade pa je v takih razmerah težko prepričevati. Vprašanje je tudi, ali je vernost med mladimi med poglavitnimi vzroki za vse manjše vstopanje v vrste ZK. Kamin je dejal, da je bila mladinska populacija nekoč bolj religiozna, pa to ni bila ovira za vstop v ZK.

Novoletni dar — odpoved stanovanja

Po veljavnih paragrafih mora mati z dvehletnim otrokom sredi zime na cesto

KOČEVJE — Tik pred novim letom smo prejeli pismo Jožice Oblak, ki stanuje s svojim dvehletnim sinom v Domu Dušana Remiha v Kočevju. Napisala je, da je mati samohranilka z nizko plačo. Od uprave Doma Dušana Remiha je prejela nalogo, da se mora zaradi razprodaje opreme izseliti do 15. januarja 1986, sicer jo bodo deložirali, oz. »kakor mi je zagrozila direktorica, s silo pregnali z milico. Naj javnost zve, kako me bodo postavili na cesto sredi zime. Ni mi težko zaradi mene, hudo pa mi je zaradi otroka. Menda ga ne bodo tako nehumano preganjali, da bo občutil vse življenje. Saj bi mi kot uprava lahko malo pomagali, ne pa le grozili.«

Pri vodji občinske socialne službe Antonu Kajfežu smo zvedeli, da se Jožica Oblak k njim ni zatekla po pomoč, pričakujejo pa, da se bo. Kot mu je znano, je Dom Dušana Remiha prodan Samoupravni stanovanjski skupnosti, ki bo v njem uredila stanovanja, zato pa je potrebno dom prej izprazniti. To nam je potrdil tudi sekretar SSS Dušan Oražem in dodal, da so bili ob nakupu prepričani, da bo dom prazen. Predlagal je tudi, naj bi o tem ne pisali, dokler zadeve ne raziščejo, itd.

Obiskati smo nameravali še nekatero, a so bile pisarne v tistih prazničnih dneh bolj prazne. Kljub temu smo se odločili, da bomo o zadevi pisali takoj, saj bi bilo sicer zaradi kratkega roka izselitve lahko za Jožico Oblak in njenega otroka prepozno.

JOŽE PRIMC

Utrudljiv počitek

Novoletna Ribnica

RIBNICA — Za novoletne praznike so mnogi zaposleni imeli kar majhen letni dopust, ki je trajal od 26. decembra do 6. januarja. Vse te dni je bilo po občini zelo veselo pa tudi utrudljivo.

Najprej se je začelo veselje za najmlajše: lutkovne igre, risanke, obisk dedka Mrza. Organizirala sta jih Društvo prijateljev mladine in Kulturna skupnost.

Tik pred novim letom se je zvrstilo kar nekaj zabavnih prireditev. Najzanimivejše so bile: nastop beograjske »Sekspløje«, koncert beograjske skupine »Pedja de Bojs« in javna radijska oddaja »Vsaka vas ima svoj glas«, v kateri so se pokazali tudi znani ribniški ustvarjalci in izvajalci, med njimi nonet »Vitra«, ki mu je bil to dvestoti nastop.

Novo leto so že po običaju pričakali najbolj veselo v Domu JLA in Hotelu Jelka pa tudi v mnogih drugih gostiščih po občini. Cene niso bile pretirane.

M. G.

BO GOZDNA CESTA ZGRAJENA?

SEMIČ — Med Pribižem in Brezovo rebrijo manjka 500 metrov dolg odsek gozdne poti, ki bi spojil dva kraka ceste, zato ljudi, ki imajo tam gozdove, zanima, če so kakršne koli možnosti, da bi zgradili polkilometrski odsek. Na črnomaljskem toku so povedali, da GG ni zainteresirana za tisto cesto, ker imajo v Brezovi rebri težave s prevozi tovornjakov. Poleg tega v projektih GG nimajo predvideno, da bi za ta odsek namenili denar iz poslovnega sklada. Predlagali pa so že ljudem, da bi prispevali za cesto, a so bili pripravljeno dati zelo malo. Predstavniki semiške krajevnih skupnosti pa so povedali, da se ljudje ne odrekajo pomoči v lesu in da ne vedo, kje je nastal kratek stik. Zato je vodja toka predlagal, naj krajevna skupnost pošlje pobudo za gradnjo ceste, ki je na toku, ob pomoči krajanov, ne odklanjajo.

Delno uslišani

V Mozelj še en avtobus — Odgovor direktorja Mlakarja

MOZELJ, KOČEVJE — Predvsem Mozeljčani so imeli več pripomb glede avtobusnega prevoza na progi Kočevje—Dolga vas—Livold—Crni potok—Mozelj, češ da je avtobus, ki pelje iz Kočevja ob 14.10, prenatrpan in da pri SAP ne prisluhnejo njihovim pripombam in predlogom.

Pri direktorju tozda SAP Stojna Jožetu Mlakarju pa smo zvedeli, da upošteva mnenje potnikov z ozirom na svoje možnosti. Tako so že uvedli novo avtobusno progo Kočevje—Livold ob 14.15 in tako razbremenili res prenatrpani avtobus, ki vozi do Mozlja v približno istem času. Novo progo pa so uvedli le za zimski čas, saj v letnem času mnogi uporabljajo za prevoz na teh sorazmerno kratkih razdaljah kolesa.

Na predlog, naj bi avtobus vozil en teden iz Kočevja naprej v Crni potok in šele nato v Mozelj, naslednji teden pa naprej v Mozelj in nato v Crni potok, pa je direktor Mlakar odgovoril, da to pač ni možno, ker bi moralo biti v voznem redu natančno napisano, katere dni vozi naprej v Crni potok in katere naprej v Mozelj, kar bi povzročilo le veliko več pisanja in občutno obsežnejši vozni red, razen tega bi vse to povzročilo v prometu le zmedo.

J. P.

V Dobovo po kotle in vrata

Tozd Trima uvaja nove programe, da bi se čimprej izkopal iz težav — Sanacija uspešno poteka

DOBOVA — V Tozdu Jeklene konstrukcije pridno uvajajo nove programe, da bi z dodatnimi izdelki čimprej sanirali težave, zaradi katerih so zabredli v izgubo. Največ so si pomagali z izvozom stenskih in strešnih sendvič plošč v Sovjetsko zvezo. Od tega pričakujejo 12 milijonov dinarjev čistega dohodka, lahko pa bi ga imeli še več, če bi jugoslovanski izvozniki v tujini enotno nastopali, namesto da drug drugemu zbijajo ceno. Škodo trpijo proizvajalci, saj je njihovo delo s tem močno razvrednoteno.

Drugi program, s katerim želijo dobovski delavci izboljšati svoj položaj, je izdelovanje Trimo vrat. Proizvajajo jih od jeseni naprej, želijo pa, da bi se čimprej otesli kooperacijskih del in se sami v celoti usposobili za ta program. Marsikaj nameravajo še izboljšati in racionalizirati.

Kolektiv se je pogumno spopadel tudi s proizvodnjo kotlov, za katere je na jugoslovanskem tržišču veliko

zanimanja. Nekaj so jih prodali čez mejo, vendar ugotavljajo, da bi jih lahko izvažali le toliko, da bi si lahko zagotovili opremo za kotle, ki jih bodo ponudili domačim kupcem.

Pri vsakem izdelku, ki se ga lotijo, so pozorni na pomanjkljivosti in ga kritično spremljajo skozi ves proizvodni proces. Dobro se zavedajo, da z vestnostjo in iznajdljivostjo lahko veliko pripomorejo k boljši kakovosti in k dobremu glasu pri kupcih.

J. T.

PREDLOG SPORAZUMA ODLOŽEN

BREŽICE — Zbor KS je odložil razpravo o predlogu samoupravnega sporazuma izvršnega sveta s krajevnimi skupnostmi o načinu združevanja in uporabe sredstev za uresničevanje skupnih interesov in potreb delovnih ljudi in občanov v obdobju 1986 — 1990, ker so delegacije del gradiva prepozno prejele in se niso utegnile sestati pred sejo občinske skupščine. Hkrati s tem so preložili na kasnejši datum tudi zaključno razpravo o analizi razvitosti KS in ukrepih za skladnejši razvoj vseh predelov v občini.

RESOLUCIJO ZA 1986 BODO DOPOLNILI

BREŽICE — Sestavljalci osnutka resolucije o politiki družbenega in gospodarskega razvoja občine v letu 1986 so imeli na voljo malo podatkov, zato je ta preveč splošna. Dopolnili jo bodo po obiskih delovnih skupin v večjih kolektivih, ki jih organizira izvršni svet občinske skupščine. V delovnih skupinah bodo razen članov izvršnega sveta in komiteja za gospodarstvo tudi predstavniki Regiona, da bi v resoluciji upoštevali tudi prostorske rešitve.

ČETRTKOV INTERVJU

Cincanje spet tepe rejca

Boljša osemenjevalna služba dražja, vendar imajo kmetje več od nje — Kdo naj jo plača?

BREŽICE — V občini, kjer se živinoreja uveljavlja kot ena najpomembnejših kmetijskih usmeritev, je razumljivo, da problemi v zvezi z osemenjenjem pogosto zaidejo na dnevne rede skupščinskih in drugih sej. Veliko pozornosti so jim posvetili tudi na zboru krajevnih skupnosti ob izteku minulega leta. Vsi rejci želijo, da bi osemenjevalci prihajali na dom in da bi tudi ob nedeljah in praznikih delo potekalo tako kot ob delavnikih. Res je, da se je prav v brežiški občini v tem pogledu letos veliko izboljšalo, vendar smo kljub temu prosili direktorja Posavskega veterinarskega zavoda dipl. veterinarja Marjana Vizjaka, da pove, zakaj te stvari ne stečejo.

— Žal nam trenutna kadrovska zasedba ne omogoča, da bi delo organizirali tako, kot si želimo rejci in mi, je začel Vizjak. Nujno moramo zaposliti še enega veterinarskega delavca, za katerega pa nimamo stanovanja. Druga ovira za dodatne zaposlitve so cene storitev. Določajo nam jih v republiki in vedno za več mesecev zaostajajo za realnostjo. Do zdaj smo pokrivali razlike na račun nizkih osebnih dohodkov in slabih delovnih razmer zaposlenih

Marjan Vizjak, direktor Posavskega veterinarskega zavoda

v našem zavodu. Občina nam je lani precej pomagala z dodelitvijo dveh stanovanj in z najetjem posojila smo kupili še tretje in tako prebrodili najhujšo krizo.

— Kmete, predvsem pa živinorejce, gotovo zanima, koliko osemenjevalci že opravite v domačih hlevih?

— Januarja letos jih je bilo 50 odst., junija 65 odst., in maja celo 73 odst., v decembru pa smo z 80 odst. dosegli cilj, ki smo si ga postavili za brežiško občino. V Sevnici je ta meja za sedaj še 60 odst.

— Kolikor smo razbrali iz delegatskih pripomb, se rejci ponekod pritožujejo predvsem nad prazniki in nedeljami.

— Razumljivo, ker takrat delamo s polovično zmogljivostjo. Že prej sem omenil, da nas je premalo, saj pridejo vmes dopusti, bolezni in še kaj. Zato ob nedeljah naročamo rejcem, naj pripeljejo plemence na osemenjevalne točke (v občini jih imamo okoli 20). Izjemo naredimo le na usmerjenih kmetijah z več kot 10 plemenicami. V zaselkih, ki so oddaljeni od cest in zlasti pozimi težko dostopni, bodo imeli težave, dokler se kadrovske ne izpopolnimo. To pa pomeni tudi višje cene, ker je delo na domu bolj zahtevno in ker delavci porabijo zanj več časa. Takrat so namreč tudi pospeševalci.

— In kdo naj bi v tem primeru kril razliko v ceni, saj se vi ne boste mogli več odrekati dohodka?

— Rešitev vidimo v skladu za intervencije v kmetijstvu v naši občini. Na ta naslov smo se tudi obrnili, saj gre za izrazito pospeševalno dejavnost, vendar naš predlog ni bil sprejet. Zbor krajevnih skupnosti je tokrat priporočil skladu, naj poslej vendarle da prednost reprodukciji goveda in pomaga, da bodo rejci in veterinarji z združenimi močmi premagali ovire, ki so jim zdaj na poti.

J. TEPPEY

Smrad iz hlevov v Globokem ne bo povsem izginil

Uradno pojasnilo: lokacija je bila prav izbrana

GLOBOKO — Ljubljanska Gruda ima tukaj 2000 stojič za govedo. Lansko poletje in jeseni se je smrad iz hlevov širil daleč naokoli in bilo je precej pritožb nad onesnaževanjem zraka. Izvršni svet je sklical sestanek s predstavniki Grude in dogovorili so se, da bodo prostor med hlevsko ograjo in cesto zasadili s hitro rastočim drevmi. Zelena zavesa naj bi zaprla širjenje neprijetnih vonjav proti zahodu, kjer so bili ljudje zaradi tega zelo nejevoljni.

Zborom občinske skupščine so na zadnji seji pojasnili, da je lokacija hlevov ustrezna, saj stoje v kmetijski občini in na najslabšem zemljišču, ki ga obdaja 7 hektarov gozdov. Trenutno ni čutili smradu niti v Brežicah niti v drugih nekoliko oddaljenih naseljih. Precej manj ga je, so pojasnjevali, če bodo pri gradnji bolj pazili na praznjenje lagun. Mnogi namreč menijo, da so smrad povzročali tudi kmetje, ki so sami razvažali gnojnico, kot so vedeli in znali. V času, ko so z njo gnojili njive, ni bilo nobenih padavin, zato se je neprijetni vonj širil bolj, kot bi se sicer.

Na vprašanje, če lagune in gnojenje z gnojnico ne onesnažujejo podtalnice, so delegati zborov občinske skupščine dobili odgovor, da ta ni v nevarnosti, ker jo ščitijo debeli, neprepustni sloji gline.

J. T.

Najuspešnejši pri obrambnih pripravah

KRŠKO — Na osrednji posavski proslavi dneva JLA v Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardašja v Krškem je komandant teritorialne obrambe Posavja Ignac Regović izročil pohvale pripadnikom štabov in enot TO Jožetu Hrenu, Alojzu Bavdežu, Dušanu Masniku, Bojanu Jurkasu, Jožetu Fridlu, Darku Srpiču, Ferdu Androjnu, Iztoku Pircu, Maksu Čepinu, Ernestu Šumeju, Darku Andrejašu, Rudiju Smodiču, Mariji Fridl in Jožetu Strupehu, priznanje pa načelniku UNZ Krško Maksu Unetiču. Komandant OŠTO Krško Ernest Breznikar je podelil priznanja republiškega štaba TO Petru Jelenu, Alojzu Dvojmoču, Darku Andrejašu in Maksu Čepinu, priznanja občinskega štaba TO pa KS Krško polje, KS Podbočje, KS Veliki Podlog in KS Leskovec. Pohvale OŠTO je dobilo 15 posameznikov.

Predsednik občinske konferenec Zveze rezervnih vojaških starešin Krško Anton Alegro pa je izročil naslednja odličja in priznanja: plaketo ZRVS Jugoslavije Rfaelcu Orožnu iz Brestanice, zlato značko ZRVS Jugoslavije Ernestu Breznikarju s Senovega, plaketo ZRVS Slovenije Jožetu Pribožiču in znak ZRVS Slovenije Albinu Božiču (oba iz Krškega). Priznanje RK ZRVS so dobili Branislav Čuk ml. iz Kostanjevice, Janko Sotošek in Vili Zorko (oba iz Leskovca), priznanja OK ZRVS Krško pa Anton Bukovec, krajevna konferenca ZRVS Brestanica in KK ZRVS Veliki Podlog ter Alojz Šribar.

V kulturnem sporedu so nastopili člani umetniške družstva iz Zagreba, pihalni orkester Svobode Senovo in recitatorji.

P. PERC

Je kosilo važnejše od življenja?

Kako je hudo ponesrečeni delavec čakal rešilca

SEVNICA — Tudi v sevniki občini je končno stekla akcija za dodatno zbiranje denarja, potrebna za dograditev celjske bolnišnice.

Resda bo to pridobitev za vse zavarovalce, vseeno pa bi ob občutljivi družbeni akciji morali predvsem zdravstveni delavci misliti tudi na to, da s slabimi zgledi ne bi dajali povoda za slabo voljo.

Inž. Milan Levstek iz krmeljske Metalne je na zadnji seji občinskega izvršnega sveta pojasnil, zakaj je med tolikrat izpričano solidarnostjo med njihovimi kovinarji ta nazadnje odrekla: »Neposredno pred zborom delavcev, ko naj bi se odločili, ali namenimo enodnevni zaslužek za bolnišnico, je eden naših delavcev nesrečno zgrmel na tla z enajstih metrov višine. Imel je srečo v nesreči in je ostal živ. Ponj je prispel rešilec iz Sevnice šele po dveh urah in pol po klicu, to zamudo pa je z zgražanjem opazovalo na desetine delavcev. V jezi so bile izrečene tudi nacionalistične psovke.

Kajpada so iz tovarne nemudoma poklicali sevniki zdravstveni dom. Po desetih minutah so celo preverili, če je rešilec že odpeljal. Na drugi strani žice pa je dejal ženski glas, češ ali je nujno, da rešilec sploh pride ponj?! »Zdravnik krmeljske zdravstvene postaje je pri ponesrečencu in se ga ne upa niti premakniti,« so potožili v Metalni. »Šofer bo šel prej še na kosilo, potem pa bo šel na pot,« so bili neomajni v Sevnici...

Kakorkoli že, ponesrečenec je navkljub dolgem čakanju na rešilca preživel in kar dobro okreva. Krmeljski kovinarji so si seveda tudi mislili svoje in vzdignili roke proti enodnevni zaslužku za bolnico.

Na naslednji seji občinskega izvršnega sveta bomo verjetno slišali, kaj je z odgovornostjo v sevniki zdravstvenem domu, madeža, pa ne bo lahko oprati.

A. ŽELEZNIK

Majhne težave rodijo velike

SZDL ima posluš tudi za komunalna vprašanja — Kritike PTT Novo mesto

KRŠKO — Socialistična zveza očitno — tudi po razpravah na programsko-volilni seji OK SZDL Krško sodeč — ne more obstajati zgolj kot fronta, kjer bi ljudje izražali in usklajevali le raznotere politične poglede in stališča. SZDL tudi v krški občini ljudje cenijo še bolj po tem, v kolikšni meri jim zmore »njihova« organizacija ne samo prisluhniti, ampak tudi pomagati iz povsem konkretnih zagat v vsakdanjem življenju, pa najsi gre za zdravo pitno vodo, boljše ceste, gradnjo igrišča ali napeljava telefonov.

Tako je izzvenela dokaj živahna razprava po izčrpnem in kritičnem

● V krški občini so v združenem delu in krajevnih skupnostih za spomladanske volitve evidentirali 10.026 možnih kandidatov, od tega je le 1426 mladih in 1359 žensk. Če bi med mlade uvrščali še stare med 26 do 40 let, bi bila starostna podoba mnogo ugodnejša. Na programsko-volilni seji OK SZDL Krško so bile odmevne besede Jožeta Zupančiča, da bi morali tudi republiški funkcionarji pogosteje med ljudi, saj brez ljudi ne bo moč ničesar spremeniti.

poročilo predsednice OK SZDL Margarete Marjetič o delu SZDL v občini v zadnjem obdobju, in tako so zastavili tudi program dela

fronte. Podpredsednik občinskega izvršnega sveta Niko Žibret je pojasnil prizadevanja, da bi kmetijstvo pridelalo več hrane tudi z izdatneje napolnjenim sklodom za intervencije v kmetijstvu. Po besedah Branka Pirca je v daljšem obdobju v delovanju družbenih organizacij in društev občutna kadrovska kriza. Če bi imeli sposobne ljudi, bi bilo verjetno manj v ospredju gmotno vprašanje. Prevelik je še razkorak med delegatsko pravico in dolžnostjo ter odgovornostjo. V SZDL bi se morali več pogovarjati o odnosu do narave, varstva okolja, saj je zdaj ta odnos — nesramen!

»Mlade dobesedno izganjamo iz vasi,« je poudaril Jože Zupančič iz Podbočja in terjal več pozornosti gorjanskemu okolišju, sicer bodo vasi in tudi nova šola ostali — prazni!

Še zmeraj so vasi, od koder imajo vaščani do najbližjega avtobusnega postajališča 14 kilometrov, še zmeraj pa ni niti avtobusne povezave s centrom. Za cesto Podbočje — Kostanjevica je doslej vedno zmanjkalo denarja za asfalt, čeprav je bil predviden. Gospodarstvo, turizem, veterina, zdravstvo in splošna ljudska obramba terjajo boljše telefonske povezave, je opozoril Jože Zagorc iz Kostanjevice. Podobno kot Podbočjani in še kdo tudi Kostanjevičani menijo, da PTT Novo mesto za telefonijo ni naredilo kaj dosti, od ljudi samo pričakuje prispevke, a malo daje.

Na Senovem ljudje veliko kritizirajo PTT, ker ljudi ne obveščajo o tem, da so jih priključili na dvojčka. Po besedah Jožeta Peterkoča Senovčane zanima, kdaj bo urejena kanalizacija skozi Senovo. Zdaj se kanalizacija steka v Senovski potok, poleti neznožno smrdi, grozi nevarnost epidemije, zato krajani terjajo, naj ustavijo stanovanjsko gradnjo, dokler ne bo rešen ta problem.

Za marljivo delo — kazen?

V Stillesovem tozdu Notranja oprema delali za izvoz tudi zadnjo nedeljo v minulnem letu — Obeti za nove zanimive izvozne posle

SEVNICA — Ko so v tozdu Notranja oprema izdelali, da v občinskem izvršnem svetu razmišljajo o ukrepu družbenega varstva za celotni Stilles, je završalo.

V izgubi je predvsem tozdu Stilno pohištvo, ne pa tudi dosti manjši tozdu Notranja oprema. O tem je bilo na zadnji seji izvršnega sveta mnogo govora, predstavniki tovarne so med drugim govorili tudi, da je ta tozdu premajhna riba, da bi lahko rešila večjo, predvsem pa, da bi to vneslo malodušje v sicer marljivo kolektiv. Pustimo vzroke, navsezadnje si o njih tudi niso edini, saj je v težavah mnogo uglednih tovarnih pohištva, med njimi celo novogoriški Meblo.

Zadnjo nedeljo v minulnem letu je bilo v tozdu Notranja oprema kot v

panju. Iz proizvodnje so nosili skrbno zavite škatle neposredno v velik sovjetski vlačilec, drugi volvo je čakal, da ravno tako zapelje pred tovarniška vrata. Za stroji in delovnimi mizami je bilo nad dve tretjini delavcev tega tozda. Tudi potrebna »režija« je bila pri roki, vsa komerciala je delala v soboto.

Anton Vavtar je pojasnil, da ta hita ni morda lovljenje plana, kot bi lahko mislil nepoučeni, temveč dodatno dogovorjena obveznost za velikanski sovjetski hotel. »Če se bomo izkazali, in kot vidite, ni razloga, da se ne bi, bomo dobili tudi naročila

za nove apartmaje in zanesljivo tudi druga sovjetska naročila. Zanimive posle imamo tudi za Irak,« je dejal Vavtar.

Delavci tega tozda se imajo za jedro nekdanje znane Mizarske. V pravkar minulemu letu niso delali le na mnogo prostih sobot in nedelj, temveč tudi v treh izmenah. Zakaj del ne odstopijo drugemu tozdu? Zadeva ni tako preprosta, saj delajo v tozdu Notranja oprema predvsem visoko kvalificirani mizarji, drugačnja je tudi strojna oprema. Med politirkami so tudi ženske, v taptinstvu izkušeni mojstri, nekateri tik pred upokojitvijo. Zato jim ni vseeno, kaj kdo namerava za njihovim hrbtom.

A. ŽELEZNIK

REDKA ZVESTOBA — Krški parketar Jože Pirc je v 23 letih samostojne obrtne dejavnosti s svojimi fanti opremil številne zgradbe v Posavju in Beli krajini, kjer ima še zdaj največ dela. Značilnost obratovalnice z 10 zaposlenimi je razmeroma dolga delovna doba pri Parketarstvu Pirc. Alojz Kržan (na sliki v sredini) je eden zelo redkih delavcev pri obrtnikih nasploh, ki je kar 20 let neprekinjeno delal pri Pircu, ki mu je izročil ne le jubilejno nagrado, ampak tudi spominsko uro. Ta mu bo lep spomin v dnevih upokojitve, ki jih je nastopil prav pred kratkim. (Foto: P. Perc)

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 21. 12. 1985 do 3. 1. 1986 so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Kozole — iz Dobrove — Tomaž, Dragica Košir iz Sevnice — Aleša, Marija Pinterič iz Bukoška — Jožeta, Mojca Savnik iz Zg. Obreža — Uroša, Ivanka Sokolovič iz Kladija — Brankica, Veronika Cvitič iz Klokočeva — Silvijo, Alma Konec iz Sevnice — Cito, Ingrid Zupančič iz Mihalovca — Sebastjana, Gordana Lovrič iz Samobora — Dinka, Barbara Predavec iz Samobora — Stjepana, Irena Vranekovič iz Male Rakovice — Vedrana, Jožica Udovč iz Sevnice — Gregorja, Anika Karaula iz Brdovca — Matija, Suzana Fridrih iz Kalinovice — Tomico, Željka Kostevc iz Brežic — Katjo, Marija Nepužlan iz Zdol — Jano, Ivanka Razum iz Konjšice — Sanjo, Ivica Milat s Sel — Katjo, Ružica Grmšek iz Bregane — Matejo, Andreja Račič iz Črneče vasi — dečka in Kristina Oštir iz Pesjega — Zvonko. Čestitamo!

Krške novice

PRESENEČENJA — Krški cestarji zaslužijo pohvalo zato, ker so pred prazniki razmeroma naglo očistili sneg z ulic. Zdj se že sosedje v posavskem »mestu trojček« sprašujejo, kako neki so Krčani preprečili neljubo presenečenje za avtomobiliste in sploh vse, ki so imeli predpraznično nakupovalno in potovalno »mrzlico«.

POLNI LONCI? — Občinske blagovne rezerve so že nekajkrat zapolnile vrzel, ki bi zazijala predvsem pred raznimi prazniki, saj jih trgovci navadno ne pričakajo najbolj pripravljeno. Ne gre le za kavo, kot bi nekdo mislil, ampak tudi za druga živila. Za dan rudarjev in dan borca so morali iz blagovnih rezerv dati celo prašiče, kajti »če ni kaj za v lonec, je žalostno v hiši«, je slikovito označil zelo velika nihanja v porabi mesa podpredsednik občinskega izvršnega sveta Niko Žibret.

VARČEVANJE? — Na večini sestankov ponujajo sestankujočim tudi kavo. In ker obvezne kavice ni bilo na nedavnem medobčinskem posvetu ZK v sejni sobi LB-Temeljne posavske banke v Krškem, kamor so povabili posavske novinarje in tiste, ki delajo pri internih in delegatskih glasilih, so užaljeni »kofetarji« brž pomislili, da je to pač dokaz, koliko je »vredna« in cenjena »sedma sila«.

Sevnikiški paberki

POPRAVNI IZPIT — Jutri se bodo na ponovnem sklicu sestali mladi v občinski konferenci ZSMS. Vsekakor je čudno, da so tako mačehovski do svojega najvišjega organa. Predolg bi bil spisek vseh osnovnih organizacij od vasi do šol in tovarn, ki na prvi sklic niso poslali svojega delegata.

ZATAJILI BANKO — Je nekaterim v Sevnici nerodno, da imajo ob občinskega praznika v mestu tudi še — eno banko, namreč agencijo Beogradrske banke v starem mestnem jedru? Zakaj koordinacijski odbor za vprašanja naših delavcev na začasnem delu v tujini je bil povabil na prednovoletni pogovor v salonu hotela Ajdovec le predstavniki Ljubljanske banke. Žal je bilo zdomcev le malo, kakšnih pet, torej ponovno manj kot gostiteljev, vendar kakšen zgovoren predstavnik banke ne bi bil odveč, če so bili že predstavniki carine tako redkobesedni.

PLIN JE BIL — Z novim letom so bile mestne tehnične trgovine zaprte zaradi inventur, beri sprememb prometnega davka in zadevnih prodražitev. Ker je večina ljudi silvestrovala doma, je kmalu pošel tudi plin. V trgovini z gradbenim materialom pri občini so takim s praznimi bombami vseeno postregli, kljub obilici dela s pisoi.

Prepletanje simbolik

Ob slikarski razstavi Milana Čirovića

RIBNICA — Nedavno tega so v ribniškem razstavišču Bistro Slavin odprli razstavo del Milana Čirovića, v tu-kajšnjem okolju dokaj znanega in uveljavljenega slikarja, in ker taki dogodki niso prav pogostni, smo se odločili napisati nekaj več o tem zanimivem likovniku.

Milan Čirović

bilo prireditve, na kateri ne bi s svojimi slikami sodeloval tudi Čirović. In ti njegovi prispevki so bili v javnosti vselej lepo sprejeti.

Sicer pa prislunimo, kaj je z njegovih v Bistroyu Slavin razbrala umetnostni kritik Aleksander Bassin. Takole je zapisal: »Slikarstvo Milana Čirovića se v bistvu odvija izolirano zaradi dveh osnovnih razlogov, ki ju moramo upoštevati kot svojevrsni (psihološki) stalnici. Po eni strani je Čirović pravzaprav edini profesionalni likovnik v čedalje bolj odprtem ribniškem prostoru — prostoru, ki očitno ima posluh za sodobno likovno umetnost, po drugi strani pa je očitno, da Čirović nosi s seboj in globoko v sebi svojevrsno nacionalno simboliko, v bistvu izredno odkrito, komunikativno od strmega Lovčena in pogorja, pri čemer občutimo Lovčen kot vrh (tudi visoke epske pesnitve), prek umetniškega rekvizita, kot so gosli, in to simboliko želi povezati, jo navezati na tradicionalno ribniško simboliko.

Zdi se, da ostaja Čirović kljub temu prizadevanju prizadet v svoji bivalni stiski. Slednja se odraža v svojevrstnih erotičnih prisposodobah, denimo ženskega akta, ki vstaja iz strogo vertikalnega zasnovanega gorovja, akta, ki svojo antropometrično morfologijo skoraj nasilno preverja v nadrealnem videnju enega od tradicionalnih ribniških rekvizitov. Erotične prisposodbe so tako rekoč bizarne, erotika je hkrati nasilna in tvegana, zdi se, da tudi globoko vtopljena v psihoanalitiško podstat. Monumentalistična obarvnava izbranega motiva je kot ščit, za katerim se skriva občutljiva osebnost, od katere si želimo ta čas še večje in neposrednejše odprtosti na račun izziva, ki muz slikar skuša ustreči že zdaj.«

MILAN GLAVONJIĆ

Spomini na pesnico Lili Novy

Spominski večer ob stoletnici rojstva Lili Novy v Študijski knjižnici Mirana Jarca — Govoril pesničar prijatelj Jože Javoršek

NOVO MESTO — Osebna pričevanja so vse kaj drugega kot prebranje neposrednih leksikalnih orisov, zato zadnji lanski četrtek, 26. decembra, v prostorih čitalnice Študijske knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu ni manjkalo ljubiteljev pesništva Lili Novyjeve, katere stoletnica rojstva je minila le dva dni poprej. Za uvod je Božena Petrova prebrala nekaj pesmi, nato pa je o pesnici spregovoril Jože Javoršek.

Kot govornik je bil sicer napovedan Josip Vidmar, vendar ga je bolezen zadržala v Ljubljani. Vidmar je bil dolgoletni znanec in prijatelj Novyjeve, njen duševni portret in spomine nanjo je zapisal v svoji znanstveni knjigi *Obrazi*. A Javoršek nikakor ni bil slaba zamenjava za zadržanega Vidmarja. Novyjeve sicer ni poznal tako dolgo kot Vidmar, je bil pa vse od izida njene edine še za

zadnje dneve njenega življenja. Takrat je pesnica Javoršku odprla srce

POČITNICE PRED VRATI

Zimske šolske počitnice bodo spet v dveh delih. Na ljubljanskem in mariborskem območju se bodo začele že 13. januarja, v tej skupini pa je 28 občin. Med prvimi bodo šli na štirinajstdnevne počitnice tudi šolarji v kočevski in ribniški občini. Na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju se bodo počitnice začele 27. januarja in bodo trajale do 7. februarja. Enako kot osnovnošolci bodo v dveh delih na počitnicah tudi srednješolci, torej na našem območju od 27. januarja dalje.

Jože Javoršek — v novomeški študijski knjižnici pripovedoval o pesnici Lili Novy

življenja izdane zbirke *Temna vrata* njen prijatelj in znanec. Z Lili sta bila drug na drugega zelo navezana, saj je Novyjeva skrbela zanj kot prava mati, on pa ji je stal ob strani

Dr. Makarovičeva med Predgrajci

Kulturni večer ob izidu knjige »Predgrad in Predgrajci«

PREDGRAD — Tu so pred kratkim predstavili obsežno narodopisno knjigo »Predgrad in Predgrajci«, ki jo je napisala znana slovenska etnologinja dr. Marija Makarovič, izdala pa so jo z denarjem, zbranim v kočevski občini.

Knjiga je zanimiv prikaz življenja in običajev Predgrajcev in okoliških prebivalcev skozi desetletja in stoletja. Dr. Makarovičeva je zanj kar pet let zbirala gradivo. Čeprav je v delo vložila veliko znanja, truda in brčkone tudi sredstev, se je odrekla honorarju.

Na prireditvi, kjer so nastopile najrazličnejše domače kulturne skupine od godbenikov do tamburašev in recitatorjev, je osrednja pozornost veljala avtorici, ta pa se je zahvalila vsem, ki so ji pri pripravi knjige kakorkoli pomagali. Predgrajci so dr. Makarovičevi podarili svojo narodno nošo in staro sliko Predgrada.

I. Z.

J. P.

kultura in izobraževanje

GLASBENI SEMINAR

LJUBLJANA — Tu bo 24. in 25. januarja seminar o izvajanju baročne glasbe, ki ga pripravlja Društvo ljubiteljev stare glasbe Radovljica. Predavali bodo znani strokovnjaki (Klemen Ramovš, Miloš Pahor, Diana Slama). Na koncu se bodo udeleženci zbrali pri okrogli mizi. Prijave za seminar bodo zbirali do 15. januarja.

M. MARKELJ

Pripoved o Kometu

Publikacijo o tej metliški delovni organizaciji je napisal Jože Dular

METLIKA — Lanskega novembra se je dopolnilo petindvajset let, kar so tu ustanovili tekstilno delovno organizacijo Komet. V okviru praznovanja pomembne obletnice je izšla publikacija »Kometov srebrni jubilej«, ki z besedo in sliko govori o tej belokranjski tovarni in njenem kolektivu. Publikacijo je napisal Jože Dular, natisnili pa so jo v Tiskarni Novo mesto v 1000 izvodih.

Okoli 70 strani obsegajoča knjiga je podoben prikaz četrstoletnega življenja in dela v Kometu. Jože Dular je na podlagi pisnih in tudi ustnih virov, dokumentov in pričevanj zaposlenih napisal nadvse zanimivo pripoved o tej delovni organizaciji, ki daje kruh številnim Belokranjcem, veliko pa pomeni tudi za gospodarski in socialni razvoj celotne deželice med Kolpo in Gorjanci.

I. Z.

UMETNICI STA SE PREDSTAVILI — V avli upravne stavbe Krke so 27. decembra odprli retrospektivno razstavo del akademске slikarke Cite Potokar, belokranjske rojakinje, ki dela in ustvarja v Ljubljani. Umetnica je iz svoje bogate likovne ustvarjalnosti predstavila 39 del, med katerimi prevladujejo portreti. Na otvoritveni slovesnosti je pesmi Cite Potokar recitirala gledališka igralka Majda Potokar. Na sliki: Majda (levo) in Cita v prijetnem klepetu pred otvoritvijo razstave. (Foto: J. Pavlin)

Tekoči trak kulturnih prireditev

Prednovoletne razstave v Novem mestu še na ogled — Razstave in kulturni nastopi tudi v Dolenjskih in Šmarjeških Toplicah

NOVO MESTO — Zadnje dni minulega leta se je tu zvrstilo več kulturnih prireditev. V razstavnih avli Krkine poslovne stavbe v Ločni so odprli retrospektivno razstavo likovnih del akademске slikarke Cite Potokar, v Ljubljani udomljena belokranjske rojakinje. Umetnico je predstavil dr. Lev Menaše, pesmi Cite Potokar pa je recitirala lanska dobitnica Borštnikovega prstana Majda Potokar. Razstava bo odprta še dober teden. V razstavišče se je spremenila tudi avla tukajšnjega Doma JLA, na ogled pa so bile risbe Josipa Kovačevića.

Mnoge ljubitelje likovne umetnosti je pritegnila retrospektivna razstava del akademskega slikarja Josipa Germa v Dolenjski galeriji. Razstava bo na ogled še kakšen teden.

Te dni se bodo morali začeti tudi pogovori o tem, kako proslaviti letošnji kulturni praznik, ki se hitro bliža. Brčkone bomo lahko kmalu napisali kaj več o prireditvah in drugih manifestacijah, s katerimi bi letos počastili 8. februar — praznik slovenske kulture.

takoj za njo pa bo tu gostovala Narodna galerija iz Ljubljane z razstavo umetniških del impresionista Mateja Sternena.

Naposled ne le besede

Šolstvo in učitelji letos na boljšem

LJUBLJANA — Nekaj dni pred Silvestrovim je s temnimi oblaki prepričeno nebo nad slovenskim šolstvom predrl obetajoč snop svetlobe in naznanil, da se bo letos našim šolam in šolnikom, tudi dolenjskim in posavskim, vendarle godilo nekaj boljše, kakor je kazalo. Za to je poskrbela skupščina republiške izobraževalne skupnosti, ki je sprejela spremenjeni denarni načrt za preteklo leto in s tem, če povemo malo bolj po domače, nekoliko odebela skupno finančno vrečo. Tako že lani sredstev ni bilo več le za kritje materialnih stroškov šol, ampak jih je bilo več tudi za »dohitevanje« učiteljskih osebnih dohodkov za prejemki v gospodarstvu. To pa pomeni bojšo materialno podlago tudi v letu 1986, saj je izhodišče za novo leto tudi v tem primeru leto, ki je minilo.

Čeprav je šla omenjena »povišica« sredstev še za najrazličnejše namene, sta najpomembnejša pač tista dela, ki so ju namenili za plačilo materialnih stroškov in izboljšavo osebnih dohodkov v šolstvu, zlasti še v srednjem. Spomnimo se, da je lani zaradi neurejenega gmoinega položaja šol, še posebej srednjih šol usmerjenega izobraževanja, kar precejkrat zavrelo, tako da bo s tem prav gotovo ublažen glavni razlog za nerazpoloženje. Ne bo pa tudi odstranjen, saj tako imenovani rebalans le ni navrgel toliko dodatnega denarja, da bi šolniki z njim lahko prišli do boljših, pravičnejših osebnih dohodkov. Uskladitev šolniških osebnih dohodkov z gospodarskimi, kakor so si jo zamislili in zahtevali, ostaja zaenkrat še neurejeno vprašanje. Ključ za razrešitev ima v rokah republiški izvršni svet in ta je v resolucijo o družbenem pianu že dal zapisati, da se mora usklajevanje uresničiti do konca leta 1986. Kako bo to urejeno, seveda še ni povsem jasno, za šolstvo in sploh za celotno področje izobraževanja pa je veliko že to, da lahko ugotovi, da se le premika.

I. ZORAN

Dolenjska v gosteh

V Ljutomeru razstavlja pet dolenjskih slikarjev — Je to začetek izmenjave kulturnih skupin?

LJUTOMER — Ljutomer je bil do zdaj z Dolenjsko povezan samo prek tovarne oziroma tozda, ki ga ima tu novomeška tovarna zdravil Krka. Drugih stikov ni bilo. Kaže pa, da bo po naslednjem razstavi Ljutomer in Novo mesto začela spoznavati tudi na kulturnem področju.

Prvi korak v tej smeri so naredili domačini oziroma ljutomersko kulturno društvo Ivan Kaučič, ki je v goste povabilo peterico na Dolenjskem in v okviru novomeške likovne skupine »Vladimir Lamut« delujočih slikarjev. To so: Jože Kotar, Marjan Maznik in Janko Orač ter akademska slikarja Jože Kumer in Jože Marinč. Razstavo njihovih del so ob koncu decembra odprli v galeriji, ki nosi ime znanega ljutomerskega rojaka Antea Trstenjaka. Razstava, ki obsega nekaj nad trideset del, je tematsko ubrana, saj so se tako prireditelji kakor tudi razstavljalci zavedali, da je eden od namenov te likovne prireditve tudi ta, da nekaj več pove tudi o Dolenjski. Zato tudi ima naslov Dolenjska v slikah petih slikarjev. Vendar razstava ne ponuja zgolj upodobitev dolenjske pokrajine, kot bi morda kdo pričakoval, marveč je v ljutomerski galeriji na ogled petero različnih pogledov na Dolenjsko.

Kot rečeno, so dolenjski slikarji prvi odšli na pot v ta vzhodnoslo-

venski kraj in bili lepo sprejeti. Tako bi Ljutomerčani sprejeli tudi druge kulturne skupine, če bi se odločile za gostovanje. Za taka gostovanja pa se je šele treba dogovoriti. Ker so tudi Ljutomerčani izrazili željo, da bi se odpravili na Dolenjsko, bi zdaj resnično potrebovali nekoga, ki bi prisluhnil obojestranski željam po zblizanju in organiziral medsebojna gostovanja. Ali niso za to poklicane prav občinske ZKO?

I. Z.

Tudi za omejevanje je meja

Osnutek programa Kulturne skupnosti Slovenije za leto 1986 obeta korak nazaj, če ne bo še kaj hujšega — Mnogi prikrajšani

Če bi obveljalo, kar bi ne tako redki radi storili slovenski kulturi, potem bi morali zapreti vsaj eno ali dve gledališči, ukiniti kakih pet do šest muzejev, od knjižnic pa naj bi ostale le najpomembnejše. Posneli bi lahko kvečjemu en film, natisnili nekaj malega knjig, na televiziji pa poleg reklame za pivo ali mleko pripravili kvečjemu še kakšno »Rodno letino«, in še to po možnosti z eno epizodo. Gradovi, znamenitosti slovenske arhitekture in ostalo, kar sodi v tako imenovano kulturno dediščino, pa naj tako in tako čaka petičnejših časov.

Marsikaj bi moralo proči, v nič in pozabo, če bi obveljalo kaj takega. A nekateri bi tako strahansko radi, da bi se zgodilo namanj to, česa že ne more ali ne sme kaj več. Pravijo, da je treba varčevati in prihraniti predvsem tistega, ki ne proizvaja, ampak samo troši, in s tem kajpak mislijo kulturo oziroma predvsem kulturo. In pripravljeni bi bili izničiti celo vse

tisto, kar nas pri drugih kulturnih narodih predstavlja kot kulturne. Če bi obveljalo, smo zapisali. Vendar na srečo ni, vsaj ne v taki meri, kot so ne tako redki želeli, da bi. A njihova miselnost je morala vsaj nekoliko, vsaj od daleč vplivati na krojenje programa republiške kulturne skupnosti za leto 1986. Že osnutek programa je namreč tak, da ni ničesar več podobnega, še najmanj pa realnim potrebam za vse, kar že imamo in bi to radi ohranili vsaj pri doseženi stopnji razvoja.

Osnutek se marsičemu odpoveduje, seveda na ljubo že znanemu omejevanju rasti porabe, ki se prenaša iz minulega v letošnje leto. Ne pokriva niti devet desetih namalog, predvidenih za leto, in ne denarnih potreb zanje. Izračuni kažejo, da bi bila najbolj prizadeta področja knjige, filma, varstva naravnih in kulturne dediščine, gledališča in glasbe, če bi pri tem ostalo. To pa so hkrati področja, ki z

osebnimi dohodki najbolj zaostajajo za gospodarstvom. Če bo pri tem tudi ostalo, bo kulturna skupnost lahko subvencionirala le četrtno novih leposlovnih in strokovnih knjig, namesto petih ali šestih novih filmov bi lahko posneli le tri in še te samo v proizvodnji Vibe. Toliko za primer, da bi se vedelo, kakšni so obeti iz osnutka programa. Pa je tudi to, kar smo omenili, še v zraku. Dejstvo je, da bo moral osnutek še skozi vrsto najrazličnejših procedur in pričakovanj, da bodo na nekaterih mestih poskusili odpiliti še to, kar je za zdaj dogovorjeno in predvideno.

Kakšen bo veljaven dokument, tega nihče ne ve. Nekaj se bo že moralo izčimiti. O še hujšem zaostrovanju omejevanja in še večjem varčevanju pa v kulturi najbrž ne more več biti govora. Tudi zato ne, ker je varčevanje gost v kulturi že od vsega začetka, tudi od začetka kulturnih skupnosti.

I. Z.

pisma in odmevi

ZBRALI SO SE INVALIDI OBČINE TREBNJE

Kot vsako leto, tako smo tudi letos sklenili na seji izvršnega odbora Društva invalidov Trebnje, da obiščemo naše socialno ogrožene člane v občini. Tako smo jih tudi letos ob stisku rok ter voščilu za novo leto obdarili s skromnimi novoletnimi darili, kajti s tem obiskom so občutili, da društvo živi tudi z njimi. To so invalidi, ki se ne morejo zaradi težke invalidnosti udeležiti skupnih srečanj. Letos smo pripravili družabno novoletno srečanje vseh invalidov z zakusko in kulturnim programom. Polnoštevilo so se zbrali v prostorih družbene prehrane v Trebnjem. Predsednik Stanko Rečnik je pozdravil vse navzoče in jim zaželel prijetno počutje. Srečanje je bilo s kulturnim programom, ki je bil zelo pester, pripravili so ga učenci Osnovne šole Trebnje, igral pa je tudi prisrčni mladi ansambel treh bratov Kramar z Mirne. Da je bil kulturni program, predvsem lutkovna igrice, tako bogato pripravljeno, se zahvaljujemo tov. Rečniku in njegovi ženi, učiteljici osnovne šole v Trebnjem. Po končanem programu je še naš član Tone Bevc vzel v roke svojo harmoniko in igral domače viže.

Ob tej priložnosti vabimo vse invalide v naši občini (brez razlike ali jim je invalidnost uradno priznana ali ne), da se včlanijo v društvo invalidov v pisarni (v prostorih kult. doma) v Trebnjem.

M. MIKLIČ

ZAKAJ SE GREJEMO OB OGNJU?

Delavci na gradbišču Mokro polje želimo v zvezi s člankom »Premagano je nezaupanje«, ki je izšel v Dolenjskem listu 19. decembra, pojasniti Božu Judežu iz Praproč, zakaj se grejemo pri ognju. Če bi tovariš Judež delal ves dan v mrzli vodi, bi mu verjetno tudi prišlo, da se občasno malo pogreje ali celo osuši. Kar se tiče delovnih uspehov, je treba povedati, da je bilo z malo ljudmi veliko narejenega. Kljub vodi in blatu je sicer stroga norma krepko presežena.

Opravili smo že veliko melioracij na območju Dolenjske in Posavja. Povsod, kjer smo delali, so ljudje govorili, da našega dela ne bi opravljal za noben denar. Drugič naj se dopisnik oglasi tudi pri nas, čeprav smo bliatni od glave do pete. Tovariš Judež pa naj neha klevetati.

DELOVNA SKUPINA VGP

Sodražica: razočarani tamburaši

SODRAŽICA — Tamburaški orkester v Sodražici obstaja spet pet let, delal je namreč že prej, a je zaradi raznih vzrokov delo prekinil. Tamburaši uspešno nastopajo v krajih od Kolpe do Ljubljane, saj so razen tamburašev v Pedgradu edini tak ansambel v tem delu Slovenije. Za svoje delo so poželi ugodne kritike glasbenih strokovnjakov.

V zadnjem obdobju pa nastopajo bolj poredko, in še to predvsem v domači ribniški občini. Tudi ni vadijo več tako zagnano. Razloga za to sta predvsem dva: zanimanja mladih za to zvrst glasbe skoraj ni, ne dobivajo pa za svoje delo nobene dotacije. Tamburaši ne morejo razumeti, da kulturna skupnost daje denar za delovanje pevskih zborov, ne pa za delo tamburaškega orkestra. Zaradi takega nezanimanja tudi mladina ne kaže posebnega zanimanja za sodelovanje v tej glasbeni skupini.

Vsekakor bi bila velika škoda, če bi tamburaši spet prenehali igrati. Malo dobre volje in denarja bi jim gotovo dalo novo spodbudo in veselje za delo. To tudi zaslužijo, saj jih na vseh prireditvah radi poslušamo.

M. G

ZA DRAGE INSTRUMENTE

NOVO MESTO — V sklad za drage medicinske instrumente pri občinskem odboru RK so prispevali: kolektiv šivalnice Novoteks Novo mesto, izmena B 6.000 din, Bife Breda Bučar iz Otočca 10.000 din namesto noveletnih čestitk, Gorjanci tozd Gostinstvo Novo mesto 5.000 din namesto venca pokojni mami Fanike Petan in patronažna služba Zdravstvenega doma Novo mesto 5.500 din namesto venca pokojnemu Alojzu Zirkelbachu. Darovalcem iskrena hvala!

ZA INSTRUMENTE

Ob smrti Sandija Mikulana je kolektiv Dolejskega lista namesto venca na grob bivšega sodelavca: namenil 5.000 din v sklad za drage medicinske instrumente.

Ljudje niso slepci, ampak preplašenci

Z nekega občnega zbora

Na občnem zboru sem doživela majhno razočaranje. Dnevni red je bil zapisan krasno, črno na belem. Od točke do točke je vse potekalo tako lepo, kot da je sistem popoln. Ko sem bila 14 dni na praksi, sem na vsakem vogalu slišala to in ono, kar bi sodilo na občni zbor, kjer naj bi delavci povedali, kar jih teži. In ko je prišla točka, kjer naj bi imeli besedo oni? Pričakovala sem (vsekakor preveč!) resnico! In kaj sem dočkala? Tišina... morečo tišino in čudne obraze. Tako je torej moje žalostno spoznanje.

Sprašujem pa se, ali je ciovek v resnici »bitje tišine« skozji življenje? Tako tiho smo mi v šoli na svojih letnih konferencah. Če bi mi karkoli res kritičnega rekli, bi bili zaznamovani do konca svojih srednješolskih dni. Toda zakaj neki se gremo samoupravljati, če je vse skupaj samo beseda, fraza, samo tisto ne, kar bi v resnici moralo biti? Tisti, ki jih trpinči to ali ono, znajo govoriti samo tam, kjer jih zagotovo ne sliši nihče, ki bi jim lahko pomagal. Kaj naj si mislimo o tem? Morda boste rekli, da sem imela pač smolo in sem prišla v delovno organizacijo, ki morda edina tako greši ali so njeni delavci tako ali drugače omejeni, preplašeni, imajo nekak strah pred vsemogočnim. Brez skrbi, motite se! Neke delavce mi je dejal takole: »Naš direktor je predlog na svojem mestu, da bi se ga sploh še kdo bal. Zgubil je avtoriteto. Morda celo zato, ker je predobor.« In da bo mera polna, direktorja še na občnem zboru ni bilo.

Ko so me povabili, sem bila vesela, da smem prisostvovati, toda moje veselje je razblinilo, če ne prej, pa pri 11. točki dnevnega reda, ko naj bi imel besedo delavci.

Sreča ali samo nasmeh se je vrnil pozneje, ko sem gledala vse te obraze na »majhni zakuski«. Kakor da so pozabili na vse, zaradi česar so še uro poprej molčali...

Srednješolka

Samoupravljanje po kočevsko

Med časopisi ima Dolenjski list v kočevski občini največ naročnikov, vodstvo SZDL pa kar mimo njih samovoljno odpove sofinanciranje

V 51. številki Dolenjskega lista je Rudi Müller, sekretar OO ZK Tekstilne Kočevje, objavil odmev na moje poročilo »Po letu dni Tekstilna brez izgube?« Iz njegovega pisanja se je dalo razbrati, da je informiranje za delegatsko odločanje v Tekstilni dobro in seveda samoupravljanje itd. tudi.

O njegovih ugotovitvah ne namrevam razpravljati, saj se lahko vprašamo, kakšno je bilo samoupravljanje in obveščanje oz. delegatsko informiranje v Tekstilni, če

je ta »prisamoupravljala« tako veliko izgubo.

Zaradi vsega tega Rudiju Müllerju niti ne bi pisal odgovora. Vendar menim, da sem to dolžan storiti, ker sem popolnoma prepričan, da je to le majhen delček splošnega nerazpoloženja proti Dolenjskemu listu. Rudi Müller se je podpisal kot sekretar OO ZK Tekstilne. Kot mi je znano, je bil tudi urednik glasila Tekstilne in torej tudi zadolžen za obveščanje. (Pred njim je to dolžnost opravljal sedanjí sekretar predsedstva OK ZK Kočevje, ki je bil prav tako na odgovornem položaju v Tekstilni). Razen tega je Rudi Müller še predsednik komisije za informiranje pri OK ZK Kočevje, urednik glasila »Informacije OK ZK Kočevje« in tudi glavni urednik glasila OK SZDL Kočevje »Kočevske novice«. Kdor ve za vsa ta dejstva, šele lahko razume, da nekateri ugotovitev o slabem obveščanju v Tekstilni ne morejo prenesti in zakaj je takoj po izidu poročila s seje občinskega IS »Testilana po letu dni brez izgube?« (objavljen je bil v DL 28. novembra) najprej OK SZDL sklenila (že 5. decembra), da odstopa od sofinanciranja DL, nato pa je še Rudi Müller napisal svoj odmev na tisto moje poročilo (DL 19. decembra).

krajnih konferenc SZDL, in tako delegati sploh niso imeli pooblastila svoje baze, da o tem glasujejo. Delegati so bili torej zmanipulirani.

V razpravah in celo pisanju posamezni politični funkcionarji in nekateri člani uredniškega odbora zelo hvalijo »Kočevske novice«, ki »najbolj realno poročajo«. Poglejmo, kako realno so poročale v zadnji številki v članku pod naslovom »OK SZDL na programsko volilni seji« (temu naslovu res ni možno očitati senzacionalizma, kar nekateri radi očitajo tudi DL — op. pis.). Nič ni govora o tem, da so razpravljali o informiranju in se sklenili odpovedati sofinanciranju DL. Če pa je med drugim zapisano, da gre pri delu SZDL poleg uspešnega dela tudi za pomanjkljivosti, ki se kažejo v še preveč forumskem delu. In kot v posmeh temu sklepu so prav na isti seji forumsko odločili, da prenehajo sofinancirati DL, saj prej niso vprašali za mnenje niti člani SZDL niti tisoč naročnikov Dolenjskega lista, kar je več naročnikov kot za drugi časopis.

JOŽE PRIMC

Rudi Mazzoni

Prav na starega leta dan smo v Kočevju pokopali spoštovanega in priljubljenega krajana Rudija Mazzonija, domačina, ki se je rodil leta 1921 v rudarski družini. Že leta 1941 je postal aktivist OF, aprila 1942 pa je odšel v partizane, kjer je bil najprej bорец in mitraljezeč, nato pa obveščevalni oficir 7. korpusa. V vojni je bil pogumen, za kar je prejel več odlikovanj, prav zaradi posledic vojne pa je bil tudi bolehen in je končno legel v prezgodnji grob.

Po vojni je prizadevno delal v raznih organizacijah in društvih. Priljubljen je bil zaradi svoje poštenosti in odkritosti, saj postajata ti lastnosti, žal, vedno večja redkost. Rudi je bil tudi med ustanovnimi člani ribiške družine Kočevje in njen prvi predsednik. Vodil jo je kar 8 let. Pod njegovim vodstvom so začeli vlagati ribe v Rinžo in Kolpo, organizirali prva ribiška tekmovanja itd. J. P.

Učila je 70 let

Pri Vidi Dereani — Trebanjski upokojenci obiskujejo bolne tovariše

V Društvu upokojencev Trebnje pred vsakim novom letom obiščemo naše člane, ki so dopolnili 80 let starosti. Ker pa je teh naših članov že prek 100, smo lani obiskali samo bolne in socialno ogrožene.

Z lepimi darili, ki sta jih prispevali Dana in Kolinska z Mirne, smo se najprej napotili v dom starejših občanov v Novo mesto. Lepo se je bilo srečati z našimi občani, za katere tako lepo skrbe v novomeškem domu. Marsikomu se je ob srečanju z bližnjimi rojaki utrnula solza.

Letos pa smo spet obiskali našo najstarejšo članico, učiteljico Vido Dereani. Povedala nam je, da je bila učiteljica točno 70 let. Tudi po upokojitvi je še poučevala glasbo in nemščino na večernih solah. Pred tremi meseci je bila na operaciji žolča. Operacija je izredno dobro prestala, ker ima zdravo srce, ki se mu 92 let skoraj ni pozna. Seveda k dobri kondiciji pripomore tudi vsakdanji trening, saj vrla Kraševka (Vida Dereani je doma iz Primorske), vsak dan pešači v tretje nadstropje bloka, kjer stanuje. Vida pričakuje, da bo spet začela z daljšimi sprehodi, ko si bo popolnoma opomogla. To pa se bo prav gotovo zgodilo, saj se že 60 let hrani v Pavlinovi gostilni, kjer poskrbijo tudi za njeno dieto.

REZKA MAJER

Slika o obveščanju in samoupravljanju pri kočevski OK SZDL je tudi podobna. Poglejmo, kako samoupravno je bil sprejet sklep o odpovedi sofinanciranja Dolenjskega lista. Sprejel ga je forum (OK SZDL) na pobudo nekaterih starih članov tega organa na sami programsko-volilni seji 5. decembra. O tem predlogu prej ni razpravljalo niti članstvo SZDL niti vodstva

REKLAMA PA TAKA!

SEVNICA — Lepo je, da nekateri tovarne in sodni plačujejo naši televiziji, da lahko odkupi kakšen film ali tujo zabavno oddajo. Časi so resni in zakaj se ne bi malo razvedrili, čeprav nam deviz hudo manjka? Mizarji v Stilleus nimajo nič proti lepim dekletom, ki se preseljavajo v Slovenijalesovi reklamni po stolih in poležavajo na postelji. V isti sapi, ko nimajo denarja, da bi tržišču ponudili svoje res stilske stole in postelje, namreč prav v tej reklamni lahko občudujemo Unilesovo posteljo...

Franc Kolenc

20. decembra lani je bilo na Žalah zadnje slovo od predvojnega borca za delavske pravice in udeleženca NOB pečarskega mojstra Franca Kolenca. Rodil se je 16. novembra 1906 v Nemčiji. Njegov oče rudar je tam zapustil ženo in osem otrok. Mati se je z otroki zatekla domov v Mirno peč, kjer si je moral France od sedmega leta služiti svoj grenki kos kruha kot pastir in potem kot hlapec pri kmetih. V letih 1924—27 se je v Keramiki izučil za pečarja. Do tedaj je že dobro spoznal tegobe in ponižanja proletarca. Zavezano se je vključil v delavsko telovadno in kulturno zvezo Svoboda, in sicer v podružnico Novo mesto, kjer je bil tudi namestnik tajnika. Tu je zorel in napredno deloval o znanih naprednjakih Sreču Prežljku, Francu Laknerju, Francu Kočevčarju, Tonetu Beletu, Francu Segečinu, Bogu Juršičeviču in drugih.

ČILA UČITELJICA VIDA — Čeprav je učiteljica Vida Dereani šele pred tremi meseci prestala operacijo žolča, je takole sprejela delegacijo trebanjskega društva upokojencev. (Foto: Fani Mališič)

Čakajoč na reševalce

Resnica drugačna, kot je bilo zapisano 26. decembra

Na zlonamerno in enostransko informacijo, ki jo je J. S. objavil v Dolenjskem listu 26. decembra lani pod naslovom »čakajoč na reševalce«, smo dolžni posredovati odgovor, ki temelji na izpovedi dežurne zdravnice in pismenega dokaza o naročilu prevozu z reševalnim avtom.

Kosovi z Mirne so ob 7. uri zjutraj res naročili hišni obisk za dežurnega zdravnika. Dežurna zdravnica jim je povedala, da bo lahko prišla šele po 14. uri, saj ima v dopoldanskem času delo v ambulanti. Okrog 11. ure so jo ponovno klicali in jim je zatrtila, da se bo kljub osmim naročenim nujnim hišnim obiskom za tisto popoldne najprej oglasila pri njih. Predlagala jim je tudi, da lahko pride tudi v času ambulante, če je obisk zelo nujen, vendar so se strinjali, da lahko pride po 14. uri. Toda še preden je odšla zdravnica na teren, so Kosovi odpovedali naročeni hišni obisk, ker ga je opravil zdravnik z Mirne. Prevoz z reševalnim avtomobilom pa so Kosovi naročili ob 17. uri, reševalec pa je odpeljal Maksa Zupana v bolnico takoj po 18. uri.

ni mogoče nasloviti utemeljenih očitkov?

Kadar je res kaj narobe, je takojšnja objava v časopisu prav gotovo najslabša pot za odpravljanje nepravilnosti. S takim načinom soglašamo šele tedaj, ko odpovejo vse druge možnosti (seznanitev poslovnih delavcev ZD, reševanje primera preko OZS ali DPS).

Zdravstveni dom Trebnje

Naj ob navedenih dejstvih navedemo še dvoje: zanesljivo bi bili zdravstveni delavci prvi za to, da bi bila organizirana dežurna služba 24 ur dnevno, vendar to, žal, ni mogoče. V ZD Trebnje je dežurstvo organizirano od 20. do 6. ure zjutraj, medtem ko od 14. do 20. ure opravljajo delo na terenu zdravniški in rednem delovnem času. Skoraj vsi obiski so naročeni že v dopoldanskem času, za vse pa svojci trdijo, da so nujni, zato bi moral dežurni zdravnik že zjutraj na teren, pacientov v ambulanti pa sploh ne bi mogel obdelati ali pa bi morali čakati zelo dolgo.

Pa še nekaj moti delavce in vodstvo Zdravstvenega doma, kar dokazuje tendencioznost navedenega članka. Novinar J. S. se je v ponedeljek, 23. decembra po telefonu dogovoril z direktorico ZD, da se bo oglasil v ZD, do takrat pa naj se trditve iz članka preverijo. Novinarja ni bilo v ZD, članek pa je bil objavljen le na podlagi enostranske informacije. Verjetno se je novinar zbal, da mu ne bo uspelo ponovno poskrbeti za senzacijo? Ali pa ni vsem pogodu, da v zadnjem letu na delo Zdravstvenega doma Trebnje

Spomin na veliko ljubezen

85 let življenja Margarete Hess — Rakove

Koprivnica je idilična, nekoliko odmaknjena vas na Kozjanskem. Margareta Hess—Rakove je usoda popeljala po številnih daljnih krajih, a Koprivnica je daleč najbolj posegla v njeno življenje. Ko je Ita, kot jo kličejo, prenesla svojo žalostno zgodbo iz Koprivnice še na papir, so to lepo vas spoznali po vsem svetu.

S knjigo Zadnji vitez pl. Heldenstamm pa je doživela že kot upokojenka tudi svoj velik osebni uspeh. O njenem uspehu so pisali celo v največjem nemškem dnevniku Bild. Predstavljena je bila v vseh večjih časopisih in revijah v Sloveniji ter na radiu Trst. Njen roman je izšel nekajkrat v slovenščini, izdan pa je bil prav tako v nemščini. Ker je zanimivo tudi za italijansko zajedstvo, je že preveden v italijansko, za prevod pa se zanimajo tudi na Hrvaškem.

Kamen drugega Ernesta. Ko je Ita še živel v Nemčiji, je preživljala svoje dopuste v gostišču Kosar v Brestanici, ki je blizu Koprivnice. Nekeč jo je pri kosilu nekdo poklical po imenu Ita, kot jo kličejo že od malega. To je slišal tudi eden od naključnih gostov, ki se mu je nekaj posvetilo. Natančneje se je pozanimal za starejšo damo in izvedel je, da je to avtorica in glavna ženska oseba priljubljenega romana. Bil je navdušen in povedal je, da je iz Avstralije, kjer je Ita napisala še drugi del romana, ki je doživel nesluten uspeh. Svojo nevsakdanjo ljubezensko zgodbo je tako zapisala tudi za naše znanec. Najstarejši Koprivničani in okoličani se še danes spominjajo nenavadne zgodbe in pričajo o njeni verodostojnosti čeprav se zdi kot iz pravljice. Živijo pa tudi potomci nekaterih oseb iz romana, ki so jim povedali zanimivo in pretresljivo zgodbo njihovi predniki. Ita še danes hrani pisma vojaka Ernesta in ganjena prebira izjave večne ljubezni. Ta pisma bodo v koprivniški spominskih sobi, ki bo odprta v bližnji prihodnosti.

vpoklicali. Od tam je redno pisal izbranki svojega srca. To pa ni bilo vseč Ernestovi materi, ki se je kratkočasila z uradovanjem na koprivniški pošti. Tako je mati uspela zadrževati Ernestova pisma za Ito. Vendar to ljubezni ni omajalo, pač pa celo poglobilo.

Čustveni Ernest pa vseeno ni zdržal teh pritiskov in se je v obupu javil na soško fronto. Ko so ga prizadeli še nadaljnji pritiski, si je zaradi nesrečne ljubezni pogнал kroglo v glavo. Pod kroglo so našli Itino sliko. Resnico o njegovi smrti pa je Ita izvedela šele čez vrsto let.

Ker je bralce zanimala Itina in družine Schwarzer nadaljnja usoda, je Ita napisala še drugi del romana, ki je doživel nesluten uspeh. Svojo nevsakdanjo ljubezensko zgodbo je tako zapisala tudi za naše znanec. Najstarejši Koprivničani in okoličani se še danes spominjajo nenavadne zgodbe in pričajo o njeni verodostojnosti čeprav se zdi kot iz pravljice. Živijo pa tudi potomci nekaterih oseb iz romana, ki so jim povedali zanimivo in pretresljivo zgodbo njihovi predniki. Ita še danes hrani pisma vojaka Ernesta in ganjena prebira izjave večne ljubezni. Ta pisma bodo v koprivniški spominskih sobi, ki bo odprta v bližnji prihodnosti.

Kljub temu da vežejo Ito na Koprivnico spomini, ki so hkrati trpki, ima to romantično vas neskončno rada in se je vedno živo zanimala za kulturni in gospodarski napredek kraja. Za različne kulturne in gospodarske objekte v Koprivnici je darovala velike vsote denarja, čeprav je navadna upokojenka s poprečno nemško pokojnino. Že pred leti je darovala Koprivnici celo asfaltno cesto. Zelo okusno je obnovila tudi veliko vaško kapelo, ki jo je postavil še njen stric. Tu bo tudi njen zadnji dom. Kot rečeno, se v Koprivnici trenutno o dpira njena spominska doba.

Ita se je pri dvainosemdesetih letih (do takrat je še honorarno delala) preselila iz nemškega Hannovera v Slovenijo in zdaj živi v celjskem domu upokojencev. Od tam ni daleč v Koprivnico, na katero jo vežejo nepozabni spomini in kamor se še zdaj vedno vrača.

BRANKO JERANKO

Knjigo so lepo sprejeli tudi ameriški in kanadski izseljenci. V izložbi neke slovenske knjigarne so izobesili Itino sliko. Iz Amerike so ji pisali številni bralci. Ita ne more pozabiti rojakinje, ki ji je večkrat pisala ig celo priložila za cvetje na spominski

KAJ SI ŽELIM V LETU 1986?

- Da bi šel v Nerezine na morje, Aleš 3.a
- Da bi bila odlična. Urška, 3.a
- Mnogo sreče in veselja. Helena, 2.a
- Da v trgovinah ne bi bilo tako drago. Andrej, 3.a

ČLANI DOPISNIŠKEGA KROŽKA NIŽJE STOPNJE, OŠ 29. oktober, Šmarjeta.

Sandi Mikulan

Na dan, ko se staro leto poslavlja, se je izteklo življenje Sandiju Mikulanu, še ne 40 let staremu Novomeščanu. In kot mnogim tistim, ki radi potujejo, se je tudi njemu primerilo, da je umrl daleč od doma, na Češkoslovaškem, kamor je pred tedni odpotoval, da se odpodije in obišče znanec.

Sandi se je rodil 6. junija 1946 v Novem mestu, kjer se tudi šolal in večji del stalno živel. Nemiren duh ga je gnal v številne poklice, med drugim je bil mornar, še najdlje pa je delal pri nas, v Dolenjskem listu, kot fotoreporter in fotografski laborant, nato pa kot gospodar.

Zadnja leta življenja mu je zagrenila težka bolezen, ki se je že prej oglašala v njem, le da ni nihče, ne on sam in ne drugi, niti slutil, da se v njegove odnose z ljudmi usodno vpletla zla bolezen, jih krha, ruši in ohlaja. Kar samotni je postal zadnje čase. In morda se je zaradi tega tako zagrenjen lotil gradnje betonske ladje. Pomenila mu je potrditev samega sebe, potrditev, da je premagal bolezen, a tudi sredstvo za toliko želeno svobodo potovanja po morju, ki ga je nadvse ljubil. Barko je dogradil, le še opremiti in sploviti bi jo moral, a tega ni več dočkal. Stopil je na Haronov brod.

MIM

Dedek Mraz, pred katerim je vse bežalo

Otroci znajo biti dobri opazovalci in kritiki, čeprav svoje pripombe običajno izražajo na manj konvencionalen, zato pa tudi bolj neposreden način kot odrasli. To so dokazali tudi na novoletni obdaritvi v petek, 27. decembra, v avli metliške osnovne šole, ko je nekaj sto malčkov in njihovih staršev iz metliške, križevske in grabrovske krajevne skupnosti nestrpnost čakalo ne le dedka Mrza, mapak tudi napovedani program, ki se ni in ni hotel začeti. Pravzaprav je do prihoda dedka Mrza marsikaterega izmed otrok (a tudi staršev) minilo-potrpljenje, saj so mnogi malčki v splošni zmed, neredu in direndaju že pozabili, po kaj so sploh prišli v šolo.

Gotovo je, da bi prireditelji morali vsaj v glavnem poznati psihologijo otrok in vedeti, da njihova koncentracija pada že po nekaj minutah, zagotovo pa ne vzdržijo pri eni stvari več kot 10 minut. Toda tega prireditelji niso znali ali niso hoteli upoštevati. Za razlog nismo vedeli, kajti za okrog 20-minutno zamudo programa se ni nihče opravičil. Slebemu začetku pa je sledil še slabši konec. Medtem ko so pravljico o dečku in deklici, ki jo je povedala tovarišica iz osnovne šole, otroci vsaj slišali (videl ni na oder razen tistih, v prvih vrstah in onih, ki so zaradi pomankanja stolov stali, nihče), pa so od nadaljnjega programa gledalci odnesli le ropotanje po odrin in tu in tam kakšno besedo, ki je bolj ali manj slučajno zašla v mikrofona. Če povem čisto po resnici, so nekaj strujenih stavkov nastopajoči povedali celo čisto v mikrofona, vendar so takrat oder zagrinjale zavese. Zakaj, ni vedel nihče.

• Ani bila zgrešena le tehnična plat. Da so učenci in njihove tovarišice vložili veliko truda v igrice, ki so jih pripravili, o tem ni dvoma. Toda takšen program ni bil primeren za otroke od drugega do šestega leta starosti, ki še vedno živijo v pravilnem svetu zajčkov, medvedkov, palčkov, snežink, posebno še, če z njimi vred pričakuje dedka Mrza. Zato ni čudno, da je med tem, ko so se osnovnošolci na odrin trudili prikazati, kako je bilo z dedkom Mrzom med vojno, ter predstavili nekaj pravljicnih junakov, v dvoranah vršalo kot v čebeljniku. In zato tudi potem, ko je prišel dedek Mraz, ki se mimogrede rečeno — na odrin ni ravno najbolje znašel, med otroki ni bilo posebnega navdušenja, vsaj takšnega ne, kot smo ga bili vajeni iz preteklih let.

Mnogi starši so z olajšanjem zapuščali avlo šole, potem ko so njihovi otroci v vesplošni gneči prišli do darila, niso se ozirali na pozive dedka Mrza, da program še ni zaključen. To pove vse.

Ob vsem tem se poraja vrsta vprašanj. Zakaj imamo v Metliki vrtec? Ne bi mogli vrtičkarji pripraviti programa za svoje vrstnike, kajti le takšnemu programu so predšolski otroci zares dorasli? In če v Metliki ne vedo, kakšen novoletni program bi pripravili, bi povprašali v drugih občinah. Priprava sem, da po poduk ne bi bilo treba iti daleč. In

ne nazadnje: zakaj tolikšna zamuda, program se je začel, ko bi moral biti že končan? Preizkušanje potrpežljivosti polne dvorane otrok zaradi nekaj zamudnikov gotovo ni bilo primerno.

M. BEZEK

Smo iz nečk stresli tudi dojenčka?

V največjem sevniškem kolektivu Lisci so izračunali, da se vožnja z osebnim avtom za potrebe tovarne kratko malo ne izplača. Čeprav so sindikati pred leti, v boljših časih za avtomobile, objavili zapleteno in izjemno dolgo formulo, ki je med spremenljivkami vključevala vse bolj vratolomno ceno avtomobilov in rezervnih delov, da o ceni goriva in maziv ne govorimo, se je zanimanje za vožnje z lastnim avtom, za tako imenovano kilometrino zmanjševalo. Tu so tudi številke. V Lisci so izračunali, da je cena za kilometer službene vožnje za službeno stoenko bila lani poleti 34,60 dinarja, če ta na leto predirja vsaj 16.551 kilometrov.

• Če bi si izposodili vozilo rent-a-car, bi se cena za prevožen kilometer dvignila celo na 42,09 dinarja. V tovarni so našli izvirno rešitev: sklenili so, da svojima trgovskima potnikoma omogočijo nakup vozila na posojilo iz sklada skupne porabe. Kljub temu da sta oba posojila vračala, cena kilometra tega avta ni presegala 23,60 dinarja. Prihranek je v primerjavi s službenostoenko letno znašal 1.668.352 dinarjev, v primerjavi z rent-a-carom pa kar 2.783.691,90 dinarjev.

Razlika je torej občutna, za ekonomsko mislečega človeka je več kot očitno, da je omenjena rešitev koristna tako za družbo kot za zasebnika. Kdo bo rekel, da ni kontrole nad povsem zasebno in službeno uporabo takega avta. To je res, toda kakšna pa je možnost, da bi pred to skušnjo obvarovali lastnike družbenih avtov, ki povrh premorejo še cel blok nalogov za nakup goriva in maziv, da o posodah z bencinom in mešanico pri recimo gozdarskih avtomobilih, torej o gorivu, ki se ga ne branijo tudi zasebne žage in avtomobili, niti ne govorimo. Družbene avtomobile je moč videti na kaj »neslužbenih« krahjih, po idiličnih dolenskih vinogradih in zidanicah. Zapisali smo že da so tudi znaki firm, da jim morda ne bi kratili ugleda, na vratih vse manjši.

Kljub povedanemu se je v sistem Lisce pri dajanju posojil za osebne avtomobile vtaknil posavski družbeni pravobranilec samoupravljanja, čeprav so imeli v Lisci samoupravno sprejet pravilnik in dobro kontrolo samoupravnih organov nad koriščenjem avtomobilov oziroma posojil. Zadeva je dobila epilog pred slovenskim ustavnim sodiščem. Rezultat je ta, da potnika posojilo pospešeno vračata. Volk in koza pa sta le navidezna cela. Slej ko prej namreč ostaja vprašanje (čeprav o pravilnosti vrhovne sodne odločitve vsaj načelno ne bi smeli dvomiti, ali nismo iz nečk skupaj z vodo zlili na tla tudi otroka. Vsi od zavrnjenega drugačni načini voženj so namreč dražji.

A. ŽELEZNIK

Zaradi njih in zaradi nas

Socializacija Romov po posebnem programu se je v novomeški občini nadaljevala bolj ali manj uspešno tudi v pravkar minulem letu. Program je opredeljeval urejanje življenjskih pogojev Romov v obstoječih naseljih, seveda pa so potekale tudi vse že vpejlane dejavnosti v okviru celotne skrbi za romski živelj v novomeški občini od otroškega varstva do zaposlovanja, žal z dokaj majhnimi uspehi.

Koliko načrtov je bilo uresničenih iz programa socializacije Romov v letu 1985? Novomeška občinska skupščina je konec januarja lani sprejela odlok o zazidalnem načrtu za Zabjek in zagotovila 2 milijona dinarjev za projekte komunalnih naprav. Poteka tudi razlašanje zemljišč za bodoče naselje. Zazidalni načrti za romsko naselje v Žužemberku in na Dobruški gmajni niso bili narejeni. V Žužemberku zaradi tega niso mogli postaviti predvidenih časovnih bivališč. Naselje Dobruška gmajna je dobilo vodovod s sredstvi komunalne skupnosti in skupnosti socialnega skrbstva. Slednja je plačala tudi popravilo vodovoda v Zabjeku in v provizoriju v Smihelu. Stanovanjska skupnost zagotavlja denar za romska bivališča. Za 2 milijona je Strešnik na Dobruški gmajni postavil vzorčno romsko hišo. Ker zazidalni načrti za to naselje ni bil izdelan in ni bilo mogoče nadaljevati s postavljanjem

bivališč, se je komisija odločila za nakup dveh montažnih hiš iz Delnic, ki sta skupaj ureditvijo temeljev stali nekaj nad 4 milijone. Postavili ju bodo letos, eno v Sentiernju, drugo v Jedinščici. Pri urejanju bivališč upoštevajo Rome, ki so na prednostni listi pričakovalcev solidarnostnih stanovanj.

Sredstva za urejanje življenjskih pogojev Romov so, kot je že bilo omenjeno, prispevale stanovanjska in komunalna skupnost, skupnost socialnega skrbstva, Iskra Sentiernej, ki je sofinancirala nakup kontejnerja za svojo delavko, pa tovarna zdravil Krka, ki je plačala napeljavo elektrike v kontejner, v katerem živi njen delavec. Skupaj je bilo lani v te namene zagotovljenih nekaj nad 10 milijonov dinarjev.

Nadaljevale so se tudi druge aktivnosti iz programa socializacije Romov. Skupnost otroškega varstva krije stroške varstva v vrtcu za romske malčke iz Zabjeka. V tem šolskem letu je v vrtcu 9, v mali šoli pa 10 otrok. Oboji pa prihajajo v »civilizacijsko« zelo neredno. Skupnost zagotavlja tudi sredstva za denarne pomoči 193 otrokom nezaposlenih Romov, ki jih izplačujejo šolam ali trgovinam. V osnovno šolo je od 138 šoloobveznih otrok vključenih 115 otrok. Vsem skupnost socialnega skrbstva pred začetkom šole kupi obleko in obutev. Toda v šolah še naprej ugotavljajo slabe učne uspehe, saj ti otroci pouk neredno obiskujejo, osnovni razlog za to pa so seveda neurejene življenjske razmere. Družbeno denarno pomoč kot edini vir preživljanja — do nje so upravičeni starostno onemogli in zaradi bolezni nesposobni za delo — preje-

ma 18 Romov, pomoč kot dopolnilni vir pa 3. Zaradi prestajanja zaporne kazni edinega hranilca je lani prejelo 10 družinčasno pomoč. Skupnost za zaposlovanje zagotavlja sredstva za usposabljanje Romov pred zaposlitvijo. Tudi tu pa so rezultati zelo skromni. Lani se je zaposlilo 9 Romov, 4 od teh so sedaj že spet brez dela. Skupaj je v občini zaposlenih vsega 47 Romov.

• Ko je skupščina novomeške občinske skupnosti socialnega varstva nedavno obravnavala to poročilo in sprejela izhodišča za reševanje problematike Romov v letu 1986, je bila ponovno izpostavljena ena najpomembnejših reči v procesu socializacije Romov: nujnost večjega sodelovanja krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij v tem procesu. Tako na robu družbe se Romi pač nikoli ne bodo mogli kaj posebno spremeniti, socializirati.

Upajmo le, da predvsem prvim, krajevnim skupnostim, kjer Romi živijo, zaradi vsega, kar so v preteklosti že doživeli s sosedi Romi, še ni povsem zmanjkalo volje do sodelovanja. Brez tega bodo namreč vsa prizadevanja strokovnih služb za reševanje romske problematike brez pravega haska, vloženi denar tako rekoč vržen proč, romski problem pa vse bolj pereč. Ti Romi so pač tu in »so naši«. Zaradi njih in zaradi nas jih ne moremo kar odmisлити in prepustiti usodi. Seveda pa bi bilo zelo razveseljujoče, če bi jih znali pripraviti do tega, da bi sami naredili pol poti. Ni videti druge rešitve, kot poskušati še in še.

ZDENKA LINDIČ-DRAGAŠ

Naše jedrske sanje (ali mora)

V lanskem oktobru je šest jugoslovanskih elektrogospodarstev v Uradnem listu objavilo licitacijo za izbor tipa jedrskih elektrarn, ki naj bi jih do konca stoletja gradili v Jugoslaviji. Tudi predsedstvo SFRJ je prišlo do zaključka, da je treba gradnji jedrskih elektrarn dati mesto v manj razvite države. V svetu in pri nas so številne dileme glede ekonomičnosti in varnosti nuklearne tako na znanstvenem kot tudi na laičnem področju. Vse od konca sedemdesetih let do danes beležijo v svetu stagnacijo nuklearnih objektov. Razvite države se v glavnem branijo tudi te navidezno čiste tehnologije. Zato ni čudno, da spodbujajo izvoz jedrske tehnologije v manj razvite države. Strokovnjaki jugoslovanskega elektrogospodarstva trdijo v analizah, ki temelje tudi na domnevah zahodnega sveta, da so jedrske elektrarne znova na pohodu. Pravijo, da je čas podvizati se, dokler obstajajo na trgu ugodnosti (ponudba jedrske tehnologije je velika, povpraševanja pa ni). Odločitev je tudi v bistvu že tu.

Statistični podatki so tudi na področju jedrske energije zgovorni, a interpretirati se dajo tako ali drugače. Dunajska Agencija za atomsko energijo statistično beleži v 13 državah 264 JE v obratovanju, gradi pa se že 112 novih reaktorjev. V javnih občilih je mogoče zaslediti tudi drugačne podatke, višje ali nižje, odvisno od namena avtorja. Število nukleark je namreč eno, povsem druga stvar pa je število elektrarn, ki obratujejo.

Rekorder v številu JE so še vedno ZDA, ki imajo 86 nukleark, sledijo Francija (41), Velika Britanija (32), Japonska (31), Zvezna republika Nemčija (19) itd. V šestdesetih letih so napovedovali velik boom JE, toda ta predvidevanja so splavala po vodi. Ameriški strokovnjak za energijo Robert Hemler, predstavnik velikega proizvajalca jedrske opreme, je izjavil: »Od leta 1978 ZDA niso naročile niti ene nuklearne kompozicije, a gradnja 109 nuklearnih elektrarn, ki so bile naročene že prej, je popolnoma zaustavljena ali odložena za nedoločen čas.«

Večina držav je odstopila od svojih ambicioznih načrtov. Po podatkih OECD so načrti razvoja nuklearne energetike v zahodni Evropi zmanjšani za dve tretjini. V ZR Nemčiji so v desetih letih naročili le eno JE. Investicije padajo tudi v Španiji, Švici, Italiji. Švedska se je odpovedala kakršnikoli gradnji JE, sedaj je začela tudi oster boj za pogasitev vseh jedrskih reaktorjev v državi. V Evropi se samo Francija drži svojih nuklearnih planov, v svetu še Japonska. Zanimivo pa je, da interes za JE narašča v manj razvitih državah (Turčija, Egipt, Južna Koreja, Nizozemska, Kitajska, Jugoslavija, Pakistan in celo v nerazvitih državah. Pri slednjih se srečujemo z velikim absurdom. Nekatera nove dežele naročajo JE, čeprav njihova električna omrežja ne prenesejo niti obremenitve ene same JE z zmogljivostjo 400, 500 MW.

Kljub vsemu pa so strokovnjaki Agencije za nuklearno energijo na Dunaju prepričani, da bo v naslednjih letih (v primerjavi s preteklim obdobjem) stopnja porasta proizvodnje energije iz nukleark 9,2 procenta.

Komu verjeti? Argumentov za JE in proti njim je veliko. V času našega pehanja za razvojem, kakršnega so dosegli v zahodnem svetu, poraba energije nena- vada hitro narašča (razviti imajo menda na tem področju že stagnacijo). Jedrske elektrarne se v takih razmerah kažejo kot rešilna bilka, za katero je očitno zgrabilo

tudi naše elektrogospodarstvo. Ob ustvarjanju stalne izgube, veliki zadolženosti in zanemarjanju izkoriščanja drugih možnih virov energije se nuklearni program prikazuje kot edina možnost, celo kot rešitelj našega gospodarstva.

»Prvič stopamo v neko investicijo z možnostjo, da to temeljito vpliva na celotno jugoslovansko ekonomijo, industrijo, tehnologijo in nasploh razvojno politiko,« pravi Start.

Program elektrogospodarstva predvideva gradnjo štirih JE, ki bi jih financirale praviloma skupaj po dve, tri federalne enote. Dva objekta iz te serije naj bi začela obratovati do konca stoletja, druga dva bi v tem času začeli graditi. Tu očitno niso upoštevali novih varnostnih ukrepov, ki so jih uvedle ZDA po nesreči v JE na Otoku treh milj. Ostrejši ukrepi so namreč podaljšali dobo gradnje JE od šest na dvanajst let, kar se odraža tudi na ekonomičnosti objektov. Ogromna investicija v jugoslovanski nuklearni program naj bi bila odredilna poteza našega gospodarstva. Ugodni krediti — skoraj vse naj bi potekalo v obliki blagovne menjave — naj bi investicijo spremenile v dober posel. Pri vsem tem pa je tudi nekaj pomislekov. Jugoslavija se že v dosedanji praksi ni najbolje pripravila in obnesla v velikih poslih. Ali bomo sposobni ob takem stanju gospodarstva in

zadolženosti, ki v bližnji bodočnosti ne kaže za izboljšanja, proizvajati dovolj odgovarjajočega kvalitetnega blaga za menjavo? Cena izgradnje JE sega v fantastične višave. Ena sama nuklearka z močjo 1000 MW (kaktušno nameravamo graditi v Prevlaki) naj bi stala 2,2 milijarde dolarjev. Kot prvi že omenjeni Robert Hemler, bi ta cena veljala pri gradnji JE v roku 6 let, pri podaljšnem roku pa bi to pomenilo kar 4,5 milijarde dolarjev!

Ali bi bila taka gradnja za Jugoslavijo res lahko ekonomična? Pomislimo samo na to, da sicer redno plačujemo obresti posojila za JE Krško, glavnica pa ostaja. Ob takih izgubah elektrogospodarstva bo glavnica verjetno ostala še dolgo, morda celo do tehnološke smrti JE Krško, ki niti ni tako zelo oddaljena! Kako bomo potem mogli odplačevati dolg?

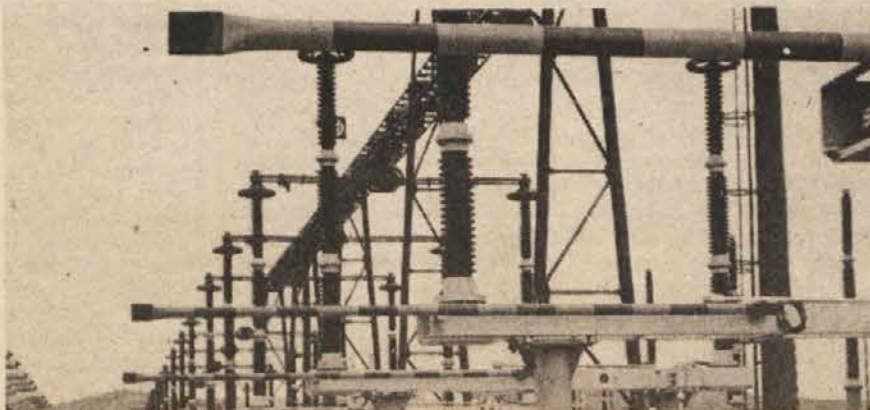
Mogoče je prišla odločitev za izgradnjo novih jedrskih elektrarn prezgodaj. V Jugoslaviji nimamo izkoriščene niti tretjine vodnega potenciala, ki bi ga bilo gotovo bolj ekonomično izkoristiti. Tehnologija nam je bolj znana, tudi strokovnjake imamo doma in jih ne bi bilo treba plačevati v dolarjih. Ekonomičnost nuklearne energije je vprašljiva. Osrednji problem, kam z jedrskimi odpadki in preživelimi objekti, zaenkrat v svetu nima dokončne rešitve. Tu pa tam se pojavljajo

poskusi, toda nihče ne more zagotoviti, da bodo snovi, ki naj bi jih uporabili za zaščito (steklo, beton), zdržale tisočletja. Da se razgradi visoko radioaktiven element, je namreč potrebna izredno dolga doba. Zanesljivosti ni. Pravzaprav nihče neče teh odpadkov. Tudi pri nas se jih vsi otepajo in pričakovati je, da se glede centralnega odlagališča visoko radioaktivnih odpadkov ne bomo zlahka dogovorili. Še za edino nuklarko ne vemo, kam z odpadki.

Res je, da ne poznamo dejstev o pripravah, ki so potekale v zvezi z jedrskim programom v Jugoslaviji. Baje so bile opravljene temeljite analize in številne študije naših strokovnjakov. Več kot deset let naj bi proučevali situacijo v svetu. Zakaj niso objavljeni in bolj popularizirani rezultati teh študij in dokazi za JE ali proti? Če rezultati analiz govorijo v prid jedrski energiji, se to gotovo da povedati in razložiti širši javnosti! Morda pa se avtorji analiz bojijo, da bi bila to le prevelika priložnost za tiste, ki bi znali z drugimi študijami izpodbiti njihove?

Javno mnenje se je v zadnjih letih obrnilo proti jedrskim elektrarnam, tudi pri nas kar kaže raziskava slovenskega javnega mnenja, ki jo je naročilo elektrogospodarstvo Slovenije, izvedla pa sta jo Niko Toš in Cveto Trampuž. Ekološka kritična zavest se ne prebujala le v svetu, raziskave kažejo, da je tudi med našimi ljudmi prišlo do preobrata v miselnosti. Odpor do jedrske energije čuti vse več Slovencev. Bistveno pri tem je, da kritična zavest ne izhaja le iz nekega strahu in nezaupanja do tehnologije, saj kritični glasovi ekološke zavesti prihajajo predvsem iz izobraženih slojev. Tu in tam se že pojavljajo prve zahteve po vsejugoslovanskem referendumu o nuklearnem programu (npr. v eni izmed KK SZDL občine Bežigrad). Bomo tudi tokrat šli povsem mimo javnega mnenja, kot je bilo v primeru jedrske prvenca v Krškem? Bodo naši predstavniški organi naložili breme sedanjim in bodočim generacijam le na temeljih lastne presoje?

BREDA DUŠIČ

NAGLUŠNA KAMERA

foto slišal: Milan Markelj

POTEM BOVA SREČNO ŽIVELA IN VSAK MESEC NAMA BODO ZVIŠALI POKOJNINO...

PO SVETU OKOLI

KO SE JE lepega lanskega dne tekstilna delavka Evelyn Muxart iz St. Etienna prebudila, se je takoj spomnila, da je ponoči slišala »zamolkel pok« in da jo je ob njem zabolela glava. Ker jo je po tej noči glava kar naprej bolela, je čez dober teden dni obiskala zdravnika. Preiskava je pokazala, da ima v glavi zrno malokalibrske puške. Seveda se je v preiskave vmešala še policija in kmalu je prišlo na dan, da je za nenavadne »sanje« poskrbel Evelynin mož, ki se je je želel iznebiti, medtem ko je spala. Evelyn je vse skupaj srečno preživela. Silvestrovala pa pred dnevi ni z možem, ker je bil sanjski strelec tam, kamor takšni tiči spadajo.

LANI JE IMELA veliko srečo še ena Evelyn, tokrat po priimku Stewartova, iz Franketona. Sporočili so ji, da je postala dedinja vsega premoženja nekega moškega, katerega se nikakor ni mogla spomniti. Advokat ji je skrivnost pojasnil. Pred davnimi leti je odplesala z neznanim vojakom en sam samec ples. In ta vojak jo je zdaj določil za svojo edino dedinjo.

LEPE POČITNICE NA MORJU je lani užival sovjetski državljani Vladimir O., dokler ni naletel na nekoga, ki mu je bil kos. Vladimir se je namreč fino preživljal takole: prišel je v drago restavracijo, naročil kosilo in, glej hudika, v juhi našel ščurka! Seveda je zahteval šefa strežbe in zagrozil, da bo dvignil vik in krik. Šef ga je nato povabil v stransko sobo, kjer se je Vladimir na račun hotela nabasal z najboljšimi jedmi in še za kasneje so mu zavili kakšen posebno lep košček mesa. V neki zares imenitni restavraciji pa je opelel: ko je poklical šefa strežbe, čes da je ščurek v juhi, je ta mrzlo odgovoril, da ščurkov pri njih nikoli ni bilo in jih ne more biti. Vladimir je začutil vroče pod nogami, hotel jo je pobrisati, a je priletel policiji v roke. Možje postavte so pri občutljivem obiskovalcu restavracij našli vrečko z rezervnimi ščurki. In lepih počitnic na črnomorski obali je bilo konec.

Kako je umiral sijajni Sirij?

Pričevanja pravadnih zvezdogledov govore drugače, kot vidijo naše oči: Sirij sveti svetlo belo, moral pa bi biti rdečkasta zvezda

Ljubitelji nočnega neba so lahko na novega leta dan opazovali čudovit prizor, ki se leto za leto ponavlja. Veliki in svetli Sirij je točno opolnoči skrivnostno migljal nizko nad južnim obzorjem, kot bi svetli žarki sikali iz njega. Čeprav je res, da ta čas največ pozornosti priteguje Hallejev komet, ki se nam z veliko hitrostjo bliža, pa nemalo zanimanja zbujata tudi svetli Sirij, ne samo zaradi tega, ker je najsvetlejša zvezda na našem nebu ali ker je, gledano v astronomskih razmerjih, blizu (8,6 svetlobnega leta). Astronome in strokovnjake preseneča nekaj drugega, zgodovinski viri namreč govorijo o Siriju kot o rdeči ali rdečkasti zvezdi, mi pa jo vidimo kot sijajno belo. Kaj je narobe?

Sirij je zanimal že prastare zvezdogledce. Babilonci so na svojih klinopisnih tablicah zapustili pričevanja o opazovanjih te »rdeče« zvezde. Prav to božje so ga častili v starem Egiptu pred 4.000 leti, saj jim je vzhod Sirija tik pred Soncem napovedoval čas vsakoletnih Nilovih poplav. Stari Rimljani so ga imenovali tudi Pasja zvezda, ker je v ozvezdju Velikega psa, povezovali pa so ga s pasjimi dnevi. Vsako leto so mu žrtvovali rusodlakega psa, da bi si izprosili dobro letino. Rdečkast pes v dar rdečkasti zvezdi? Da! Za Rimljane in druga antična ljudstva je bil Sirij rdečkaste barve. Pričevanja o tem so nam zapustili mnogi pisci, med njimi Horac in Cicero, Ptolomej in Seneca ml., ki je dobesedno zapisal, da je

»rdečina Pasje zvezde močnejša od Marsove«.

Astronomi so to neskladje med stariim videnjem in današnjim pripisovali učinkom ozračja. Stari zvezdogledi naj bi Sirij predvsem opazovali, ko je bil nizko nad obzorjem in vsled tega rdečkast. Seveda to ne drži, saj bi potem tudi danes videli Pasjo zvezdo tako. Vemo pa, da je izrazita belkasta zvezda prve svetlobne veličine, da je mogočno sonce, nekaj večje od našega, z izredno visoko temperaturo.

Leta 1862 je astronom Alan Clark odkril eno od Sirijevih skrivnosti. Z močnim teleskopom je odkril, da v veliki bližini te bleščeče zvezde kroži še ena mnogo manjša. Zaradi velike svetilnosti Sirija je njegovo sopotnico izredno težko opaziti, saj je slabotna, več kot tisočkrat šibkeje sveti. Ta zvezda je postala hitro znamenita, saj je astronomom zastavila težko vprašanje: kako je namreč mogoče, da tako majhna zvezda obstane ob Siriju veliki masi, ne da bi jo potegnil v svoje žarenje. Matematični izračuni in nova spoznanja atomske fizike so dali odgovor na to vprašanje. Sirijeva spremljevalka namreč spada med nebesna telesa, ki imajo izredno veliko maso, več kot 27.000-krat gostejšo kot naše Sonce. Le tako se lahko upira veliki Sirijevi privlačnosti in more mirno krožiti okoli skupnega gravitacijskega središča.

Še eni Sirijevi skrivnosti pa sta na sledi nemški astronom in raziskovalec, ki menita, da sta

odkrila, zakaj so stari zvezdogledi pisali o rdečem Siriju. Zato, ker je bil res takšne barve. Strokovnjaka trdita, da je bil Sirij rdečkast vse do 6. stoletja našega štetja.

Astronom Wolfhard Schlosser in zgodovinar Werner Bergman z zahodnonemške univerze Bochum sta proučila kroniko frankovskega škofa Gregorja Tourskega, zapisano okoli leta 577. V nji so natančni zapisi za vsak mesec, kdaj se kakšno ozvezdje dvigne nad obzorje. Kroženje ozvezdij naj bi menihom pomagalo ugotavljati uro za jutranje in druge nočne obrede. Pobožni škof je seveda poznal tudi Sirij in ga vključil v svojo nebesno uro. Dosledno ga je zapisoval kot Rubeola ali Robeola, kar naj bi pomenilo Rdeča oziroma Zarjavela zvezda. Pred 1.400 leti je torej Sirij še dajal videz rdečkaste zvezde. Naslednji pomembnejši dokument pa je kategorizacija zvezd, ki jo je opravil 4 stoletja kasneje arabski učenjak in astronom Al Sufi. Ko je našteval rdečkaste zvezde, Sirija ni več uvrstil mednje. Za nemška raziskovalca se je v tem obdobju moralo s Sirijem nekaj dogoditi, da je spremenil svojo barvo.

Ključ za rešitev uganke je prav v dejstvu, ki smo ga že omenili, da ima svetli Sirij stalno spremljevalko, belo pritikavko, kot astronomi pravijo ostankom zvezde. Preden zvezda umre, se napihne v rdečo velikanko, nato pa zgriže vase v izredno zgoščeno maso. In prav to rdečo velikanko naj bi opazovali babilonski, grški in rimski zvezdogledi in pisali o nji. Za te pravadne opazovalce nočnega neba je bila zvezda ena sama, saj niso mogli videti s prostim očesom, da je Sirij dvojna zvezda, tisti čas sestavljena iz še danes svetlega Sirija A in rdeče velikanke, sedanjega Sirija B, ki je postal bela pritikavka. Zvezdo so torej zares videli kot zelo svetlo rdečkasto nebesno telo. Tistikrat je bila še veliko svetlejša, kot je danes. Babilonski zapisi govorijo, da se je videla tudi podnevi.

Elegantna in lepa rešitev. Žal pa je v nasprotju s sedanjimi teorijami o spremembah zvezd. Astronomi namreč trdijo, da traja prehod od rdeče velikanke na belo pritikavko najmanj 100.000 let, Sirij pa bi moral ta prehod doživeti v zelo kratkem času. To bi bilo možno le ob siloviti eksploziji rdeče velikanke. Toda to bi že bil dogodek, ki bi ga zvezdogledi gotovo opazili in zabeležili, saj bi sijala eksplozija na nebu tedne in morda celo mesece. Toda o čem podobnem ni nobenega zapisa, točneje, ne vemo zanj.

Morda pa bo treba spremeniti teorijo tako, da bo dopuščala tudi takšen konec rdeče velikanke, kot naj bi ga doživel Sirij B.

»Zaradi Sirija bi lahko spremenili naše teorije o življenju in metamorfozah zvezd,« pravi Schlosser. MiM

Zeleni pas proti pustinji

Kako zaustaviti širjenje velikih afriških puščav in prekiniti s strašno lakoto in umiranjem?

Velike puščave v svetu se vse bolj širijo. Še posebno pereče je opuščavljanje srednjeafriškega območja, kjer huda suša in lakota že nekaj let desetkato prebivalstvo in stalez živine ter povzročata veliko siromašenje milijonov ljudi. Na begu pred puščavo se nomadska plemena zbirajo vse južneje in zaradi prevelikega števila uničujejo že tako bomo vegetacijo. Tako se puščava širi tudi zaradi človeka. Je kakšna rešitev zoper grozeče širjenje neplodne pustinje?

nem posvetu, menijo, da bi se dalo Afriko rešiti. In sicer naj bi širjenje puščave zaustavili z mogočnim zelenim pasom, ki bi segal od atlantskih obal do Rdečega morja.

Ozelenitev takšnega obsežnega ozemlja, ki je že zdaj na pol pustinja, bi zahtevalo ogromna sredstva, zastavilo bi tudi cel kup drugačnih težav, od političnih do pravnih. Pa vendar bi bilo mogoče težave premagati. Za začetek naj bi najprej ustvarili ožji pas na 15. južnem vzporedniku, širok kakih 30 kilometrov. Oživljenje bi prineslo tamkajšnjim ljudstvom nove možnosti za razvoj živinoreje in kmetijstva. Ko bi enkrat steklo, bi se zeleni pas sam širil in se čvrstil.

Strokovnjaki, ki so se nedolgo tega zbrali v Dakaru na strokov-

Okusne podgane

Slastna jed, a le za močne želodce in živce

Kitajski strokovnjaki za prehrano so že pred časom objavili, da je meso podgan zelo okusno, hranljivo in bogato z beljakovinami, ob tem pa da ima malo maščob. Po vsem tem je meso podgan ne samo prava poslastica, marveč tudi zelo koristna in zdrava hrana. Ni odveč zapisati še to, da bi nekoliko bolj široko sprejet predlagani okus sprožil še druge koristne posledice, ne samo bolj polne želodce. Znano je, da podgane naredijo ogromno škodo, saj požro na milijone ton živil. Več pečenih podgan pomeni manj podganjih smrčkov v skladiščih živil. Račun vsekakor ni kar tako.

Malokdo bi verjel, da bodo ljudje predlog strokovnjakov vzeli zares. Saj vemo, kako je z beljakovinami in odličnim mesom; pod temi znamenji so strokovnjaki govorili tudi o črvih in podobni golazni. Pa vendar, kot je poročal China Daily, časopis, ki izhaja na Kitajskem v angleščini, podgane doživljajo nove usode.

Kmetje iz južnokitajske province Fujian so uredništvu poslali napotek, kako narediti poslastice iz podgan. Zapišimo tistega, ki je menda najbolj priljubljen: »Ujemite čim debelejšo podgano. Žival poparite in nato potopite v mrzlo vodo, da se koža lažje odere. Podgano očistite in nato denete v razsol z dosti popra. Čez nekaj časa meso razrežite in ga potolčete, nato pa pustite, da se suši en dan. Tako pripravljeno meso skupaj z rižem, sezamovim oljem in dišavami po želji denete v lonec, ga tesno zaprete in daste kuhati. Slastna jed je gotova, ko kuhinjo napolni čudovit vonj.« Poskusite!

Pri OZN so naredili podoben načrt za ohranitev Sahela. Pogozdili bi srednjeafriški pas, prebivalstvo pa navadili na druge vire vsakdanje energije, namesto lesa bi kurili plin, uporabljali sončno energijo, elektriko itd. To bi mladi gozd rešilo pred žalostno usodo rastlinstva, ki so ga ljudje sami izkrčili in uničili, z njim pa so si uničili tudi pogoje za življenje.

Dojenčki zmagali potres

Čudežno preživetje nekaj dni starih dojenčkov, ki so zdržali deset dni v ruševinah

Deset dni potem, ko je potres rušil in moril v glavnem mestu Mehike, so reševalci našli v ruševinah neke bolnišnice 24 živih dojenčkov, ki so bili v času potresa vsi, razen enega, stari manj kot teden dni.

Kasneje sta dva dojenčka umrla, ostali pa preživeli, kljub temu da so nekateri imeli hude zlome kolen, lobanje in kolkov, da so bili hudo dehidrirani in inficirani. Dojenčki so preživeli deset dni brez vsake nege, hrane in pomoči. Drobna, mala bitja, ki so tako neobgljena in tako potrebna skrbnih rok, so pokazala, da imajo v sebi neverjetno sposobnost za preživetje. Nihče bi si ne drznil pomisliti, da novorojenček lahko preživi deset dni v taki strahoti. Kako je to sploh možno?

mnenju so zaloge tolikšne, da bi teoretično lahko živeli z lastnimi rezervami celo mesec dni brez vsake hrane.

»Ta sposobnost novorojenčkov je razvojna potreba, saj mati takoj po porodu običajno nima zadosti mleka, in tako morajo dojenčki preživeti iz lastnih virov,« pravi drug strokovnjak Alfred Krauss, ki se je tudi pozanimal za neverjetni dogodek iz mehiškega potresa.

Strokovnjak Karl Schulze pravi takole: »Dojenčki so najverjetneje sprva jokali in glasno vpili, a ko jim ni nihče odgovoril, so prenehali razgrajati in so začeli nagonsko varčevati svoje moči. Morda so preprosto zapadli v stanje hibernacije in živeli z rezervami lastnih maščob.« Nekaj takega počnejo številne živali, ko pride zima. Polhi in medvedi, če omenimo samo naše najbolj poznane zimske zaspance, trdno zaspijo in se med zimskim obdobjem hranijo z maščobnim tkivom, ki so si ga pridobili jeseni.

Dojenčki imajo v svojem telesu dovolj maščob. Po Schulzejevem

Zares je moralo biti nekaj takega. Kot kažejo podatki o tehtanju malih žrtev potresa, so v desetih dnevih izgubili od 400 do 600 gramov telesne teže, kar je v primerjavi z njihovo telesno težo zares veliko.

Vendar lakota ni bila tisto najbolj nevarno in ogrožajoče. Mnogo bolj huda je morala biti žeja. Dojenčki imajo v telesu sicer več vode kot odrasli ljudje, vendar jo tudi hitreje izgubljajo. Da so preživeli tudi brez vode, gre verjetno pripisati dejstvu, da ob presnovi maščob kot stranski proizvod nastane voda. Na podoben način preživijo puščavske živali dolge tedne brez vode.

Naj bo kakorkoli že, mehiški dojenčki so presenetili marsikoga, saj bi takšne sposobnosti za preživetje človek prej pričakoval od odraslih ljudi kot pa od bitij, ki so komaj pogledala na ta svet. MiM

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Dinar trden kot marka

Novi dinar v veljavi — Reforma nam prinaša nov, nesluten razvoj gospodarstva — Nimamo!

V VELJAVO je stopil novi dinar, ki je v prometu od 4. januarja. Novi dinar je nekoliko večji od starega, napravljen je iz zlitine bakra in niklja ter je nikljaste barve. Štirikrat je težji od starega in stokrat več vreden. V naslednjih letih bo popolnoma zamenjal stare, vinsko rdeče bankovce za 100 dinarjev in seveda tudi stare kovance za 1 dinar, ki so zdaj vredni le še eno paro.

ZAKAJ SPLOH uvajamo novi dinar? Menim, da se v tem kaže odločna usmeritev naše družbe iti po poti stabilnega gospodarstva, ki edino lahko ustvari temelj za trden, konvertibilen dinar z veliko kupno močjo, tako cenjen na svetovnem trgu kot marka, lira ali kaka druga valuta.

BOGATO, USPEŠNO leto je za nami. Če bi ga sodili po dogodkih, je bilo izredno pomembno, dejal bi celo prelomno. Res je, da so razni ukrepi v gospodarstvu ustvarjali videz hudih, težko premostljivih težav in da smo se zaradi tega pogosto jezili. Recimo ob reformi. Čeprav vemo, da nam ta prinaša novo, nesluten vzpon našega gospodarstva, ali drugače, novo kvaliteto, od katere si lahko obetamo samo dobro, smo se vseeno hudovali zavoljo nemirnih, stalno spreminjajočih se cen in zaradi marsičesa drugega. Tako je pač življenje. To, kar se sedaj dogaja pri nas, je velika stvar, o kateri bomo čez nekaj let sodili samo dobro.

V OKOLICI ROSALNIC je precej lepih njiv neobdelanih. Kmetje težko gledamo obdelovalno zemljo, na kateri raste osat — je povedal na zadnji seji občinske skupščine Metlika odbornik Brodarič.

NIMAMO, zmanjkalo je!« tako so odpravljali zadnje dni pred novim letom kupce v večini novomeških trgovin. Tri dni pred novim letom je zmanjkalo sladkorčkov, čokoladnih obeskov za jelko, zmanjkalo je steklenih okraskov, če si hotel kupiti skromno darilo, si moral kar precej pešati od prodajalne do prodajalne.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 6. januarja 1966)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

»Divji zakon« za naše ljudstvo

V samoti v novo leto — Potreba javnega kopališča v Novem mestu — Civilni zakon bi bil škodljiv za naše ljudstvo — Niso izvirne singerice

(L e n a j v e č j i) lahkomišelnež se mora brezskrbno otresti resnih mislij ob prestopu v novo leto ter z razposajenim in razuzdanim hrupnim veseljem začeti novo dobo življenja, o kateri ne ve, kaj mu prinese, in tudi ne ve, ali bo doživel konec zapričetelega leta. V tih samoti bi pač postal nekoliko bolj resen, mislil nazaj in naprej ter potem poskušal v starem letu zamujeno popraviti v novem, zboljšati, nadomestiti.

(Dr. De Franceschi) navaja potrebo splošnega kopališča v Novem mestu oziroma naj se stopi v dogovor z g. Kokličem glede prepustitve kopalnih sob s primerno cenó za javno vporabo. G. župan omenja, da je naprava splošnega kopališča skož celo leto za Novo mesto gotovo potrebna, da pa ne kaže istega občini građu.

(L i b e r a l c i) cele Avstrije zahtevajo, da se odpravi zakramentalni in cerkveni značaj zakonske zveze ter se vpele tako zvani civilni zakon, ki se skfpa samo pred posvetno oblastjo, pa se, zopet lahko razdere, če se zakonska drug drugege nave-

ličata. Kam da bi privedel tak »divji zakon« naše ljudstvo, si vsakdo lahko sam misli. Se bomo morali katoličani postaviti čvrsto po robu da ne pride nad nas ta velika nesreča.

(D a s o H r v a t j e) sosedje Ogrov, se vidi iz marsičesa. V politiki ustrele enega kozla za drugim, nekateri nepremišljeno, nekateri premišljeno, sami ne vedo, kam bi se obrnili in kaj bi radi, kar pa eden pozida, podero drugi. Sedaj je spet vse razburjeno, ker je sabor sprejel t. zv. interkonfesijalni zakon, kateri je krivica za katoliško cerkev na Hrvaškem.

(S i n g e r K o.) akc. družba za živalne stroje Novo mesto svarimo tem potom najnujnejše svoje odjemalce pred živalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom »izvirne Singerice«. Ker mi svojih strojev nikoli ne oddajamo takim trgovcem, obstoje taki »izvirni Singerjevi« stroji kvčjemu iz rabljenih strojev.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 1. januarja 1906)

Žreb je imel po praznikih kar dosti dela, saj smo morali izžrebati nagradjena kar od dveh križank. Izmed reševalcev predzadnje male nagradne križanke je žreb izbral SIMONA STEVA iz Črnomlja in mu dodelil knjigo Janeza Kajzerja Klub v črnem, roman o dozorevajočih mladih ljudeh in njihovih konfliktih z družbo. Izmed reševalcev zadnje lanske male nagradne križanke pa je žreb izbral MARIJO LOVŠE iz Krškega in ji dodelil knjigo slovenskih basni in živalskih pravljic, pravo malo zakladnico ljudskih modrosti, zavutih v pravljici in basnoslovni jezik. Branje za vedno.

Rešite današnjo križanko in pošljite rešitve najkasneje do 17. januarja na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 1.

DL	KOZMO-NAVIT	DEL HIŠE	PLETEN IZDOLEK	Z. IME	DL	RJAVO-LASKA	VINSKA TRTA	RASTLINA ZAJE-DALKA	ODPRTO OGNJIŠČE
IGRALKA NIELSEN					STANO-VANJSKA ZGRADBA GL. M. ITALIJE (ORIG.)				
ZITO					LJUD. GLASBILU				
DELITEV NA TROJE									
PREGOVOR ZNOJ				LETOPIŠ RAZTEG-NITEV					
							ANTUN NALIS HOMER-JEV EP		
ZILAHY LAJOS	OS. ZAIMEK			STARI SLOVANI					IND. MESTO OB GAN-GESU
SEZNAM	IND. NA-GOVOR ZA EVRO-PEJCA		PLUG	VRSTA ZAPORE EG. SVETI BIK				PRAVNI AKT	
JUD. KRALJ					VERDI-JEVA OPERA VLADAR				
KONTRA-BANTAR	DEL TELESA LIRSKA PESEM						ZENSKO GLAS		
LAT. KISLINA		DOM. Z. IME					RUSKA REKA		
DL	TUR. DOMAČE SUKNO		SRŠENAR				IZRAEL. LUKA		

Literatura je edina avtentična človeška zgodovina. D. JANČAR

Z zvonovi nad kugo; zakaj ne?

Zvonove in gonge uporablja človek že tisočletja kot zaščito pred zlimi demoni in nesrečami — Znanost odkriva, da ne iz vraževerja in neumnosti

Vse od taktat, ko je človek obvladal umetnost obdelovanja kovin, je poskušal iz njih izvaščati tudi glasbene učinke. Že v najzgodnejših dobah so nastali azijski in slovanski gongi, antične cimbele in talambasi, egiptovski sistru in, ne med zadnjimi, tudi zvonovi.

Zvok kovine je spremljal človeka od rojstva do smrti. Ni bilo praznika, zmagoslavne sprevo-da, verskih obredov, da bi ne zapel ta ali oni kovinski instrument. Še več, ljudje so verjeli, da imajo še posebno zvonovi čudodelne moči, da lahko odženejo zle sile, demone in hudobne duhove, ki povzročajo škodo in sejejo smrt med ljudi in njihove domače živali. Tako je cingljanje egiptovskih zlatih zvončkov spremljalo svečenike, ko so stopali iz svetišča. Grška legenda pripoveduje, da so okoli novorojenega Zevsa peslali bogovi in z meči tolkli ob ščite, kar je bila svojevrstna glasba za vladarja Olimpa. Slovite so tudi jerihonske trobente, ki so s svojimi mogočnimi glasovi, kot piše v bibliji, porušile mestno obzidje.

Da so ljudje zares verjeli v magičnost zvonov, potrjujejo šte-

vilni ohranjeni zapisi in seveda besede, ki so jih mojstri ulili na svojih zvonovih. Na enem od švicarskih zvonov, ki so ga odlili leta 1486, piše: »Ko zvonim, naj izgine ogenj, toča, strela, bolezen, hudič in grešnik!« Na velikem ženevskem zvonu pa piše: »Izganjam kugo, zmagujem zle duhove.« Tudi v naših krajih so z zvonovi odganjali zlo. Še pred nekaj desetletji so vneto zvonili, če se je bližala »huda ura«, kot so rekli uničujočim neurjem s točo.

Poročila govore, da so v času kuge v Strasburgu tako vneto zvonili, da zvon napora ni vzdržal in je počil. V Rusiji so v obdobjih epidemij zvonili z vsemi zvonovi v številnih cerkvah in tako se v nekaterih mestih ljudje sploh niso mogli pogovarjati, ko so zapeli vsi zvonovi, tak trušč je nastal. V čudežno moč zvonov so verjeli tudi prosvetljeni duhovi. Tako je slavni Francis Bacon, angleški politik in filozof, zapisal, da močno zvonjenje »v prenaseljenih mestih odganja neurja in zadah kuge«.

V cesarski Kitajski so poleti, ko se je povečala nevarnost bolezenskih epidemij, »močno pojačali borbo z demoni« in so svetišča in mesta kar odmevala od udarcev po gongih, ki v Aziji nadomeščajo zvonove.

Podobno tudi mnoga afriška primitivna plemena izganjajo iz svojih vasi zle demone tako, da razbijajo po kovinskih predmetih in delajo čim večji hrup in trušč.

Vsi ti običaji in obredi so prav lahko le plod praznoverja, vendar ni mogoče zanikati, da so morali ljudje le odkriti nekakšno poveza-vo med kovinskimi zvoki in boleznijo, sicer bi se tako široko po svetu gotovo ne zakoreninilo niti ne bi trajalo cela tisočletja.

Današnja znanost pojasnjuje to vprašanje z ultra zvokom. Pri udarcih kovinskih predmetov ne nastanejo samo slišni glasovi, marveč tudi neslišni ultra zvok. In prav temu neslišnemu glasu zvonov in gongov gre pripisati kakšen učinek na ljudi in živali.

Ultra zvok za mnoge živali ni neslišen. S pomočjo ultra zvoka se sporazumevajo čebele in druge žuželke, kiti in delfini z njim »vidijo« podobno, kot »gleda« s pomočjo ultra zvoka netopir. Mnogi glodalci lahko slišijo določene frekvence.

Znanost pa hkrati ugotavlja še eno presenetljivo stvar. Ultra zvok je lahko tudi smrtonosen. Nanj so namreč občutljivi nekateri mikroorganizmi. Z ultra zvokom dandanes uničujejo in preprečujejo razvoj nekaterih bakterij in virusov. Znano je, da virus stekline lahko uničijo z ultra zvočnim valovanjem. Enako uničujejo je ultra zvok za bacile encefalitisa, medtem ko bacile gripe in davice uspešno oslabi. Poskusi so pokazali, da ultra zvok deluje tudi na bacile tuberkuloze.

Človek sicer res ne sliši ultra zvokov, ima pa razum in dar opazovanja ter sklepanja, ta pa mu je povedal, da visoki toni in udarci ob kovino imajo učinek na »zle demone« bolezni. Na dnu

vraževerja torej v tem primeru leži resnica oziroma zrnice resnice, ki ga je odkrila šele moderna znanost.

Najmočnejše ultra zvoke dobimo ob udarcih ploščic iz volframa. Če vzamemo v poštev bolj vsakdanje kovine, potem se kot najprimernejše pokažejo zlato, železo in baker. In kakšne oblike so najprimernejše? Če ploščico uvijamo, se jakost ultra zvokov poveča. Če zdaj ta znanja povežemo in se vprašamo, kateri proizvod človeških rok bi bil ultrazvočno najbolj učinkovit, potem dobimo presenetljiv odgovor: zvon. Zvon v svoji tradicionalni obliki, po svojem materialu in razmerjih in konstrukciji predstavlja izvor ultra zvokov. Ko se zvon oglasi, se širijo poleg človeku zaznavnih še ultra-zvoki.

Vrnimo se zdaj k starodavnim običajem in k zvonjenju ob epidemijah kuge in drugih boleznih. Močno zvonjenje je vplivalo na mikroorganizme in tudi na prenasalce bolezni (kugo prenašajo podgane) oziroma natančneje: podganje bolhe. Ti si bili tisti zli demoni, ki naj bi jih zvonjenje odgnalo. In morda jih tudi je kdaj pa kdaj. Sodobna znanost ve, da ima ultra zvok te moči, zvonovi pa so dobri generatorji teh zvokov.

Svarilo izumrlih pošasti

Pred 65 milijoni let je svet že doživel katastrofo, kakršno lahko doživimo danes

Morda pa pravadne pošasti, veliki dinozavri, niso izumrle povsem zaman. Če se bodo namreč potrdile nove teorije, ki jih je spodbudila najdba desetine milijonov let starih saj, potem bomo lahko rekli, da pogin dinozavrov predstavlja dovolj močan opomin za človeštvo, naj se igra z življenjem na svojem rodnem planetu.

Pred 65 milijoni let naj bi po dosedanjih ugotovitvah padel na Zemljo ogromen meteorit. Ob strahovitem udarcu se je v ozračje dvignilo ogromno prahu, ki je za nekaj mesecev zatemnil sonce, to pa naj bi vodilo do močne ohladitve podnebja, zaradi česar naj bi izumrle številne živali in rastline, med njimi tudi veliki plazilci, ki so dolge milijone let kraljevali na kopnem, v vodi in zraku.

Ta teorija je skoraj že splošno sprejeta, čeprav ima nekaj pomankljivosti. Ena od njih je tudi ta, da prah v ozračju ne bi mogel zares dolgotrajno zatemniti sonca in povzročiti ohladitve katastrofalnih razmer. Moralo je biti še kaj drugega. In prav to drugo so znanstveniki tudi našli.

Raziskovalci Wendy Wolbach, Roy Lewis in Edward Anders so preiskovali vzorce ilovice, ki so jih vzeli na Danskem, v Španiji in Novi Zelandiji, torej na zares velikem območju. V vzorcih so iskali morebitne sledove plinov, ki naj bi ostali v ilovici po delovanju gigantskega meteorita. Toda našli so nekaj drugega, kot so iskali. V vzorcih so našli pomembno koli-

Ni prepozno

V zadnjem času so iz raziskovalnih laboratorijev prihajale samo neprijetne vesti za kadilce. Strokovnjaki so opravili toliko poskusov in preverjanj, da kadilcem ni ostal tudi tisti zadnji milostni zagovor, češ da škodljivost kajenja na zdravje ni še natančno raziskana. Je. In tudi ve se, da je tobak zares pravi strup. No, v zadnjem času pa je prišla v javnost še ena vest, ki pa je spodbudna za kadilce.

Ekipa zdravnikov in raziskovalcev z medicinske fakultete bostonske univerze je analizirala zdravstveno stanje 5.000 vztrajnih kadilcev, mlajših od 55 let. Predvsem so skušali ugotoviti, kako vpliva na zdravje, če hud kadilec preneha kaditi pred tem letom. Ugotovili so, da je srce še sposobno odpraviti zle posledice nikotina, in to že v dveh letih, če kadilec preneha kaditi pred 55. letom starosti.

Torej še ni prepozno! Tej spodbudni vesti, ki bo morda koga le nagnila k temu, da bo prenehal kaditi, moramo dopisati nespodbudno novico. In sicer so v medicinskem središču univerze v Arizoni ugotovili, da prav nič ne pomaga, če kadilec zamenja cigarete in začne kaditi takšne z manj katrana in nikotina. Zlih posledic to ne odpravi. Da se človek izogne okvaram na srcu, mora prenehati kaditi. Nič drugega ne pomaga.

čino grafitnega ogljika, to je saj. Od kod saje v vzorcih milijone let stare ilovice?

Najverjetnejši odgovor je, da so saje ostanek velikanskih požarov, ki so zajeli pred 65 milijoni let naš planet. Požare pa je prav lahko sprožil trk velikanskega meteorita na površje Zemlje. Čad, ki se je dvigal nad gorečimi pravadnimi gozdovi, je ob enem s prahom zares učinkovito zatemnil sonce in preprečil ogrevanje zemeljskega površja. Čadasti oblaki mnoga učinkoviteje srkajo sončne žarke kot prah.

Ohladitev, ki je zaradi tega nastala, je morala biti zares huda. Dolgo temno obdobje, ko na površje ni prišla blagodejna in za življenje nujna sončna svetloba, je pomorilo manj odporne oblike življenja, posebno še velike mrzlo-krvne dinozavre.

Najbolj presenetljivo pa je to, da je ta pravadni scenarij skoraj na las podoben tistemu, ki so ga poimenovali nuklearna zima. To naj bi bilo obdobje po jedrski vojni, ko bi ozračje prav tako zatemnil čad mnogih požarov in prah, posledica silovitih eksplozij jedrskih bomb. Te zime človeštvo najverjetneje ne bi preživel in tudi mnoge druge živalske in rastlinske vrste ne.

Dinozavri nas torej opozarjajo pred našo lastno močjo; človeštvo namreč lahko samo sproži »meteorit«, ki bi naredil takšno in še hušje morijo, kot jo je tisti pred 65 milijoni let.

MIM (Vir: Discover)

SREČANJE Z MEDVEDKO

Z avtomobilom sva se z bratom odpeljala v Stojno, hrib nad mestom, da se naužijeva svežega zraka in gozdnega miru. Ustavila sva se na razpotju dveh cest in šla peš proti Ledeni jami. Nazaj grede sva si ogledovala lepote jesenskega gozda.

S seboj sva imeli psico Piko. Ko se bližava avtomobilu, psica nekaj zavoha. Zgledala je medvedko. Zaleti se proti nji, skoči v zrak čez meter visoko travo in obstane. Začudena medvedka zarjove, se dvigne na zadnje noge in divje gleda proti meni.

Med tem časom njeni mladiči bežijo proč od nas. Ko tretji mladič preteče meter, se medvedka spusti na vse štiri in teče za njimi. Pika gleda za medvedko kot za nekakšnim čudežem. Ni lajala ne renčala. Nikoli še ni videla take mrcine. Po moji oceni je bila težka 250 do 300 kg. To pa ni več majhna stvar.

Sreča, da sva imela s seboj psa, ki je o pravem času zavohal medvedko. Vprašal sem se, kaj bi počel, če bi me žival napadla. Ne vem, kako bi se z njo meta.

Spomnil sem se na Rajšla. Pripovedoval mi je o medvedki, ki ga je bila napadla na poti v gozd. Močan in velik človek je bil to. Z medvedko sta se valjala po tleh, potem se je naredil mrtvega. Medvedka ga je zdelala po glavi, prsih in levi roki.

Nihče ne more v gozdu neustrašno in brezskrbno hoditi. Vsako uro se dogaja kaj novega, zato vedno hodim po poti z odprtimi očmi. Proti negotovosti se ne da nič storiti. Usodi se trdovratno upiram, nimam pa je na verigi.

Pika je kar naprej gledala v smer, kamor je medvedka izginila. Jesen je bila oblečena v zlato in škrlat. Hodila sva po cesti. Našla sva zaklad, ki ga ni mogoče videti vsak dan.

PETER VOVK

IVANOVA VRNITEV

Tistega septembrskega dne je Korenova Štefka dobila pismo iz Amerike. Vznemirjena od pričakovanja ga je odprla, toda veselje je zbledelo, ko je prebrala prve vrstice. Zelo jo je presenetilo, ko je prebrala, da se bo sin v kratkem vrnil domov. Te novice bi se sicer morala razveseliti in se je tudi je, vendar je črv dvoma še globlje vrtal. Sin ji je običajno pisaril, kako da mu je lepo v tujini, da mu ničesar ne manjka. Zakaj zdaj naenkrat domov, na tako dolgo in tudi drago pot?

»Moram obvestiti sinove in hčere,« si je rekla. Samo še teden dni je časa.

Napisala je pisma vsem svojim otrokom in jih že naslednji dan oddala. Čez nekaj dni so ji vsi odgovorili, da bodo prišli domov in se skupaj veselili ob bratovem prihodu iz Amerike.

O vsem so bili na tekočem tudi vaščani, ki so videli, kako Štefka hiti pospravljat po hiši in okoli nje. Iz kuhinje je zadnje dni lepo dišalo po dobrotah, ki jih je Štefka pekla v počastitev vselega dogodka. Sosedje so glasno ugibali, kakšen bo videti vaški Amerikanec, predvsem seveda, s kakšnim avtomobilom se bo pripeljal pa kakšno ženo ima in podobno.

Na dan Ivanovega prihoda so se ostali sinovi in hčere že zgodaj zjutraj zbrali pri materi. S seboj so pripeljali svoje zakonske tovariše in otroke, da je bilo v hiši zelo živahno. Vsi vprek so govorili in že kar nestrpno čakali, kdaj pride Ivan, stric in brat iz Amerike. Še sosedov se je prijelo vznemirjenje in pričakovanje.

Proti poldnev je nekdo potrkal na vrata. Vsi so potihnili, Štefka pa je rekla: »Naprej!«

Vstopil je mož v črni obleki, za roko pa je držal otroka. Štefka se mu je vrgla v objem, ostali pa so samo molče gledali. Pričakovali so moderno oblečenega človeka, strica z mercedsom in z nabito denarnico, videli pa so vsakdanje oblečenega, utrujenega moža.

Mati je takoj zaslutila, da nekaj ni v redu: »Ivan, kaj se je zgodilo? Sedi za mizo in povej nam, kaj je s teboj.«

Sedaj je Ivan vsem voščil dober dan. Podali so si roke, se objeli, potem pa je Ivan začel pripovedovati: »Pravzaprav vam nimam kaj povedati... To je Ana, moja hči. Žena pa je...« Umolknil je za nekaj hipov, nato pa nadaljeval: »Moral sem se vrniti. Tu bi z Ano živela, mama, če ti je prav.«

Štefka se je sklonila k otroku in ga pobožala po laseh. »Oh, ubogi otrok,« je rekla, »najbrž me nič ne razumeš, a se boš že naučila našega jezika. Dobro se bova razumeli in radi se bova imeli, kajne, Ana.«

Ana je uprla modre oči v staro mamo, ji ovila ročice okoli vratu in rekla s čudno bolečino v glasu: »Mama!«

Vsem so stopile solze v oči. Vsi so zaslutili, da je imel Ivan v Ameriki žalostno izkušnjo in da se v domovino vrača kot strt človek.

SAVIA

NAPIŠITE IN OBJAVITE SVOJO ZGODBO!

To stran smo namenili branju zgodb, ki ste jih napisali vi sami, dragi bralci. Izbrali smo jih iz kupa zgodb, prispelih na naš zadnji natečaj pred dvema letoma. Ker kup kar hitro plahni, saj vsak teden objavimo eno ali dve zgodbi na sredinski strani našega časopisa, je prišel čas, da vas ponovno povabimo k sodelovanju. Napišite zgodbo, resnično, napisano po pripovedovanju drugih ali oblikovano v domišljiji, napišite eno ali več zgodb in jih pošljite na naš naslov: Uredništvo DOLENJSKEGA LISTA, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom VAŠA ZGODBA, najkasneje do začetka aprila meseca.

Trilčanska komisija bo vse prispеле zgodbe vestno prebrala in ocenila, nato pa podelila 3 denarne nagrade in 5 knjižnih.

1. nagrada 5.000 din
2. nagrada 4.000 din
3. nagrada 3.000 din

Poleg nagrajenih bomo vse objavljene zgodbe še redno honorirali po objavi.

Torej peresa v roke! Časa imate 3 cele mesece. In ne pozabite k zgodbam priložiti tudi vaš točni naslov zaradi morebitne nagrade ali honorarja. Po želji vas bomo ob objavi vaše zgodbe podpisali z izmišljenim imenom.

Pravomočne sodbe kažejo povečano število kraj v delovnih organizacijah

NOVO MESTO — Na osnovi odločb, ki so postale pravomočne leta 1984 in v prvi polovici leta 1985, ugotavlja sodna statistika, da je bilo na območju temeljnega sodišča Novo mesto (v dveh regijah) 237 kaznivih dejanj zoper družbeno lastnino. Med temi so v največjem številu zastopane tatvine.

Zaradi navedenih kaznivih dejanj je bilo za 18,2 milijona dinarjev škoda, ki je nastala pretežno s prilaščanjem denarja ali stvari. Največ te škode je nastalo v proizvodnji ali v trgovini, pri čemer so v prvem primeru zastopane vse večje delovne organizacije obeh regij, na prvem mestu IMV.

Iz sodne statistike je razvidno, da absolutno prevladujejo tatvine, medtem ko kazniva dejanja gospodarskega kriminala v ožjem smislu v tem obdobju niso naraščala. V kazenskem postopku so predstavniki oškodovanih delovnih organizacij priglasi premoženjsko pravne zahtevke za znesek 2,5 milijona dinarjev, preko 1 milijon dinarjev pa znašajo zahtevki v občinah Krško in Sevnica. V vseh primerih je sodišče zahtevkom ugodilo in določilo, da morajo obdolženci škodo poravnati delovnim organizacijam. Precej navedene škode je bilo poravnane še pred glavno obravnavo.

Storilci tovrstnih kaznivih dejanj so v 85 odstotkih moški s povprečno starostjo 31 let, kar 53 odst. storilcev ima srednjo šolo, 45 odst. storilcev osnovno šolo in po 1 odst. višjo ali visokošolsko izobrazbo. Iz teh podatkov sledi ugotovitev, da gre za storilce, ki so na višku delovnih sposobnosti. Največ obravnavanih dejanj so storilci zagreli v delovni organizaciji, kjer so zapo-

sleni, kazniva dejanja pa so storili zato, da bi prišli do stvari, ki jih v splošni prodaji ni bilo mogoče dobiti ali pa so bile zanje cene previsoke, ali pa zato, ker so imeli priložnost krasti zaradi preslabo organizirane garstvarstva družbene lastnine.

Med storilci kaznivih dejanj

PO DOLENJSKI DEŽELI

● Hočeš nočeš se je moral 32-letni Franc Urbančič iz Škoca pri Veliki Loki med novoletnimi prazniki postiti. Post mu je predpisal neznanec, ki je v prednovoletnih dneh obiskal njegov kokošnjak in iz njega odnesel 16 pernatih prebivalcev, da pa prehrana ne bi bila preveč enolična, je vlomil še v kaščo in iz nje zmanjšal 8 kilogramov težko svinjsko šunko ter trikilogramski kos slanice. Miličniki so škodo ocenili na 30 tisočakov. Uspoštevali so seveda lanske cene.

● Zadnje dni starega leta je 35-letni Ljubo Jenkole iz Dvora ostal brez ovce, ki ji je zadnje tehtanje namerilo 40 kilogramov. Žival je bila skrbno spravljena v zaklenjenem hlevu, kar pa za neznanega ljubitelja ovčetine očitno ni bilo nepremagljiva ovira. Kakšno taktiko je zmikav ubral, da mu je ovca tako poslušno sledila iz hleva, sicer še ni uradno znano, moral pa je imeti kar precej ovnovskih potez.

Skupščina občine Novo mesto
Razpisna komisija delovnih skupnosti upravnih organov

razpisuje
prosta dela in naloge

1. vodje kadrovske službe
2. referenta za premoženjskopravne zadeve

Pogoji:

- pod 1: visoka izobrazba organizacijsko-kadrovske ali pravne smeri, 5 let delovnih izkušenj
- pod 2: visoka izobrazba pravne smeri, 5 let delovnih izkušenj.

Poleg navedenih pogojev so pogoj za zasedbo razpisanih del še: primeren odnos do socialistične družbene ureditve in dela, družbenopolitična aktivnost in aktivno znanje slovenskega jezika.

Z izbranimi kandidatom bo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas, s 3 mesečnim poskusnim delom.

Prijave z lastnoročnim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 15 dni po objavi kadrovske služba upravnih organov SOB Novo mesto, Ljubljanska cesta 2.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 45 dneh po preteku roka za sprejem prijav.

1/1-2-86

Mercator-Agrokombinat Krško,
TOZD Poljedelstvo-meso Kostanjevica

na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja

objavlja
naslednja prosta dela in naloge:

1. 1 delavec za generalno čiščenje hleva
2. 2 delavca za dela hlevarja

Delo se združuje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom v DE prašičjerejska farma v Pristavi pri Leskovcu. Poskusno delo traja 3 mesece.

Pisne prijave za opravljanje razpisanih prostih del in nalog sprejema kadrovska služba delovne organizacije Mercator-Agrokombinat Krško, in sicer 8 dni po dnevu objave. Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 10 dni po končanem zbiranju prijav.

2/1-2-86

Ljubljanska banka
Temeljna dolenjska banka
Novo mesto
Delavski svet delovne skupnosti

objavlja
dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za dobo 4 let, s polnim delovnim časom

- vodenje poslovne enote Črnomelj — reelekcija
- vodenje poslovne enote Novo mesto — reelekcija

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

1. imeti morajo visoko ali višjo izobrazbo ekonomske ali pravne smeri ter najmanj 5 let delovnih izkušenj,
2. imeti morajo strokovne, organizacijske in druge sposobnosti za izvajanje vodenja poslovne enote,
3. imeti morajo moralno-politične vrline, ki se kažejo v uspešnosti dosedanjega dela in zavzetosti za razvijanje in utrjevanje samoupravnih socialističnih odnosov.

Kandidati, ki izpolnjujejo razpisne pogoje in menijo, da bi lahko uspešno opravljali dela oz. naloge delavcev s posebnimi pooblastili, naj vložijo prijave v 15 dneh po objavi tega razpisa.

Prijavi naj priložijo življenjepis in dokazila o izpolnjevanju vseh zahtevanih pogojev. Nepopolnih in po objavljenem roku prispelih prijav ne bomo obravnavali.

Kandidati naj oddajo svojo prijavo v zaprti ovojnici na naslov: Ljubljanska banka — Temeljna dolenjska banka Novo mesto, Kettejev drevored 1, z oznako: »Za razpis«. Prijavljene kandidate bomo pisno obvestili o izbiri najkasneje 45 dni po preteku roka za prijavo.

Komisija za delovna razmerja delovne skupnosti

oglašja naslednja prosta dela in naloge za poln in nedoločen čas:

- vodenje in organiziranje del v oddelku sredstev v sektorju sredstev, planiranja in poslovnega informiranja

Kandidati morajo imeti visoko izobrazbo ekonomske smeri in najmanj tri leta delovnih izkušenj.

- samostojno pripravljavanje hrane

v Poslovni enoti Črnomelj

Kandidati morajo imeti končano gostinsko šolo kuharske smeri in najmanj šest mesecev delovnih izkušenj. Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje in menijo, da bi navedene naloge lahko uspešno opravljali, naj vložijo prijave v 8 dneh po objavi na naslov: Ljubljanska banka — Temeljna dolenjska banka Novo mesto, Kettejev drevored 1, Kadrovska služba. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

6/1-2-86

NA LEVO V SMRT

OTOČEČ — 29-letni Anton Macedoni iz Gorenje vasi se je 28. decembra ob 12.20 peljal z osebnim avtom po cesti iz Novega mesta proti Zagrebu. Pri Otočcu, kjer se cesta počasi vzpenja, je iz neznanega vzroka zapeljal na levo stran vozišča, takrat pa mu je nasproti z avtobusom pripeljal 25-letni Darko Kosovič iz Trnja. V silovitem čelnem trčenju je osebni avto prepolovilo, njegov zadnji del pa je ostal zagozden pod prednjim delom avtobusa. Macedoni je hudim poškodbam podlegel na kraju trčenja, materialne škode pa je bilo za 700.000 din.

NOVOLETNI PRETEP SREČNO KONČAN

BROD — Na novoletno noč — ura se je že prevesila v jutro — je prišlo v stanovanjski hiši 25-letnega Leona Špelka na Brodu pri Novem mestu do pretepa. Pri Špelku so namreč silvestrovali še štirje prijatelji, okoli 4. ure zjutraj pa je prišlo do prepira med Špelkom in Dragom Kostrevcem iz Smihela. Špelko je med prekeranjem pograbil kuhinjski nož in z njim Kostrevec ranil v vrat. O vsem tem bo seznanjen tudi temeljni javni tožilec.

Posavskim ribam štete ure?

Poleg hude onesnaženosti voda še nestrokovni posegi v struge potokov — »Ribe bi morale imeti kremplje, da bi se zadrževale v taki strugi«

Lansko leto je bilo za sevniške ribiče dokaj črno. V reki Mirni je v dolžini 12 km od istoimenega kraja navzdol to jesen pomorilo ves ribji živelj. Ob vseh teh nesrečah ribiči sicer niso povsem sami, saj jim pomaga vsaj Zavod za ribištvo v Ljubljani. Tako imajo ribiči spet zanimive strokovne ugotovitve trajice strokovnjakov: magistra Jožeta Ocvirka, biologinje Jože Vovkove in še enega biologa Marka Bertoka iz tega zavoda, ki so si ogledali nekatere pritoke Mirne, pomembne za ribji živelj. O tem so podpisali tudi strokovne ugotovitve.

Vsi potoki, ki jih bomo našli, so bili namreč zadnje čase deležni nekaterih posegov vodarjev. Tako omenjeni strokovnjaki menijo, da je treba na Mlinščici, pritoku Bistrice, zgraditi nekaj prelivnih pregrad in zasediti obrežno rastlinje, med drugim tudi jelšo. Pri Mokronoškem potoku je zgrajen kamnomet, ki je še v spojih zgajen. Jeseniščica je tudi postala gladek kanal. Ti strokovnjaki menijo, da je treba ohraniti stare meandre. Delno opravljeno regulacijo Bistrice bi bilo treba popraviti z dodatnimi pragovi, saj je padec 5,7 odst. prevelik. Tam je namreč tudi dristišče podusti, ki ga kaže kot naravno posebnost vsekakor ohraniti. Ribiči skomigujejo z rameni, ko opazujejo gradnjo novega izliva Sevnice pri Jugotaninu. Tajnik ribiške družine heroja Maroka Boris Mejak zatrjuje, da je graditelj, novomeško Vodnogospodarsko podjetje, dolžan pri ribičih iskati soglasje za tak poseg. Ribičev kajpada ni nihče vprašal, dela, ki vejlajo okrog 50 milijonov dinarjev pa menda tudi ne potekajo na črno. Bodi zapisano zaradi tiskarskega škrta pred nedavnim, da bo izliv namesto nekdanjih 400 metrov dolg le še 150 metrov. Ribiči, ki so dolžni gospodariti z vodami ob tem kratko malo menijo, da jim načrtno

kradejo lovišča. Roko na srce, tudi po ribičih plačane raziskave so potrdile, kar so vedeli že sami, da tamkaj ni več niti mikroorganizmov, kaj šele rib, voda pa je vendarle. In prav ta izliv, ki je še v gradnji, si je med ribiči prislužil ime — Dachau za ribe. Razlaga je preprosta: struga je narejena iz gladkih betonskih elementov! »Ribe bi morale imeti noge namesto plavuti, kaj noge, kremplje, da bi se lahko zadrževale v taki strugi,« zgroženo meni Boris Mejak. V Jugotaninu so kajpak radi primaknili svojih 10 milijonov, saj pridobijo prostor na lesnem skladišču.

Ker smo že pri Sevnici, recimo o njej še nekaj besedi. Ribičem je znano, da odteka vnanjo že nad Jugotaninom raznovrstne odplake. Tokrat se ne bomo ubadali z gnojnicami iz farme bikov, ki hrani mnogo več živali v sosednji občini pod Planino, kot zmorejo tamkajšnje greznice. Odgovorne osebe so bile zaradi tega celo obsojene pred sevniško enoto temeljnega sodišča. Ribiči imajo ravno tako v rokah izsledke analize, ki je odkrila fenole v Sevnici! Kajpak ne nedolžnih koncentracij, temveč kar 0,3 miligrama na liter vode nad normativi. Vzorci so bili vzeti na predpisan način: tam, kjer naj bi bila voda še čista, kjer je

KRONIKA NESREČ

NI UPOŠTEVAL VARNOSTNE RAZDALJE — 32-letna Viteza Dimitrijevič, sicer stanujoča v Italiji, se je 28. decembra peljala z osebnim avtomobilom iz Ljubljane proti Zagrebu. Med vožnjo po magistralni cesti je pri Catežu zmanjševala hitrost, ker je hotela zaviti na drugo cesto, takrat pa je za njo s preveliko hitrostjo pripeljal 21-letni Branko Vogrin z Velike Doline pri Brežicah. Silovito je treščil v zadnji del avtomobila Dimitrijevičeve, pri čemer sta se poškodovala voznik Vogrin in njegov 21-letni sopotnik Milan Vogrin iz Brežic. Materialne škode je bilo za 800.000 din.

Z AVTOMOBILOM SE JE PREVRNIL — 24-letni Jože Jakše iz Drage se je 26. decembra peljal z osebnim avtomobilom po cesti med Novim mestom in Dolenjskimi Toplicami. Pri gradu v vasi Srebrniče ga je zaradi prevelike hitrosti pričelo zanašati, ta-

ko da je z vozilom zapeljal v levo na nasip, trčil v obcestni smernik in se prevrnil. V nezgodi se je hudo poškodoval sopotnik Janez Piletič, 23, iz Dolenje Stare vasi, prepeljali so ga v novomeško bolnišnico. Nastalo materialno škodo so ocenili na 150 tisočakov.

VOZIL NAVZLIC PREPOVEDI MILIČNIKOV — 29. decembra so miličniki pridržali do iztrezitve 30-letnega Lovra Zabiča iz Loviča pri Ozlju. Možakar je v družbi maligned sedel za krmilom osebnega avtomobila, kar so ugotovili tudi miličniki in mu prepovedali nadaljnjo vožnjo. Zabič se za to ni zmenil, pač pa je odpeljal naprej proti Črnomlju, a so ga že pri Podzemlju moške postave ponovno ustavili. Tokrat je moral z njimi, zbistritev glave pa je dočakal na Črnomljski postaji milice. Zabič bo moral v bližnji prihodnosti stopiti še pred sodnika za prekrške.

onesnažena, itd. Vse to se je dogajalo pri Kopitarni, v Mlinščici, ki teče skozi tovarno in se pod njo združuje s Sevnico. Že na pogled je voda izdajala organsko onesnaženje. Vsebnosti prostega kisika so bile izredno nizke. Voda je bila rjava, temno rjava do vijoličasta. V tej brzici je bilo le 1,1 do 2,6 mg prostega kisika, riba pa potrebuje za preživetje (če je to še sploh kakšno življenje?) vsaj 3 miligrame. Nadaljnja analiza je dognala, da so v vodi fenoli in amonijak. Zaradi obeh elementov prihaja do hudih poškodb notranjih organov in mišičja rib.

Posledice so takojšnji pogini rib, katera časna preživi, je obsojena na mučniško smrt. Vzorci so bili vzeti letos 29. septembra, analize pa so bile pri roki že 31. oktobra. Na Zavodu za ribištvo so ugotovili, da je bilo koncentracije fenola v Sevnici pri Kopitarni za III. in IV., torej najslabši razred vodotoka! V zaključkih analize je zapisano, da je vzorec vode kemično neprimeren za življenje rib. Torej Jugotaninci niso edini onesnaževalci tega potoka.

Vrnimo se k poginu rib v reki Mirni. Izsledki dosedanjih analiz še niso določeno pokazali na prave onesnaževalce, čeprav ribiči vedo kako je s tem. Poškodbe rib so bile značilne. Močna zasluženost vse telesne površine rib z močnimi krvavitvami, predvsem na spodnjem delu glave in bazah plavuti. Sumi se, da so ribe poginile zaradi kislih organskih odpadkov in pomanjkanja ki-

ALFRED ŽELEZNIK

Po prvem delu najbliže II. ligi

S sobotno zmago v Murski Soboti so košarkarice Novoga mesta postale jesenske prvakinje v I. SKL — Novolesovci po prvem delu sedmi

Po enotedenskem novoletnem premoru se je v soboto nadaljevalo prvenstvo tako v moški kot ženski republiški košarkarski ligi, s čimer se je tudi zaključil jesenski del bojev za točke. Zapišimo že takoj, da je Novomeščankam uspel velik met. V odločilni tekmi so namreč v soboto v Murski Soboti ugnale ekipo Pomurja in tako postale jesenske prvakinje, hkrati pa napovedale, da bodo skušale to mesto obdržati tudi po koncu prvenstva.

POMURJE — NOVO MESTO 61:66 (33:29) — Zmaga Novomeščank v Murski Soboti nad enim najresnejših kandidatov za vrh lestvice sploh ni presenetljiva. Še posebej zato, ker so se igralke trenerja Andreja Šveta na to srečanje dolgo in zavzeto pripravljale, celo med novoletnimi prazniki. Začetek srečanja je prinesel nervozno in negotovo igro. Novomeščanke pa so prišle s posamično obrambo. Ta del so gostiteljice odločile v svojo korist z rezultatom 33:29, drugi del pa so

gostje prešle na consko obrambo in igro preko Srebrnjakove, ki je v prvem polčasu ni bilo videti. Takšna taktika se je kmalu obrestovala, saj so v 8. minuti nadaljevanja Novomeščanke ujele gostiteljice in prvič vodile s 43:41. Srečanje pa s tem še zdaleč ni bilo odločeno, saj so igralke Pomurja vnovič prešle v vodstvo z 49:45, vendar je takrat na parket stopila Adamičeva, ki jo je trener Švent hranil za finiše srečanja. Z izredno borbenostjo in ob bučnem navijanju novomeških gledalcev, ki so se v Mursko Sobotu pripeljali s posebnim avtobusom, so Novomeščanke zapored dosegle 12 točk, gostiteljice pa nobene, kar je tudi odločilo tekmo. Končni rezultat 66:61 je seveda prinesel veliko slavlje v novomeški tabor, o zasluženosti zmage pa pričajo tudi čestitke, ki so jih Novomeščanke prejemale še dolgo po tekmi, tudi od igralke in vodstva Pomurja.

Novo mesto: Srebrnjak 18, Gal 12, Smrke 1, Bunc 23, Aš 4, Adamič 8. Končna lestvica jesenskega dela: 1. Novo mesto 17, 2. do 4. mesto Pomurje, Ilirija in Slovan po 16 itd. Prvenstvo se bo nadaljevalo 8. februarja, ko igrajo Novomeščanke v gosteh s Salonitom.

KRAŠKI ZIDAR — NOVOLES 79:97 (37:44) — Po nekaj porazih je Novomeščanom v zadnjem jesenskem kolu vendarle uspelo osvojiti dve novi točki, in to na zelo vročem terenu v Sežani. Proti Kraškemu zidarju so prikazali dinamično in privlačno igro,

čeprav začetek srečanja za Novomeščane ni bil spodbuden. Gostitelji so namreč vodili kar z 10:0, vendar so gostje nato uredili svoje vrste in polčas odločili v svojo korist. Popolnoma pa so se Novomeščani razirali v di gem delu, ko so po zaslugi razpoloženih Peljhana, Cerkovnika, Plantana in ostalih neprestano povečevali razliko, ki je v 32. minuti znašala že 32 točk. Šele v zadnjih minutah je Sežancem uspelo nekoliko ublažiti poraz.

Novoles: Peljhan 17, Gavranovič 2, Cerkovnik 28, Kek 9, Munih 7, Bajc 7, Pintar 10, Skube 8, Plantan 11. Lestvica jesenskega dela: 1. Slovan 21, Novoles 16 itd. Fantje nadaljujejo s prvenstvom že 11. januarja, ko potujejo Novomeščani v Koper.

B. B.

MIRNA — KAMNIK 80:65

MIRNA — V nadaljevanju prvenstva II. republiške košarkarske lige so igralci Partizana z Mirne v soboto v telovadnici OŠ premagali vrsto Kamnika z 80:65. Prvi del je pripadel gostom, vendar so gostitelji v nadaljevanju prikazali boljšo igro in zasluzeno zmagali. Najboljši pri Mirencanih so bili Bevc, Gračan in Mar.

KASTELCU NOVOLETNI TURNIR

NOVO MESTO — Zmagovalec tradicionalnega novoletnega hitropoteznega šahovskega turnirja je Kastelj, ki je zbral 14 točk, sledijo pa: Sušnjak 13, Stokanovič 12, Milič 11,5, Istemič 10,5, Jelič in Luzar 10, Avsec in Božovič po 9,5, itd.

Bo pomlad vedrejša?

Odbojkarji Kočevja še upajo na rešitev z zadnjega mesta I. SOL — Dekleta žele ostati sredi lestvice

KOČEVJE — Pred dnevi se je končal prvi del prvenstva v obeh republiških odbojkarjskih ligah, ki je kočevska ligašema prinesel sila spremenljive uspehe. Fantje, ki so novinci v ligi, so sicer pred prvenstvom računali na zanesljiv obstanek v družbi najboljših slovenskih ekip, vendar je njihov izkupiček ob koncu jesenskega dela sila klavrn: kar 11 porazov v enajstih srečanjih. In kje so vzroki?

Dobro poznavalec razmer v kočevski odbojki, predsednik kluba Tone Krkovič, pravi, da je ekipa v jesenskem delu premagala samo sebe. Fantje so izgubili veliko že dobljenih

tekem, in to tesno, z rezultatom 2:3, največja vzroka temu pa sta nervoza in neizkušenost. Morda gre enega od vzrokov za tak neuspeh iskati v tem, da ekipa precej časa ni imela stalnega trenerja, kar pa je sedaj vendarle rešeno. In povsem umestno je vprašanje, kakšne so možnosti kočevskih odbojkarjev v spomladanskem delu prvenstva. Igralci pravijo, da vse še ni izgubljeno, še posebej ne zategadelj, ker se že koncem januarja vrnejo od vojakov najboljša igralca Levstik in Planinc.

Za razliko od fantov so dekleta v nekoliko boljšem položaju. Prezimile bodo namreč na 7. mestu, kar pa jim še zmeraj ne zagotavlja mirne pomladi. Še posebej zato, ker so Kočevke igrale z izredno spremenljivo formo, vendar dekleta upajo, da ne bodo zaplavale v nevarne vode. Razlog več za tak optimizem je tudi dejstvo, da so Kočevke dobile novega trenerja, Rada Lampeta, večletnega igralca Kočevja. Ne gre pa zanemariti še nečesa: večina igralke ima šolske obveznosti v Ljubljani, kar je seveda dodatna težava pri uigravanju ekipe. Sicer pa, koliko bo vedra kočevska odbojkarjska pomlad, bomo že kmalu videli.

M. GLAVONJIČ

JUVANČIČU PRVENSTVO BREŽICE

BREŽICE — Na keglišču Terme v Čatežu se je pred dnevi končalo 5. odprto prvenstvo Brežic, na katerem je prepričljivo zmagal Albin Juvančič (Gradis) z 987 podrtimi kegliji, medtem ko se je domačin Lapuh uvrstil na dobro 5. mesto. Rezultati: 1. Juvančič 987, 2. Bizjak 966, 3. Hočevar 925, 4. Zdešar (vsi Gradis) 914, 5. Lapuh (Brežice) 914, itd.

N. G.

SIMULTANKA BRUNA PARME

KRŠKO — ŠK Krško je 29. decembra organiziral v prostorih hotela Sremič v Krškem simultanko z veleojstrom Bruno Parmo na 26 deskah. Parma je zmagal kar s 24,5:1,5, kar pomeni, da je le trojici šahistov uspelo iztržiti remi.

TEČAJ ZA SMUČARSKO VADITELJE

NOVO MESTO — Na smučarskem centru Rog — Gače bo od 18. do 26. januarja tečaj za vaditelje smučanja, za katerega se lahko prijavi vsi, ki bodo opravili sprejemni izpit in bodo v tem letu dopolnili 17 let. Sprejemni izpiti bodo v soboto, 18. januarja, pred pričetkom tečaja, kotizacija pa znaša 9.000 din. Prijave sprejema Rudi Kušer, ZTKO Novo mesto, p. p. 30, do 14. januarja, pisno in s potrdilom o plačani kotizaciji. Vse ostale informacije je moč dobiti po telefonu 22-267 (Kušer).

TRI ŠAHOVSKE

● Na nedavno končanem pionirskem šahovskem prvenstvu Črnomlja so imeli največ uspeha tekmovalci Starega trga, ki so zasedli vsa prva mesta. Pri mlajših pionirkah je zmagala Golobarjeva, pri mlajših pionirjih Horvat, pri starejših pionirkah Kolaričeva in pri pionirjih Kobe. OŠ Stari trg je tudi ekipna zmagovalka pred COŠ Semič in OŠ Vinica.

● Mlade šahistke iz Starega trga so uspešno nastopile na velikem šahovskem turnirju za memorial Rozike Majerle—Jurkas v Dugi Resi. V močni konkurenci je bila Maurinova 3., Golobarjeva 4. in Kolaričeva 5.

● V končnem sestevku mesečnih šahovskih tekmovalj TVD Partizan iz Starega trga je med ženskami zmagala Majerletova, pri moških pa V. Kobe. V. KOBE

KRATKE IZ RIBNIŠKE DOLINE

● Kegljači Rika so pred dnevi na revijskem nastopu v Muenchnu zabeležili lep uspeh: v konkurenci sedmih ekip so zasedli 1. mesto s 4.740 podrtimi kegliji, prav tako pa so imeli v svojih vrstah najboljšega posameznika, Petra Andoljška, ki je podrl 826 keglijev. Tekmo je organiziralo športno društvo Triglav, veliki pokal pa je zmagovalcem izročil naš veleposlanik v Zahodni Nemčiji.

● Enajst ekip iz Ribnice, Kočevja in Grosupljeja se je pred dnevi udeležilo športnih iger v ribniškem Domu JLA. Nastopajoči so se pomerili v šahu, streljanju in kegljanju, zmagovalci pa so bili: v šahu OŠTO Kočevje, streljanju DVZ Ponikve, kegljanju Riko. Skupni zmagovalec iger je ekipa DVZ Ponikve s 24 točkami.

● Ribniško športno društvo Invalid je v počastitev novoletnih praznikov pripravilo na keglišču Doma JLA turnir, na katerem je nastopilo pet ekip Ribnice in Kočevja. Zmagovalci so resda bili tekmovalci Rika, ki pa so nastopili izven konkurence, v uradni konkurenci pa so zmagali invalidi Kočevja II s 1.123 podrtimi kegliji, sledita Kočevje I s 1.082 in Ribnica z 978. Posamično je bil prvi Radivojevič z 217 podrtimi kegliji.

● V ribniškem Riku so pred dnevi organizirali turnir v malem nogometu. Med 16 ekipami je zmagalo moštvo ZPO, ki je v finalu ugnalo moštvo S-125 z 2:1, v tekmi za 3. mesto pa je Planer s 4:1 premagal Servis.

M. GLAVONJIČ

TOZD RESTAVRACIJA HOTEL—TURIST n. sub. o., Ljubljana, Dalmatinova 15, v sestavi »GHT« Gostinsko podjetje Turist Ljubljana

vabi k sodelovanju zaradi povečanega obsega dela vse, ki imajo veselje, do dela v hotelski kuhinji, s tem, da se vsakomur nudi možnost izpopolnitve in dober zaslužek.

Objavljamo prosta dela in naloge:

vodja kuhinjske izmene

— VK ali KV kuhar, eno oz. tri leta delovnih izkušenj, pasivno znanje enega tujega jezika, živilski pregled, higienski minimum, tečaj iz varstva pri delu, OD po pravilniku, 3-mesečno poskusno delo

KV kuharji-ice

— KV kuhar, dve leti delovnih izkušenj, živilski pregled, higienski minimum, tečaj iz varstva pri delu, OD po pravilniku, 3-mesečno poskusno delo.

Delo se združuje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom, nastop mogoč takoj. Pisne ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o strokovnosti pošljite ali prinesite osebno na naslov v roku 8 dni po objavi: Kadrovska služba »GHT« Gostinsko podjetje Turist, Ljubljana, Dalmatinova 15/1. O izbiri vas bomo obvestili v zakonskem roku. Vsem, ki bodo združili delo z nami, želimo srečno in uspešno polno leto 1986. 7/1-2-86

Novoles, lesni kombinat Novo mesto — Straža, n. sol. o. TOZD ŽAGA, Straža

Delavski svet TOZD Žaga Straža

razpisuje prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

vodja proizvodnje decimirnice

pod naslednjimi pogoji: — višja šola lesne smeri, 3 leta delovnih izkušenj ali z delom pridobljene delovne zmožnosti.

Kandidati morajo poleg navedenih pogojev izpolnjevati še naslednja pogoja:

— imeti morajo organizacijske in vodstvene sposobnosti in

— osebnostne kvalitete, določene v družbenem dogovoru o izvajanju kadrovske politike v občini Novo mesto.

Kandidati naj oddajo vloge z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Novoles, lesni kombinat, kadrovska socialna služba, 68351 Straža, s pripisom: »Za razpisno komisijo TOZD Žaga«. Kandidate bomo o izbiri obvestili najpozneje v 60 dneh po končanem zbiranju ponudb.

5/1-2-86

Komisija za delovna razmerja Srednje šole tehniških in zdravstvene usmeritve Boris Kidrič Novo mesto

razpisuje prosta dela in naloge

- 1 učitelja elektro strokovnih predmetov praktičnega pouka — ing. elektronike
- 2 učitelja kemije in kemijskih strokovnih predmetov — prof. ali dipl. ing. kemije
- 3 učitelja strojnih strokovnih predmetov — dipl. ing. strojništva
- 4 učitelja praktičnega pouka — ing. strojništva s prejšnjim poklicem
- 5 1 knjigovodje — ekonomski tehnik, 3 leta delovnih izkušenj

Vsa dela in naloge so razpisani za nedoločen čas. Prijave z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavi na razpis, bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izteku roka za zbiranje prijav.

15/1-2-86

Gozdno gospodarstvo Novo mesto, n.sub.o. Delovna skupnost skupnih služb Komisija za medsebojna razmerja

objavlja prosta dela in naloge

dveh organizatorjev in programerjev

Pogoji: — najmanj višja izobrazba ustrezne smeri — 2 leti delovnih izkušenj iz računalništva — poizkusno delo 3 mesece Z izbranimi kandidatom bo delovno razmerje sklenjeno za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Gozdno gospodarstvo Novo mesto, Delovna skupnost skupnih služb, Novo mesto, Gubčeva 15, s pripisom: »Komisiji za medsebojna razmerja«, v 15 dneh od objave v časopisu. Kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 15 dneh po izbiri.

16/1-2-86

Po prvem delu edini brez zmage

Novomeški namiznoteniški igralci obsojeni na izpad iz I. republiške lige?

NOVO MESTO — Vse kaže, da novomeški namiznoteniški igralcem, ki so se lani uvrstili v I. republiško ligo, ne bo uspelo izpolniti zastavljenih ciljev. Resda je še veliko prezgodaj govoriti o končnem razpletu, vendar veliko pove že pogled na lestvico po končanem jesenskem delu prvenstva. Novomeščani namreč v vseh devetih kolicih niso zabeležili ene same zmage in so prepričljivo na zadnjem mestu, prav v zadnjem kolu pa so zamudili najlepši priložnosti za morebitne prve točke.

Tako proti Kemičarju kot proti Mariborskemu Braniku so igralci trenerja Egora Zabkarja izgubili z najtesnejšim izidom (4:5), pri tem pa imeli tudi veliko smole. Hribar, Kočevar, Medle in Vitežič so od prvenstva zagotovo pričakovali več, govor je bilo celo o uvrstitvi nekje v sredini lestvice, sedaj pa preostane le še huda borba za obstanek v ligi. Že sedaj je namreč jasno, da bo za kaj takega potrebno v drugem delu prvenstva doseči vsaj tri, morda celo štiri zmage.

ŠE BREZ ZMAGE — Kočevar (na posnetku) naj bi bil ob Hribarju udarna moč novomeške ekipe, vendar vrsta do sedaj še ni okusila slasti zmage v I. republiški ligi.

ZUPANČIČU MEMORIALNO STRELJANJE

NOVO MESTO — Zadnje dni minuloga leta je bilo v Novem mestu tradicionalno tekmovanje v streljanju z zrčno puško za memorial Stojana Kranjca. Prehodni pokal je vnovič osvojila vrsta SD Pionir, sledita pa SD 13. maj in SD Novoles II. Med člani posamično je zmagal Zupančič (SD Pionir) 184 krogov, sledita pa Manojlovič (SD Partizan Leskovec) 182 in Hribar (SD 13. maj) 180 krogov. Pri članicah je bila najboljša Kosova (SD Pionir) s 174 krogi, medtem ko je bil vrstni red pri mladincih tak: 1. Tavčar (SD Tone Mišič) 174, 2. Novak 172, 3. Kalferle (oba SŠTZU) 169 krogov.

Iskra rešuje atlete

Iskra Tenel prevzela pokroviteljstvo nad Atletskim klubom Novo mesto

NOVO MESTO — Delavci Iskrinega tozda Energetske elektronike na Cikavi so potem, ko so sredi decembra sprejeli pokroviteljstvo nad novomeško elektro šolo, 27. decembra podpisali tudi pogodbo o pokroviteljstvu nad Atletskim klubom Novo mesto.

»Včasih je upanje močnejše od zadoščenja izpolnjenih želja. Le tako si je moč razlagati, da novomeška atletika v razmerah, v katerih dela, ne živi, ampak celo cvete,« so uvodoma v predstavitveni Bilten o delu in uspehih novomeških atletov zapisali delavci AK Novo mesto. Res je, atleti v Novem mestu že desetletje delajo z nerazložljivo trmo, osvajajo naslove državnih prvakov in prinašajo medalje mednarodnih prvenstev in tekmovalj. Mnogi se sprašujejo, od kod dobri rezultati, ko pa tako rekoč ni osnovnih pogojev za dobro vadbo. Že desetletje odgovorni objublajo, da bo Stadion bratstva in enotnosti postal sodoben športni objekt, ki bo služil ne le atletom, temveč tudi rekreativcem. Žal je vsa ta leta ostalo le pri obljubah. Tehnika, tehnologija in metodika atletskega

dela pa se razvijajo tako bliskovito, da bo slaba materialna osnova slej ko prej načela tudi novomeško kraljico športov.

Tik pred zaključkom leta je prvi veliki korak za boljše čase novomeške atletike že storjen. Iskra Tenel se je s prevzemom pokroviteljstva prva odločila resneje pomagati in prispevati k vrhunskim rezultatom obetajočim atletom AK Novo mesto. Kakšno in kako široko bo to sodelovanje, se bodo podpisniki sproti dogovarjali. Mnogim veliko povedo že zaključne besede direktorja Iskre Božidarja Zajca: »Če bodo delavci Iskre še naprej dosegali tako dobre poslovne rezultate, tudi atletom ne bo žal, da imajo takšnega pokrovitelja. Njihovi dobri rezultati na atletskih stazah bodo odsej ponos tudi Iskrinih delavcev.«

J. P.

ATLETOM SE OBETAJO BOLJŠI ČASI — Slovesnega podpisa listine pokroviteljstva so se udeležili predstavniki Iskre Tenel, Atletskega kluba in DPO Novo mesto. V imenu atletov se je zahvalil Igor Primc, listino pokroviteljstva pa sta podpisala direktor Iskre Božidar Zajec in predsednik AK Novo mesto Miloš Suštar (na sliki). (Foto: J. Pavlin)

TELEVIZIJSKI SPORED

Na podlagi 177. člena zakona o davkih občanov (Uradni list SRS, št. 32/85) in odlokov o davkih občanov izdajajo uprave za družbene prihodke občin

Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje

POZIV

k vložitvi napovedi za odmero davkov občanov

za leto 1985 za zavezanca, katerim se odmerjajo davki po preteku leta in za leto 1986 za zavezanca, katerim se odmerjajo davki vnaprej za tekoče leto. Napoved je treba vložiti do vključno 31. januarja 1986.

Napoved za odmero davkov morajo vložiti:

Za leto 1985

1. Zavezanec davka od dohodka iz gospodarskih dejavnosti in zavezanec davka od dohodka iz gospodarskih dejavnosti, ki občasno dosega dohodek z opravljanjem dejavnosti, ki s predpisi niso prepovedane, katerim se davek odmerja po dejanskem dohodku, o dohodkih doseženih v letu 1985
2. Zavezanec davka od dohodka iz poklicnih dejavnosti, katerim se davek odmerja po dejanskem dohodku, o dohodkih doseženih v letu 1985
3. Zavezanec davka od dohodka iz avtorskih pravic, katerim se davek odmerja po dejanskem dohodku, o dohodkih doseženih v letu 1985
4. Zavezanec davka od dohodka iz premoženjskih pravic, o dohodkih doseženih v letu 1985. Pod navedeno obliko davka spadajo tudi dohodki, doseženi z oddajanjem stanovanjskih ali poslovnih prostorov, garaž in počitniških hiš v najem ter dohodki od podnajemnin, dohodki od oddajanja opremljenih sob pa le, če doseženi dohodek presega vsoto, določeno po občinskem odloku
5. Zavezanec davka od skupnega dohodka občanov o dohodkih, prejetih v letu 1985. Napoved morajo vložiti občani, katerih skupen čisti dohodek v letu 1985 presega 1.696.104 dinarjev.

Napoved vložijo:

- zavezanec iz 1. točke, ki imajo poslovni prostor, pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju je poslovni prostor; ostali zavezanec, ki nimajo poslovnega prostora, pa pri upravi za družbene prihodke občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanec nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani;
- zavezanec iz 2. in 3. točke pri upravi za družbene prihodke občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanec nima stalnega prebivališča, na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani;
- zavezanec iz 4. točke, če gre za dohodek od nepremičnin, pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju nepremičnina leži, če gre za dohodek od premičnin, pa pri upravi za družbene prihodke občine, v kateri imajo stalno prebivališče;
- zavezanec iz 5. točke pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju so imeli v letu 1985. najdalj stalno prebivališče.

Za leto 1986

1. Zavezanec davka od dohodka iz gospodarskih dejavnosti, katerim se odmerja davek v povprečnem letnem znesku za leto 1986
2. Zavezanec davka od dohodka iz poklicnih dejavnosti, katerim se odmerja davek v povprečnem letnem znesku za leto 1986

Napoved vložijo:

- zavezanec iz 1. točke, ki imajo poslovni prostor, pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju je poslovni prostor; ostali zavezanec, ki nimajo poslovnega prostora, pa pri upravi za družbene prihodke občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanec nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani;
- zavezanec iz 2. točke pri upravi za družbene prihodke občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanec nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani.

Napoved za odmero davkov je treba vložiti na predpisanem obrazcu, ki se dobi pri upravi za družbene prihodke občine. Pozivamo zavezanca, da napovedi vložijo v roku, določenem v tem pozivu, ker bo za nepravočasno vložitev napovedi odmerjeni davek povečan za 10% oziroma najmanj 1.000 dinarjev, zavezancem, ki ne vložijo napovedi, pa za 20% oziroma najmanj 2.000 dinarjev.

Uprave za družbene prihodke
Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje

SGP PIONIR Novo mesto TOZD Mehanizacija, kovinarstvo in instalacije

Obvestilo

Obveščamo, da bomo z dnem 31. 12. 1985 ukiniteli RTV servis. Stranke, ki imajo v popravilih televizijske in druge aparate, pozivamo, da jih dvignejo najkasneje do 31. 1. 1986. 3/1-2-86

Delovna skupnost strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti Metlika

razpisuje
prosta dela in naloge

tajnika

občinske izobraževalne skupnosti, občinske kulturne skupnosti in občinske skupnosti otroškega varstva Metlika

Pogoji:

- višja šola ekonomske ali družboslovne usmeritve
- 5 let delovnih izkušenj

Nastop dela s 1. 2. 1986.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Delovna skupnost strokovnih služb SIS Metlika, CBE 23, 15 dni po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po izteku prijavnega roka.

4/1-2-86

DOLENJSKI LIST

OGLAS V DOLENJSKEM LISTU — ZANESLJIV EKONOMSKI USPEH

Dolenjski list je najbolj razširjen pokrajinski časopis v Jugoslaviji. Pokriva devet občin in izhaja v 29.000 izvodih.

Vse informacije o oglasih dobite po telefonu na številko 24-006, osebno pa se lahko oglašite pri nas v torek, sredo, četrtek in petek od 7. do 14. ure, v ponedeljek pa od 7. do 16. ure. Oglasi za tekočo številko morajo biti oddani najkasneje v torek do 8. ure zjutraj. Naslov: Germova 3. Novo mesto.

24-006

PETEK, 10. 1.

16.10 — 00.35 TELETEKST
16.25 POROČILA
16.40 SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — SMUK (M), posnetek iz Garmisch-Partenkirchna
17.40 OŽIVELE STRANI, nanizanka
17.55 SOKOLI, 11. del angl. nadaljevanke
18.25 OBZORNIK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA
18.40 RAČUNALNIŠKI INFORMATIVNI SISTEMI: Informacijska doba ni več pred nami, je že tu — 1. del izobraževalne serije
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 VOJNA: Pot k totalni vojni, 1.

del kanadske dokumentarne serije
21.05 NE PREZRITE
21.20 POD KRINKO, uvodna oddaja ameriške nanizanke
Glavna junaka uspešne ameriške nanizanke, v kateri ne manjka akcije, streljanja, vohunjenja, pretegov, lepih deklet, sta ameriška agenta, ki pod krinko privlačne zunanosti in mednarodne modne agencije skrivata pravi obraz. Ona je za javnost lepa fotografirana, on njen model in maneken. Povsod, kjer se pojavita, vzbudita pozornost. Potujeta pa po vsem svetu, pojavita se tam, kjer mednarodne sile zla ogrožajo Američane na tujem. Nadaljevanje ima 14 delov.
22.50 DNEVNIK

23.00 MOŠKI NE MOREJO BITI POSILJENI, švedski film

DRUGI PROGRAM

17.10 Test — 17.25 Dnevnik — 17.45 Daj mi krila — 18.15 In tudi letos — 18.45 Zeleli ste, pogledajte — 19.05 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Resna glasba — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.00 Dokumentarna oddaja — 21.50 Lola (nemški film)

TV ZAGREB

9.00 Zimski šolski spored — 10.30 Poročila — 10.35 Zimski šolski spored — 16.30 Video strani — 16.40 Smuk (posnetek) — 17.30 Poročila — 17.35 TV koledar — 17.45 Daj mi krila — 18.15 In tudi letos — 18.45 Zeleli ste, pogledajte — 19.30 Dnevnik — 20.00 Vdove (zadnji del angl. nadalj.) — 21.00 Koncert Big banda RTV Ljubljana — 22.00 Dnevnik — 22.15 Po deseti (kulturni magazin)

22.00 VIDEOGODBA 22.30 POROČILA

DRUGI PROGRAM

12.05 Test — 12.20 Kako biti skupaj — 12.50 Nekoč v prihodnosti (kanadski mladinski film) — 14.20 Miti in legende — 14.35 Debitantka (poljski film) — 17.05 B. Stanković: Košana — 19.00 Narodna glasba — 19.30 Dnevnik — 20.00 Človek in čas — 21.00 Poročila — 21.10 Športna sobota — 21.30 Glasbeni večer

TV ZAGREB

9.30 Zimski šolski spored — 15.45 Kritična točka — 16.15 Narodna glasba — 16.45 Poročila — 16.50 TV koledar — 17.00 Košarka Bosna : CZ — 18.25 Živeti z naravo — 19.30 Dnevnik — 20.00 Umazana Mary in nori Larry (ameriški film) — 21.45 Dnevnik — 22.00 V soboto zvečer

ravniki, vzgojitelj Zeka in vzgojitelj Bili, ki imajo različne poglede na vzgojo in uporabljajo različne metode. Nadaljevanje ima 12 delov.
21.00 ŠPORTNI PREGLED
21.30 SMUČARSKI SKOKI, reportaža s Planice
21.50 POROČILA

DRUGI PROGRAM

18.25 Dediščina za prihodnost — 19.10 Prometni krog — 19.30 Dnevnik — 20.00 Pacifik — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Franz Liszt (2. del madžarske nadaljevanke) — 22.00 Stereovizija

del francoske nadaljevanke
21.05 AKTUALNO: Izobraževanje odraslih — najnost na pragu 21. stoletja
21.15 GLASBENI VEČER — W. A. Mozart
22.40 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.30 Beograjski TV program — 19.00 Športni grafikon — 19.30 Dnevnik — 20.00 Pota spoznanj — 20.50 Risanka — 21.10 Dinastija — 22.00 Čas knjige

dobi ponudbo, naj ponovno pripravi predstavo, katere izvedba je bila prej onemogočena. Pri tem ga najbolj podpira novi kulturni referent Todor. Po izjavi selektorja bi ta predstava lahko uspešno sodelovala na republiški predstavitvi amaterskih gledališč. Ker pa bi bile s tem ogrožene možnosti domačega amaterskega gledališča, da se razvije v poklicno, nastane zaplet, ki razkriva značaj likov, ki so vto vpleteni, in moralo okolja.

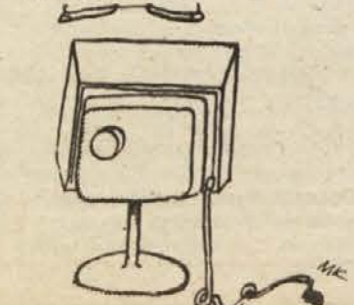
21.35 INTEGRALI
22.55 DNEVNIK

22.45 DNEVNIK
23.00 SVETOVNI POKAL V SMUČARSKIH TEKIH — BOHINJ 86, reportaža

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Benji Zax in deček iz vesolja — 18.15 Zabavno-glasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Resna glasba — 20.50 Risanka — 21.05 Dokumentarna oddaja — 21.50 Dnevi jazz

— 17.45 Smogovci — 18.15 Od dela do načrta — 18.45 Zabavno-glasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 In življenje se nadaljuje (2. del italijanske nadaljevanke) — 21.00 Risanka — 21.05 Umetniški večer

SOBOTA, 11. 1.

7.45 — 22.35 TELETEKST
8.00 POROČILA
8.05 PREBESEDIMO BESEDE: Ljubezensko pismo
8.25 PESMI IN ZGODBE ZA VAS: Potepuška pravljica
8.40 OŽIVELE STRANI, 2. del nadaljevanke
8.55 MARLENKA, portret slikarke in ilustratorke Marlenke Stupica
9.05 MITI IN LEGENDE — Biblijski miti: LEGENDA O JUDITI, nanizanka
9.20 NAJDALJŠI DAN, danski TV film
9.50 POTOVANJE SKOZI OSONČJE: Naša zvezda Sonce, 1. del angl. poučne serije
10.20 SLOVENSKI LJUDSKI PLES: Gorenjska, 2. del
10.50 ŠČEPEC ŠIRNEGA SVETA: Česen, ponovitev 5. dela angl. izobraž. serije
11.15 MITI IN ZEMLJA

11.55 SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — SUPERVELESLALOM (M), prenos
13.15 POROČILA
13.45 VOJNA: Pot k totalni vojni, ponovitev 1. dela kanadske dokumentarne serije
14.45 ZGODBA O POTOVANJU, romunsko-sovjetsko-čehoslovaški mladinski film
16.25 POROČILA
16.30 ZGODBE IZ ŽIVLJENJA RASTLIN: Seme in plod, 11. del francoske poljudnoznanstvene serije
17.00 PJ V KOŠARKI — BOSNA : CZ, prenos
18.35 KNJIGA
18.50 KRATKI FILM: MROŽI, sovjetski film
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 VREME
20.00 PIRATI V METROJU, ameriški film
21.40 ZRCALO TEDNA

NEDELJA, 12. 1.

8.30 — 21.55 TELETEKST
8.45 POROČILA
8.50 ŽIV ŽAV
9.55 SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — SLALOM (M), prenos 1. teka
11.00 SOKOLI, ponovitev 11. dela
11.30 ČEZ TRI GORE: Zbor Nova vas
12.10 SLALOM (M), prenos 2. teka
12.45 A. Ivanov: VEČNI KLIC, 1. del sovjetske nadaljevanke
13.55 SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — SLALOM (Z), posnetek
15.05 VIA MALA, ponovitev zadnjega dela nemške nadaljevanke

16.35 POROČILA
16.40 MOZAIK KRATKEGA FILMA: DOLINA, angleški film
17.10 ZADNJI PLES METULJA, zabavnoglasbena oddaja
17.35 ANATOMIJA NEKE BOLEZNI, ameriški film
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 VREME
20.00 G. Mihelič: SIVI DOM, 1. del nadaljevanke
Nadaljevanje pripoveduje o usodah mladih fantov in deklet, ki so se znašli za zidovi vzgojnega zavoda. Za njihovo prevzgojo skrbi skupina ljudi, med katerimi so najpomembnejši up-

20.00 G. Mihelič: SIVI DOM, 1. del nadaljevanke
Nadaljevanje pripoveduje o usodah mladih fantov in deklet, ki so se znašli za zidovi vzgojnega zavoda. Za njihovo prevzgojo skrbi skupina ljudi, med katerimi so najpomembnejši up-

PONEDELJEK, 13. 1.

8.30 PERISKOP
9.05 ŠPORTNIK BILL, 1. del ameriške risane serije
9.30 KJE, KAM, KAKO MED POČITNICAMI
9.35 PUSTI ME NA MIRU, 1. del dokumentarne kontaktne serije
10.35 POMLAD ŽIVLJENJA, otroška drama
11.30 RISANKA
11.40 VESELA DVAJSETA LETA Z LAURELOM IN HARDYJEM, ameriški film

17.20 — 22.55 TELETEKST
17.35 POROČILA
17.40 VODA
17.50 PESMI IN ZGODBE ZA VAS: Tri basni
18.05 MITI IN LEGENDE — Biblijski miti: ZGODBA O TOBIJI IN SUZANI
18.25 PODRAVSKI OBZORNIK
18.45 FESTIVAL MPŽ ZAGORJE 84: Pesmi o živalih
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.05 TEREZA HUMBERT, zadnji

del francoske nadaljevanke
21.05 AKTUALNO: Izobraževanje odraslih — najnost na pragu 21. stoletja
21.15 GLASBENI VEČER — W. A. Mozart
22.40 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.30 Beograjski TV program — 19.00 Športni grafikon — 19.30 Dnevnik — 20.00 Pota spoznanj — 20.50 Risanka — 21.10 Dinastija — 22.00 Čas knjige

dobi ponudbo, naj ponovno pripravi predstavo, katere izvedba je bila prej onemogočena. Pri tem ga najbolj podpira novi kulturni referent Todor. Po izjavi selektorja bi ta predstava lahko uspešno sodelovala na republiški predstavitvi amaterskih gledališč. Ker pa bi bile s tem ogrožene možnosti domačega amaterskega gledališča, da se razvije v poklicno, nastane zaplet, ki razkriva značaj likov, ki so vto vpleteni, in moralo okolja.

21.35 INTEGRALI
22.55 DNEVNIK

22.45 DNEVNIK
23.00 SVETOVNI POKAL V SMUČARSKIH TEKIH — BOHINJ 86, reportaža

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Benji Zax in deček iz vesolja — 18.15 Zabavno-glasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Resna glasba — 20.50 Risanka — 21.05 Dokumentarna oddaja — 21.50 Dnevi jazz

— 17.45 Smogovci — 18.15 Od dela do načrta — 18.45 Zabavno-glasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 In življenje se nadaljuje (2. del italijanske nadaljevanke) — 21.00 Risanka — 21.05 Umetniški večer

SREDA, 15. 1.

8.30 PERISKOP: Fotografija
9.00 ŠPORTNIK BILL, 3. del
9.25 KJE, KAM, KAKO MED POČITNICAMI
9.30 PUSTI ME NA MIRU
10.30 VSA ČUDA SVETA, drama TV Beograd
11.30 RISANKA
11.40 RDEČI BALON, francoski film
17.10 — 23.25 TELETEKST
17.25 POROČILA
17.30 PAHLJAČA MLADOSTI, ja-

ponska pravljica
17.40 RDEČA KAPICA, 1. del mariborske gledališke predstave
18.25 NOTRANJSKI OBZORNIK
18.40 ŠČEPEC ŠIRNEGA SVETA: Zelišča, zadnji del angl. izbr. niza
19.05 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 Film tedna: KINO ZA GROŠ, ameriški film
22.05 Dokumentarec meseca: SLOVENIJA

22.45 DNEVNIK
23.00 SVETOVNI POKAL V SMUČARSKIH TEKIH — BOHINJ 86, reportaža

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Benji Zax in deček iz vesolja — 18.15 Zabavno-glasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Resna glasba — 20.50 Risanka — 21.05 Dokumentarna oddaja — 21.50 Dnevi jazz

— 17.45 Smogovci — 18.15 Od dela do načrta — 18.45 Zabavno-glasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 In življenje se nadaljuje (2. del italijanske nadaljevanke) — 21.00 Risanka — 21.05 Umetniški večer

ČETRTEK, 16. 1.

8.30 PERISKOP: Gledališče
9.00 ŠPORTNIK BILL, 4. del
9.25 KJE, KAM, KAKO MED POČITNICAMI
9.30 PUSTI ME NA MIRU
10.30 RIČET, TV drama
11.15 RISANKA
11.25 DEČEK S KAMELAMI, avstralski risani film
17.15 — 23.45 TELETEKST
17.30 POROČILA
17.35 ZGODBA O POLUHCU: Poluhec nese kosilo očetu, 2. del lutkovne serije
17.50 POTOVANJE SKOZI OSONČJE: Merkur — predstavitev planeta, 2. del ameriškega izobraževalnega niza

18.25 KOROŠKI OBZORNIK
18.40 SVETOVNI POKAL V SMUČARSKIH TEKIH — BOHINJ 86, reportaža
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 TEDNIK
21.10 TUJCI IN BRATJE, 12. del angl. nadaljevanke
22.05 DNEVNIK
22.20 RETROSPEKTIVA JUGOSOVANSKEGA FILMA: TRI ZGODBE, slovenski film

DRUGI PROGRAM

16.25 Smučajmo vsi — 17.25 Dnevnik

ZA TISTE, KI HITIJO OB PRAVEM ČASU

od 15. novembra do 31. decembra 1985

10 % NOVOLETNI POPUST

**ZA VSE STAVBNO POHIŠTVO
ZA STROPNE IN STENSKÉ OBLOGE
IZ SMREKOVEGA IN BOROVEGA LESA**

Nudimo fco montažo in priznavamo stroške prevoza nad določeno vrednost nakupa.

**VSE STAVBNO POHIŠTVO NA ENEM MESTU,
PO KONKURENČNIH CENAH**

JELOVICA

lesna industrija ŠKOFJA LOKA

Poslovalnice:

Škofja Loka
Kidričeva 58
tel. (064) 61-185, 61-361

Zagreb-Sesvete
Zagrebačka 164
tel. (041) 253-259

Nova Gradiška
Krajačeva 31
tel. (055) 62-428

Pula
Fizela 7a (na Stoji)
tel. (052) 48-877, 23-976

Crikvenica
Vinodolska 31
tel. (051) 78-115

Zadar
Biogradska b. b.
tel. (057) 23-815

Šibenik
Ul. Bratstva i jedinstva 98
tel. (059) 23-876

Sarajevo-Rajlovac
Ul. 21. maja 147
tel. (071) 542-200, 542-391

Stara Pazova
Kamenjarova 29
tel. (022) 311-530, 311-561

Niš
Ul. Nikodije Stojanovića (Tatka)
tel. (018) 65-930

Kragujevac
Nasejje Iličevo
tel. (034) 64-324, 66-235

Vaijevo
Kolubarska b. b.
tel. (014) 24-222, 22-225

Osijek
Čepinska b. b.
tel. (054) 31-922, 31-456

Split
Kavanjinova 1
tel. (058) 48-780

Bar
Biotehn. obraz. centar D. Vlah.
ekonomsko dvorište centra
tel. (085) 22-189

Skopje-Madjan
Ul. 821 br. 3
tel. (091) 515-214

Peč
Ul. Pavljane b. b. i skladište Dečani
tel. (039) 21-861, 61-350

Delovni čas, neprekinjeno od 7.-17. ure.

DELAVCI, POZANIMAJTE SE ZA DELO PRI PTT NOVO MESTO!

TOZD PTT center v naši delovni organizaciji se ukvarja predvsem z vzdrževanjem, popravili ter napeljavami telefonskih in telegrafskih omrežij. Delo je razgibano in zanimivo.

Vsakemu delavcu je pri nas omogočeno specializiranje in napredovanje. K sodelovanju vabimo kvalificirane in priučene TK Monterje.

Tudi za delavce brez poklica imamo dovolj dela.

Pokličite nas po telefonu 068 22-741 ali pa se osebno oglasite na Mali Cikavi v Novem mestu. Pojasnili vam bomo vrsto dela in nagrajevanje, način dodeljevanja stanovanj in še vse ostalo, kar vas zanima.

TOZD PTT center
Mala Cikava
Novo mesto

SALONIT ANHOVO

**POHITITE Z UGODNIM NAKUPOM GRADBENEGA MATERIALA NA KREDIT BREZ OBRESTI DO 28. FEBRUARJA 1986!
VARČUJTE Z ENERGIJO, GRADITE ESTETSKO IN CENEJE!**

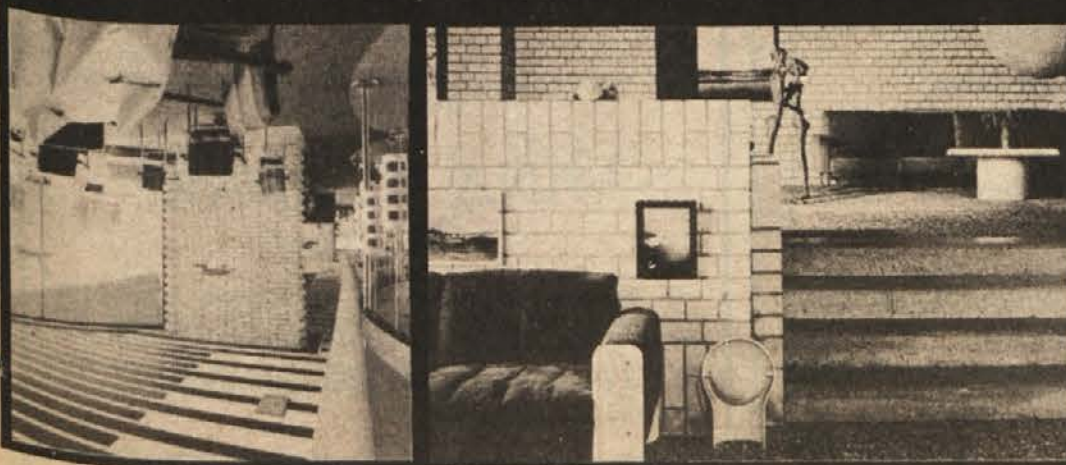
SALONIT ANHOVO TOZD OPEKARNA BREŽICE—RUDNIK GLOBOKO, BREŽICE, vam nudi silikatne fasadne zidake in bloke

NA KREDIT BREZ OBRESTI ZA DOBO OD 6 MESECEV DO 1 LETA

Kupec plača ob prevzemu blaga samo eno trinajstino vrednosti blaga, kupljenega na kredit.

Uporabnost fasadnih zidakov cepljenih zidakov in blokov je zaradi pozitivnih lastnosti glede toplotne in zvočne izolacije, oblike, toleranc in trdnosti vsestranska.

Z našimi proizvodi lahko estetsko in toplotno sanirate stare objekte, gradite nove stanovanjske in gospodarske objekte 20% ceneje po kvadratnem metru zidu, ker jih zaradi gladke površine ni potrebno ometati in finalno opleskati. Podrobna pismena navodila o gradnji z našimi materiali dobite ob prevzemu blaga ali po telefonu 068/61-798 v Prodaji Brežice.

Dežurne prodajalne ob sobotah do 19. ure od 1. 1. do 30. 6. 1986

V Novem mestu

MERCATOR Standard

- Potrošniški center Ločna 4. 1., 15. 3., 24. 5.
- Potrošniški center Zagrebška 11. 1., 22. 3., 31. 5.

emona dolenjka n. s. o. NOVO MESTO

tozd engro-detajl

- Market Drska 18. 1., 29. 3., 7. 6.
- Samopostrežba Pri mostu 25. 1., 5. 4., 14. 6.
- Market Ljubljanska 1. 2., 12. 4., 21. 6.
- Market Ragoška 8. 2., 19. 4., 28. 6.
- Market Cesta herojev 15. 2., 26. 4.
- Market Kristanova 22. 2., 3. 5.
- Samopostrežba Šmihel 1. 3., 10. 5.

sozd Mercator - Kmetijstvo Industrija Trgovina n. s. o. Ljubljana

KZ KRKA TOZD Oskrba

- Blagovnica Žabja vas 8. 3., 17. 5.

V Šentjerneju

MERCATOR Blagovnica 4. 1., 18. 1., 11. 2., 15. 2., 1. 3., 15. 3., 29. 3., 12. 4., 26. 4., 10. 5., 24. 5., 7. 6., 21. 6.
EMONA DOLENJKA Market 11. 1., 25. 1., 8. 2., 22. 2., 8. 3., 22. 3., 5. 4., 19. 4., 3. 5., 17. 5., 31. 5., 14. 6., 29. 6.

V Dolenjskih Toplicah

KZ KRKA Prodajalna Vrelec 4. 1., 18. 1., 1. 2., 15. 2., 1. 3., 15. 3., 29. 3., 12. 4., 26. 4., 10. 5., 24. 5., 7. 6., 21. 6.,
MERCATOR Prodajalna Rog 11. 1., 25. 1., 8. 2., 22. 2., 8. 3., 22. 3., 5. 4., 19. 4., 3. 5., 17. 5., 31. 5., 14. 6., 28. 6.

V Žužemberku — do 17. ure

EMONA DOLENJKA Market 4. 1., 18. 1., 1. 2., 15. 2., 1. 3., 15. 3., 29. 3., 12. 4., 26. 4., 10. 5., 24. 5., 7. 6., 21. 6.
KZ KRKA Prod. Žužemberk 11. 1., 25. 1., 8. 2., 22. 2., 8. 3., 22. 3., 5. 4., 19. 4., 3. 5., 17. 5., 31. 5., 14. 6., 28. 6.

V Straži — do 17. ure

KZ KRKA Prod. Straža 4. 1., 18. 1., 1. 2., 15. 2., 1. 3., 15. 3., 29. 3., 12. 4., 26. 4., 10. 5., 24. 5., 7. 6., 21. 6.
EMONA DOLENJKA Market 11. 1., 25. 1., 8. 2., 22. 2., 8. 3., 22. 3., 5. 4., 19. 4., 3. 5., 17. 5., 31. 5., 14. 6., 28. 6.
Ostale trgovine z živili bodo ob delovnih sobotah: 11. 1., 18. 1., 15. 2., 22. 2., 1. 3., 15. 3., 22. 3., 5. 4., 24. 5., 7. 6. odprte do 15. ure, ostale sobote pa do 13. ure.

IMP DO IKO — TOZD TRATA ČRPALKE

objavlja prosta dela in naloge v novozgrajenem obratu elektromotorjev v Metliki za nedoločen čas:

4 VK ali KV električarjev

Pogoj: VK ali KV električar in 3 leta delovnih izkušenj

1 VK ali KV strugarja

Pogoj: VK ali KV strugar in 3 — 5 let delovnih izkušenj

1 kurjača visokotlačnega kotla

Pogoj: poklicna šola strojne smeri z izpitom za kurjača in najmanj 3 leta delovnih izkušenj

1 VK ali KV strojnega ključavničarja

Pogoj: VK ali KV ključavničar z znanjem varjenja (avtoogeno in elektro) in 3 leta delovnih izkušenj

4 PK ključavničarjev

Pogoj: nepopolna poklicna šola in 3 leta delovnih izkušenj ter odslužen vojaški rok

11 priučenih delavk

Pogoj: končana osemletna šola in 1 — 3 leta delovnih izkušenj

1 snažilke

Pogoj: osemletka in nekaj mesecev delovnih izkušenj
Posebni pogoji:

Prednost pri sprejemu na objavljene delovne naloge imajo delavci, ki stanujejo na področju občine Metlika, imajo rešen stanovanjski problem ter moški odslužen vojaški rok.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi v kadrovski sektor IMP DO IKO TOZD — TRATA ČRPALKE, Ljubljana, Ulica Jožeta Jame 12.

Razgovore bomo opravili v prostoru novozgrajene tovarne v Metliki. O izbiri bo komisija za delovna razmerja kandidate obvestila v 15 dneh po izbiri.

17/1-2-86

OPEKARNA NOVO MESTO p. o.

Novo mesto, Zalog 21, tel.: (068) 21-403, 22-291, p. p. 10

Komisija za delovna razmerja razpisuje:

a) dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. vodje kadrovske splošnega sektorja, 2. vodje komercialnega sektorja.

Poleg splošnih veljajo še naslednji pogoji:

- pod 1.:
— diplomirani pravnik
— 3 leta delovnih izkušenj pri enakih ali podobnih delih
pod 2.:
— VS ekonomske ali komercialne smeri in 3 leta delovnih izkušenj pri enakih ali podobnih delih ali
— VSŠ ekonomske ali komercialne smeri in 5 let delovnih izkušenj pri enakih ali podobnih delih
pod 1 in 2.:
— organizacijske in poslovne sposobnosti
— uveljavljanje načel socialističnega samoupravljanja.
Dela in naloge razpisujemo za 4 leta. Nastop dela takoj oz. po dogovoru.

b) 10 NK delavcev

za nedoločen čas z enomesečnim poskusnim delom. Nastop dela s 1. 3. 1986.
Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: Opekarna Novo mesto, Zalog 21, 68000 Novo mesto.
Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po objavi.

13/1-2-86

NOVOLES lesni kombinat Novo mesto — Straža, n. sol. o. TOZD TPI in ŽAGA Soteska

Komisija za delovna razmerja TOZD TPI in ŽAGA Soteska

objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. dela in naloge v proizvodnji plastificiranih iveric — 19 delavcev
2. izmenovodja — 2 delavca
3. tehnolog za kontrolo kvalitete — 1 delavec
4. predelavec — 3 delavci

pod naslednjimi pogoji:

- Ad-1
— končana osnovna šola
— delovne izkušnje so zaželeno
- Ad-2
— delovodska šola lesne smeri ali lesni tehnik in najmanj 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah
- Ad-3
— lesni tehnik in najmanj 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah
- Ad-4
— lesar — široki IV. stopnja
— zaželena praksa

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s 45-dnevno poskusnim delom.
Vloge sprejema kadrovska socialna služba delovne organizacije Novoles v 8 dneh od objave.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju vlog.

20/1-2-86

labod

LABOD tovarna oblačil

Novo mesto
Cesta herojev 29

Delavski svet DO Labod razpisuje v skladu z določili zakona o združenem delu, samoupravnega sporazuma o združevanju temeljnih organizacij v delovno organizacijo Labod Novo mesto in družbenega dogovora o kadrovski politiki v občini Novo mesto

dela in naloge

individualnega poslovnega organa — direktorja DO LABOD

Za opravljanje del in nalog direktorja delovne organizacije morajo kandidati poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba — ekonomsko komercialne oziroma tekstilno konfekcijske ali druge ustrezne smeri,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj pri vodilnih delovnih nalogah,
- ustrezne organizacijske, samoupravne in družbenopolitične lastnosti za vodenje poslovanja delovne organizacije.

Mandat traja štiri leta.

Pisnim prijavam naj kandidati priložijo dokazila o izpolnjevanju razpisnih pogojev.

Prijave sprejemamo v zaprti ovojnici na naslov: LABOD tovarna oblačil Novo mesto, Cesta herojev 29 — z oznako za razpisno komisijo — v 15 dneh po objavi. Prijavljene kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa.

19/1-2-86

LABOD tovarna oblačil

TOZD LOČNA

Novo mesto
Cesta herojev 29

Delavski svet TOZD LOČNA razpisuje v skladu z določili zakona o združenem delu in statuta TOZD

dela in naloge

individualnega poslovnega organa - direktorja tozd LOČNA

Za opravljanje del in nalog direktorja TOZD morajo kandidati poleg splošnih pogojev po zakonu izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba tekstilno konfekcijske ali ekonomske smeri,
- da ima pet let delovnih izkušenj,
- da ima ustrezne organizacijske, samoupravne in moralne kvalitete za uspešno vodenje poslovanja TOZD.

Mandatna doba traja štiri leta.

Pisne prijave z ustrežno dokumentacijo o izpolnjevanju pogojev sprejema razpisna komisija 15 dni po objavi na naslov: LABOD tovarna oblačil, TOZD LOČNA Novo mesto, Cesta herojev 29 z oznako »ZA RAZPISNO KOMISIJO«.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

19/1-2-86

LABOD tovarna oblačil

TOZD COMMERCE

Novo mesto
Cesta herojev 29

Delavski svet TOZD COMMERCE razpisuje v skladu z določili zakona o združenem delu in statuta TOZD

dela in naloge

individualnega poslovnega organa - direktorja TOZD COMMERCE

Za opravljanje del in nalog direktorja TOZD, morajo kandidati poleg splošnih pogojev po zakonu izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba tekstilno-konfekcijske smeri ali ekonomske smeri,
- da ima pet let delovnih izkušenj,
- da ima ustrezne organizacijske, samoupravne in moralne kvalitete za uspešno vodenje poslovanja TOZD.

Mandatna doba traja štiri leta.

Pisne prijave z ustrežno dokumentacijo o izpolnjevanju pogojev sprejema razpisna komisija 15 dni po objavi na naslov: LABOD tovarna oblačil, TOZD COMMERCE Novo mesto, Cesta herojev 29 z oznako »ZA RAZPISNO KOMISIJO«.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

19/1-2-86

Komisija za delovna razmerja Delovne skupnosti JUGOBANKE — TB LJUBLJANA

objavlja dela oz. naloge:

vodenje dela v izmeni in kontrola nalog v ekspozituri Novo mesto

Pogoji:

- končana sred. šola ekonomske ali splošne smeri
- 4 leta delovnih izkušenj pri enakih ali sorodnih delih
- delo poteka v 2 izmenah
- poskusno delo 3 mesece.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema oddelek za kadrovske zadeve JUGOBANKA — TB LJUBLJANA, Titova 32, 8 dni po objavi.

O izidu izbire bomo kandidate pisno obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa.

14/1-2-86

Surovina Maribor tozd Celje PE Brestanica

Na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Celje z dne 13. 12. 1985

objavlja

javno licitacijo

za prodajo osebnega avtomobila KOMBI 850, tip 435 K, letnik izdelave 1981, ki bo dne 25. 1. 1986. (sobota) ob 10. uri v prostorih Surovine, poslovna enota Brestanica. Izklicna cena 60.000,00 din.

Udeleženci javne licitacije morajo pred pričetkom licitacije plačati varščino v višini 10% od izklicne cene.

Prometni davek ni vračunan v izklicni ceni.

Interesenti si lahko avto ogledajo eno uro pred pričetkom licitacije.

18/1-2-86

Socialistična republika Slovenija SKUPŠČINA OBČINE NOVO MESTO IZVRŠNI SVET

OBVESTILO

o javni razgrnitvi prostorskih delov dolgoročne in srednjeročnega družbenega plana občine Novo mesto

Na podlagi 46. člena zakona o urejanju prostora (Uradni list SRS, št. 18/84) in 258. člena statuta občine Novo mesto (Skupščinski Dolenjski list št. 5/79 in 14/82) je izvršni svet skupščine občine Novo mesto na seji dne 7. januarja 1986 sprejel

sklep

o javni razgrnitvi grafičnih prikazov prostorskih sestavlin osnutka dolgoročnega družbenega plana občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in prostorskih sestavin osnutka družbenega plana občine Novo mesto za obdobje 1986—1990.

I.
Javno se razgrnejo grafični prikazi prostorskih sestavin osnutka dolgoročnega družbenega plana občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in prostorskih sestavin osnutka družbenega plana občine Novo mesto za obdobje 1986—1990 vključno z grafičnimi prikazi urbanističnih zasnov naselij in krajinskih zasnov območij, ki jih je izdelal Zavod za družbeno planiranje Novo mesto.

II.

Grafični prikazi prostorskih sestavin planskih dokumentov iz 1. točke tega sklepa bodo javno razgrnjeni v kletni dvorani Zavoda za družbeno planiranje Novo mesto, Prešernov trg 8, in sicer vsak delovni dan razen sobote od 8.00 do 12.00 ure oziroma do 17.00 ure ob sredah.

Javna razgrnitev traja od 10. januarja do 10. februarja 1986.

III.

Komite za družbeni razvoj občine Novo mesto mora skupaj s komitejem za urbanizem občine Novo mesto in Zavodom za družbeno planiranje Novo mesto v času od 17. do 31. januarja 1986 organizirati javne razprave v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih. O kraju in času javnih razprav morajo biti organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti obveščene vsaj sedem dni prej.

IV.

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti, delovni ljudje in občani lahko v času javne razgrnitve podajo pisne pripombe, mnenja in predloge na kraju razgrnitve ali na samih javnih razpravah ali pa jih pošljejo komiteju za družbeni razvoj občine Novo mesto.

V.

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Dolenjskem listu. Sklep se objavi tudi na sedežih krajevnih skupnosti.

9/1-2-86

ZAHVALA

V 67. letu nas je zapustil oče in stari oče

JERNEJ JERMAN

iz Gor. Lakenca 19

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem, sosedom iz Lakenca in Vine gorice za vso pomoč, izrečeno sožalje, darovane vence in spremstvo na zadnji poti. Hvala tudi sodelavcem v HP Kolinska — TOZD Mirna, Petrolu Brežice — bencinski servis Trebnje, pevcem in gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Sinova Henrik in Slavko z družino

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in tašča

ANA SOMRAK

z Velikega Kala 12

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalje, pokojni darovali vence in cvetje in jo spremili na zadnji poti. Zahvalo smo dolžni kirurškemu oddelku novomeške bolnice, še posebno Jožici Koračin za njeno nesebično pomoč in duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoci: sin Milan z družino, hčerka Ladi z družino in drugo sorodstvo

*Če bi solza mrtve obudila,
ne bi tebe, ljubi mož in očka,
črna zemlja krila.*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj in nepričakovano nas je v 30. letu starosti zapustil dragi mož, očka, sin in brat

ANTON MACEDONI

iz Gorenje vasi pri Šmarjeti

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi poslednji poti, mu darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Iskrena zahvala sodelavcem tovarne zdravil Krke — obrat specifik, upravi Mercatorja in delavcem PC Ločna, tovarišu Duriču za poslovilne besede in gospodu župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Jelka, hčerka Melita, mama, brata, sestri in vsi njegovi

ZAHVALA

Sredi načrtov in želja nas je v 52. letu starosti nenadoma zapustil ljubi mož in očka, brat, stric, bratranec, nečak in svak

JOŽE KOCJAN

z Ljubljanske 14

Ob boleči in tragični izgubi se najlepše zahvaljujemo kirurškemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, posebno dr. Ostojiču in vsem, ki so se borili za pokojnikovo življenje. Posebno se zahvaljujemo kolektivu IMV za vsestransko pomoč in izkazano čast, vsem vaščanom Dol. Straže, sosedom ter stanovalcem Ljubljanske 14, sorodnikom in prijateljem za izrečeno sožalje in nesebično pomoč, posebno Čavlovičevim, Kocjanovim in Sečnjakovi, govornikom za ganljive besede, Šentjernejskemu oktetu za občuteno zapete žalostinke ter gospodu proštu in župniku za lepo opravljeni obred. Zahvala velja tudi OŠ XII. SNOUB Bršljin, 4. pedagoškim letnikom SSPTNU, tovarni Novoteks in vsem, ki ste pokojnega zasuli s cvetjem ter ga spremili na zadnji poti.

Žalujoči: žena Anica, otroci Jože, Mateja in Tomaž, sestri Zvonka in Albina z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 61. letu nas je nenadoma zapustila skrbna žena, mama, sestra in stara mama

FRANČIŠKA DEBENC

iz Hinj pri Šentjanžu

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem, ki ste kakorkoli pomagali in nam stali ob strani, darovali cvetje, vence in izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo sindikatu in sodelavcem delovnih kolektivov Metalna Krmelj, Kovinarska Krško, Jutranjka Sevnica, osebju internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, pevcem iz Krmelja, gospodu župniku za lepo opravljeni obred, cerkvenemu pevskeму zboru, govornici za poslovilne besede. Še enkrat hvala vsem, ki ste pokojno spremili na zadnji poti.

Žalujoči: mož, sin Jože, sin Janez z družino, hči Tončka z družino in ostalo sorodstvo

*Tolažba ena nas krepi,
da snidemo se v večnosti.*

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je nenadoma za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat, stric, stari oče in tast

ALOJZ KUKMAN

iz Suhorja 3 pri Prečni

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, znancem, sodelavcem in prijateljem, ki ste nam s svojo besedo lajšali bolečino, darovali vence in cvetje ter pokojnika spremili v večni tihi dom. Posebna zahvala družini Lenarčič, Franciju, ki je prvi priskočil na pomoč. Zahvaljujemo se DO IMV OOS — TOZD TA, PGE—TOZD TA, ribiški družini Novo mesto, Ribogojnici Luknja, Industriji obutve Novo mesto, PGD Prečna, ZB, obema govornikom, ki sta z lepimi besedami orisala lik pokojnika, tov. Jazbecu iz SZDL in tov. Drgancu iz PGD Prečna. Zahvaljujemo se duhovnikom iz Prečne in Šmarja-Sap za lepo opravljeni obred. V naših srcih bo spomin na pokojnega vedno živ.

Žalujoči: žena Micka, sinova Lojze, France in hči Marica z družinami

ZAHVALA

Ob nenadni, boleči in mnogo prezgodnji izgubi naše ljubljene žene, mame, stare mame in sestri

MARIJE VEHAR

roj. VIDMAR

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojno v tako velikem številu spremili do mnogo preranega groba. Posebna zahvala osebju Zdravstvenega doma Straža, Splošne bolnice Novo mesto — interni oddelk, župniku za opravljeni obred, pevcem iz Dol. Toplic in tov. Avguštinovi za lepe besede, s katerimi je obudila spomin na lik vedno prisrčne in nasmejane naše Marije.

Žalujoči: mož Izidor, hčerki Dorica in Marinka z družinama, brat Vinko z družino in ostalo sorodstvo

*Zaprta trudne si oči,
spočila žuljave dlani,
ostal boleč spomin bo nam,
za katere si skrbela
noč in dan.*

ZAHVALA

V 81. letu starosti je prenehalo biti plemenito srce naše nadvse ljubeče žene, mame, babice, prababice in sestri

ANTONIJE PRIJATELJ

rojene FLORJANČIČ

iz Ravnika 23 pri Šentrupertu

Zahvaljujemo se bolnišnici Novo mesto za lajšanje bolečin ter znancem, sorodnikom in prijateljem za podarjeno cvetje, izrečeno sožalje in spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se gospodu župniku in dekanu za lepo opravljeni obred in poslovilne besede, pevcem za zapete žalostinke, govorniku Strmoletu za iskrene poslovilne besede.

Žalujoči: mož Lojze, hčerke Anica, Olga, Tončka, Lojzka in sin Lojze z družinami ter ostalo sorodstvo

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Ob smrti drage sestri in tete

TEREZIJE AVSEC

Dolž 51

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Iskrena hvala gospodu župniku za tako lepo opravljeni obred.

Žalujoči: sestri Micka, Francka, brat Jože z družinami in brat Franc

*Kako težko je, ko se
zapro mamine oči in
počivajo njene roke,
ki vedno so trpele
in skrbele za nas, njene ljubljene.*

ZAHVALA

Ob tragični izgubi naše dobre, zlate mame, babice, sestri in tete

ANE KNAFELJC

iz Birčne vasi 50

se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za ustno in pisno sožalje, darovano cvetje, DO LABOD—TOZD COMMERCE za darovano cvetje in pomoč, duhovniku za opravljeni obred ter pevskeму zboru Ruperč vrh. VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

VSI NJENI

ZAHVALA

V 45. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi sin, mož, oče, brat in stric

IVAN ŠPRINGER

iz Dol. Straže 28

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za lepo opravljeni obred in GD Dol. Straža.

Žalujoči: vsi njegovi

OSMR TNICA

Sporočamo žalostno vest, da je tragično preminil

FRANČIŠEK ŠILC

šofer v pokoju

Dolgoletnega sodelavca bomo ohranili v lepem spominu.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, Novo mesto

OSMR TNICA

Sporočamo, da je ob izteku starega leta tragično preminil naš sodelavec

ANTON MACEDONI

granuler v obratu specifik v tozdu Zdravila

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Delavci Krke, tovarne zdravil, Novo mesto

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

ALBERTA JUDNICKA

iz San Francisca

se zahvaljujemo vsem, ki so mu lajšali zadnje dneve življenja ter vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, darovali cvetje in nam izrazili sožalje. Posebna zahvala duhovniku za opravljeni obred, sosedom za poslovilne in tolažilne besede, pevcem ter sorodnikom za vsestransko pomoč.

Žena Frances, sinovi Jakob, Jeromin, Jasmin

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 9. januarja — Julijan Petek, 10. januarja — Gregor Sobota, 11. januarja — Pavlin Nedelja, 12. januarja — Tatjana Ponedeljek, 13. januarja — Veronika Torek, 14. januarja — Srečko Sreda, 15. januarja — Pavel Četrtek, 16. januarja — Marcel

LUNINE MENE
10. januarja ob 13.23 — mlaj

KINIO

BREŽICE: 10. in 11. 1. ameriški film Ženska v rdečem. 12. in 13. 1. ameriški film Zasedovalci. 14. in 15. 1. nemški film Napačna vrata. ČRNOMELJ: 9. 1. holandsko-italijanski film Piranha II. 10. in 12. 1.

italijansko-ameriški film Par-nepar. 12. 1. nemški film Seksi igre v internatu. 14. 1. angleški film Strup črne mambe. 16. 1. danski film Seksualne fantazije.

KRŠKO: 9. in 10. 1. botsvanski film Bogovi so padli na glavo. 12. 1. ameriški film Neonska džungla. 14. 1. angleški film Fanny Hill. 15. 1. ameriški film Flashdance.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 9. 1. gledališki abonma. Od 10. do 12. 1. ameriški film Dan potem (ob 16. uri) Od 10. do 12. 1. ameriška komedija Dekliški internat. 13. 14. in 15. ameriški film Sahara. 15. 1. (ob 18. in 20. uri) ameriška predpremiéra Žena v rdečem. 16. 1. filmsko gledališče — ameriški film Ognjene kočije. NOVO MESTO — DOM JLA: Od 10. do 12. 1. hongkonški film Zmaj iz Arizone. Od 13. do 15. 1. ameriški film Plačanec.

SEVNICA: 9. 1. film Bankirka. 10. in 11. 1. film Izgubljeni Artur. 12. 1. film Bele trave (ob 18. uri). 15. in 16. 1. film Tajvanska kanasta.

mali oglasi

službo dobi

TAKOJ zaposlim KV stavbnega kleparja. Osební dohodek od 70.000 do 120.000 din. Resni interesi naj se javijo na telefon (061) 484-704 vsak dan od 12. do 16. ure, razen nedelje.

DELAVCA za delo z mizarskimi stroji takoj zaposlim. Zelo dober OD. Lesna galanterija JURKOVIČ, Straža 111.

stanovanja

IŠČEM ogrevano sobo z uporabo kopalnice ali manjše stanovanje. Frizerski salon »AS«, Ljubljanska 10 b, Novo mesto, tel. 24-821, od 20.30 ure dalje.

motorna vozila

UGODNO prodam dobro ohranjeno Zastavo 750, starejši letnik. Kličite v večernih urah. Telefon (068) 61-362.

MINI MORIS 1000, letnik 1971, registriran do avgusta, in osebni avto prodam. Oštir, Črnc 60, Brežice, tel. 62-127.

TOMOS 14 M, malo rabljen, prodam. Telefon 23-173, od 16. do 20. ure.

Z 101, letnik 1972, ugodno prodam. Ivan Pečnik, Leskovec pri Krškem, Ulica 11. novembra 27.

Z 1300, letnik 1977, prodam. Tel. 49-013, Mokronog 186.

PRODAM osebni avto ZASTAVA 1300, 1000 kg sena in vinsko prešo. Maks Butkovič, Leskovec pri Krškem, Ulica 11. novembra 32.

ZASTAVO GT 101 3V, letnik 1985, prodam. Tel. dop. 22-441, int. 246.

ZASTAVO 101 comfort, letnik 1980, poceni prodam. Ivan Petričič, Brezovica 2, Šmarješke Toplice (poleg hotela).

SIMCO 1000, letnik 1977, prodam. Tel. 84-923, popoldne.

PRODAM Z 128, letnik oktober 1983, in brako-prikolico, Vene, Črmošnjice 61, Novo mesto, tel. 43-707, popoldne.

PRODAM malo rabljene dele za 126 P. Tel. 24-140.

Z 101 comfort, letnik 1979, prodam.

Cena cca 48 M. Tel. 25-115.

Z 750, letnik 1983, rahlo karambolirano, prodam. Brane Škufca, Mačkovec 17, Dvor pri Žužemberku.

Zastavo 101, letnik 1977, karoserijsko obnovljeno, prodam. Tel. (068) 25-096.

ZASTAVO 750, letnik 1980, prodam. Ivanetič, Trubarjeva 3, Črnomelj.

Z 101 GTL 55, letnik 1984, prodam. Prodajni LOVATO plinsko napravo za avto. Dušan Stih, Gor. Polje 21, 68351, Straža.

LADO karavan, prevoženih 38000 km, prodam. Martin Cvelbar, Cesta herojev 19, Novo mesto.

MOPED APN 6, letnik 1983, prodam. Feliks Špelič, Gor. Kamenje 9, Dobrič.

PRODAM volkswagen, dobro ohranjen. Jože Turk, Dolž 4, telefon 43-865.

GOLF, letnik 77, dobro ohranjen, prodam. Darko Majstrovich, Sela 16, Straža.

R 4 GTLJ, letnik 1984, zelo dobro ohranjen, prodam. Hrovatič, Stranska vas 1, Novo mesto.

ZASTAVO 750, letnik 1972, registrirano do oktobra, prodam. Janez Piletič, Gor. Gradišče 11, 68310 Šentjernej.

kmetijski stroji

TRAKTOR RV 730 s plugi prodam. Jože Dragine, Konec 11 a, Novo mesto.

TRAKTOR Tomo Vinkovič 730, letnik 1979, prodam. Jože Trpin, Telčice 10, Tržišče.

TRAKTOR Tomo Vinkovič 730 z različnimi priklučki prodam. Janez Klemenčič, Ločna 24, Novo mesto.

OBRAČALNIK za traktor TV prodam. Viktor Kump, Laze 7, Uršna sela.

TRAKTOR Ursus C-335 v odličnem stanju prodam. Starešinič, Cerkvišče 14, Gradac v Beli krajini.

FERGUSON 35, letnik 80, prodam. Tel. 57-723.

PRODAM traktor Bautz (18 KM). Miha Baznik, Gor. Pirošica, Cerklje.

KOSILNICO BCS 127, v dobrem stanju, prodam. Simonič, Ručetna vas 1, 68340 Črnomelj.

TRAKTOR STEIER (28 KM) z manjšo okvaro diferenciala ugodno prodam. Martin Plantan, Hrušica 32, Novo mesto.

TRAKTOR PORSCHE (35 KM) in prikolico za prevoz živine prodam. Obradovič, Kočarija 15, 68311 Kostanjevica.

UGODNO prodam nov motokultivator diesel serije super special. Jože Žnidaršič, Breg 4, 61303 Zagradec.

PRODAM lok za traktor. Cena 2 SM. Lado Zorko, Veliki dol 17, Koprivnica.

VARNOSTNI LOK za traktor Deutz prodam. Jože Bradač, Selišče 4, Dolenjske Toplice.

TRAKTOR IMT 533, star 5 let, prodam po ugodni ceni. Telefon 20-458.

prodam

WALKMAN, nov, prodam. Telefon (068) 23-355.

HARMONIKARJI! Ugodno prodam 80-basno in 120-basno harmoniko znamke Melodija in 100 W ojačevalec Elka. Tel. 25-787 (dopolodne), 85-981 (popoldne).

PRODAM rabljene ali nove harmonike frajtonarice. Ivanetič, Trubarjeva 3, Črnomelj.

UGODNO prodam rabljen pralni stroj, termoakumulacijsko peč. Stanjo Mežič, Dolga Raka 6.

PRODAM tri mesece stare pse — nemške ovčarje. Šušteršič, Zagrebška 21, tel. 22-456.

ZIMSKE GUME za Z 101 ugodno prodam. Tel. 24-022 ali 21-836.

OTROŠKO posteljo z jogijem prodam. Brulc, Šegova 3, Novo mesto.

PRODAM ami 8, vozen, registriran, ter brezhiben pralni stroj Gorenje. Brane Karlič, Mokronog 204.

ZIMSKE GUME z zračnicami 175/14 prodam. Tel. (068) 85-163.

PRODAM kompletan stroj za izdelavo zobotrebecev. Telefon (061) 218-691.

PRODAM termoakumulacijsko peč, bojler (80 l) in kopalno kad. Informacije na tel. 24-420.

PRODAM prašiča in bukova drva (metre). Telefon 85-974.

PRODAM 15-colski gumi voz in motorno žago Homelite, oboje malo rabljeno. Tel. 43-820.

TELICO, breje 3 tedne, prodam. Klobučar, Pangrč grm 3, Brusnice.

DVA ZAPRAVLJIVKA prodam. Danijel Gačnik, 68230 Mokronog 11.

PRODAM konja, starega 9 let (dober voznik) z garancijo. Ivan Počrvina, Jurka vas 10.

PRODAM športna platišča, lakirana, gume 155/13 za JUGO. Potočnik, Gradac 16.

PRODAM vibracijsko mašino za izdelavo strešne opeke z modeli (600 komadov) in trifazni mešalec ter trifazni vibrator. Ogled ob nedeljah. Avgust Kaplan, Pristavica 8, 68310 Šentjernej.

PRODAM motor za fiat 750, akvarij z ribami in nov blatnik, čelno steno ter koš. Kettejev drevored 36, Novo mesto.

PRAŠIČA po izbiri prodam. Jablan 23, Mirna peč.

ZREBIČKO z rodovnikom prodam. Franci Kužnik, Reva 1, Dobrič.

PRODAM enojno jogi posteljo. Brodar, Zagrebška 12, Novo mesto.

KOZO, breje, prodam. Naslov v upravi lista (1/86).

PRALNI STROJ Gorenje prodam. Tel. 23-403.

KOZOLEC enojnik, 6 oken, star 18 let, prodam za 6 tisoč starih dinarjev. Franc Gašperšič, Dolenja Straža 75, Straža.

KOZE, breje, dobre molznice in sorte, prodam. Telefon (061) 81-381.

POCENI prodam vodoravno elektro žago 1700. Tel. 21-895, popoldne.

PRODAM 3 g zlata za zobe. Mežan, Otočec 44.

PRODAM 6 m drv. Jože Erpe, Uršna sela 142.

FRANCOSKO POSTELJO z jogijem 1,90 x 2,00 m ter stenske police v hrastu ugodno prodam. Informacije po telefonu 62-985, od 19. ure, vsak dan.

PRAŠIČA, 130 kg, prodam. Virc, Vrhovo 2, Mirna peč.

PRODAM električni bojler (80 l), malo rabljen. Kožar, Dol. Pirošica, Cerklje.

PRODAM poceni nemškega ovčarja, starega 18 mesecev, in nevozno Z 750. Zupančič, Bušča vas 13, Cerklje ob Krki.

MIZARSKO mehansko stiskalnico za ploskovno lepljenje prodam. Jože Rom, Ručetna vas 19, Črnomelj, tel. 56-213.

posest

HIŠO ob glavni cesti blizu centra v Krškem prodam. Primerno za stanovanje in obrt. Ponudbe pod šifro: »UGODNO«.

V KRŠKEM prodam hišo z vrtom, primerno za vsako obrt. Ivan Šalomon, Cesta 12, Krško.

HIŠO, vseljivo, z vrtom, prodam. Štefan Kovačič, Gor. Vrhpolje 12, Šentjernej.

PRODAM polovico stanovanjske hiše z vrtom v Novem mestu. Informacije po telefonu (064) 21-777.

PARCELO z lepim razgledom v bližini Čateških Toplic prodam. Telefon 61-747.

NA SROMLJAH pri Brežicah prodam dve leti star vinograd in vikend pod streho. Informacije: Krošelj, Prežihova 12, Brežice, oziroma telefon dopoldne 61-722.

HIŠO, lepo, večjo, komfortno, prodam. Telefonsko vprašanje za ogled hiše 72-129. Cena nizka, inozemci, sreča! Naslov v upravi lista (2/86).

VRSTNO HIŠO v Novem mestu na lepi lokaciji prodam. Šifra: UGODNO.

UGODNO prodam vikend hišico z vinogradom. Marija Abina, Klenovik 28, Škocjan.

razno

V DISCO KLUBU »G« bivši Kristal, se je našla večja vsota denarja. Klub »G« Polona Gerbec, Dilančeva 7, Novo mesto.

PROSIM lovilca strupenih kač s hipnozjo, da mi piše. Lekše, Ardno 29, Raka.

LJUBITELJI ŽIVALI! Mladega mucka oddam. Telefon 25-305, popoldne.

HIŠO z vrtom v Novem mestu ali bližnji okolici vzame v najem predstavnitvo RENAULT. Prijave na telefon 22-454 vsak dan od 8. do 16. ure, razen sobote in nedelje.

V VARSTVO vzamem otroke. Telefon 24-477.

IŠČEM žensko za varstvo enoletne deklice v dopoldanskem času. Ponudbe na telefon 22-577 ali Gorna Softa, Hladnikova 2, Novo mesto (ne preko vikenda).

GARAŽO v Novem mestu kupim ali vzamem v najem. Slavko Sitar, Novo mesto, Kristanova 6 oziroma Glavni trg 22, tel. 21-296 in 21-852.

preklci

FRANC HITI, Brezovica 25, Šmarješke Toplice, prepovedujem vožnjo, obračanje, parkiranje ter povzročanje škode po mojem zemljišču v k.o. Založevič, Gorenja vas in Bela cerkev. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

čestitke

Dragi, skrbni in dobri NEŽKI ŽUPAN iz Dol. Vrhpolja 9, ki v nedeljo praznuje rojstni dan, želimo vse najboljše. Piberčnikovi in Žitnikovci

Dragemu staremu očetu JOŽETU MIKETIČU iz Tribuč vse najboljše za 80. rojstni dan! Vnuki Jožica in Silva.

70. rojstni dan praznuje dragi oče ALOJZ KLEMENČIČ iz Uršnih sel. Še mnogo zdravih let mu želi hčerka Štefka z družino. Čestitki se pridružuje tudi žena Kristina.

Dragi mami PEPCI GOLOB iz Birčne vasi želijo za njen 70. rojstni dan veliko zdravja in zadovoljstva njeni otroci z družinami.

obvestila

HITRO, POCENI IN Z GARANCIJO, popravljam vse gospodinjne stroje in elektromotorje. Tel. 25-393 od 16.—22. Se priporočam!

ELEKTROINSTALACIJE in popravilo gospodinskih aparatov Ivan PETRIČ obvešča stranke, da dela v novi delavnici Breg revolucije, n. h. (nad Vinsko kletjo), Metlika. Telefon v delavnici 58-649, telefon v stanovanju 58-467, CBE 46. Priporočam se in želim srečno novo leto!

PREVOZ SMUČARJEV v Kranjsko goro — 1.000,00 din za osebo. Prijave na tel. 21-947.

SADNE IN TRSNE SADIKE vseh vrst prodajam po ugodni ceni vsako soboto in nedeljo na Vivodini 13. Kata Vrbanek, tel. (047) 76-800.

zahvale

Ob boječi izgubi dragega brata JOŽETA ŽIBERTA se iskreno zahvaljujemo gospodu župniku iz Brestanice za opravljeni obred in poslovitve besede na zadnji poti. Bratje in sestře.

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric

ALOJZ KRANJČEVIČ

Kobile 8

Najlepše se zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo Arhovim iz Kobil ter župniku za opravljeni obred.

VSJ NJEGOVI

Kako težko je, ko se zaprejo mamine oči in počivajo njene roke, ki vedno so trpele in skrbele za njene ljubljene.

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je za vedno zapustila nadvse dobra in skrbna mama, babica, prababica, sestra in teta

MARIJA ZUPANČIČ

s Cvibelj pri Trebnjem

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in dobrim sosedom, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, nas tolažili, darovali pokojni cvetje in vence ter jo spremili na zadnjo pot. Nadalje se zahvaljujemo župniku za lepo opravljeni obred in pevcem za zapete žalostinke.

Žalujoci: vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

Po kratkotrajni, težki bolezni nas je v 52. letu starosti za vedno zapustila naša draga mama, stara mama in sestra

SIMONA ROZMAN

por. URŠIČ

iz Metlike

Zahvaljujemo se sosedom Štrbenc, Črnič, Golobič, sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, sočustvovali z nami in darovali cvetje. Posebna zahvala osebu Zdravstvenega doma Metlika, osebju kirurškega oddelka — intenzivna nega bolnišnice Novo mesto, DO Komet, godbi iz Metlike ter govornici za besede, izrečene pred odprtim grobom.

Žalujoci: hčerki Stanka in Zdenka z družinama

ZAHVALA

Prenehalo je biti srce naše dobre mame, babice in prababice

ALOJZIJE TRATNIK

iz Luterškega sela

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje, nam izrekli sožalje ter spremili pokojnico na zadnji poti. Prav tako se zahvaljujemo gospodu župniku za opravljeni obred, DO Tovarne obutve Novo mesto in govornikom.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustila naša draga teta

KRISTINA POVŠE

iz Verduna 3 pri Uršnih selih

Najlepše se zahvaljujemo vsem prijateljem, znancem, dobrim sosedom za pomoč v najtežjih trenutkih, govorniku Karlu Zupančiču za poslovitve besede ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

VSJ NJENI

*Če bi solza te zbudila,
te črna zemlja ne bi krila.*

ZAHVALA

V 81. letu nas je za vedno zapustil naš dragi ata, stari ata in prastari ate

JANEZ KLOBUČAR

upokojeni rudar iz Butoraja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih, darovali toliko cvetja, izražali sožalja in pokojnika v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se Rudniku Kanižarica, krajevni skupnosti, GD Butoraj, pevkam iz Adlešičev, govornikom za poslovilne besede ter župniku in kaplanu iz Črnomlja za lepo opravljene obrede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: otroci Mirko, Anica, Zofka in Tončka z družinami, vnuki, pravnuki ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je za vedno zapustila

JOŽEFA GORIŠEK

iz Dol. Stare vasi 41 pri Šentjerneju

Ob izgubi drage mame in stare mame se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, vence in izraze sožalja ter nevrološkemu oddelku bolnišnice Novo mesto. Posebna zahvala gospodu župniku in pevcem za opravljeni obred in vsem, ki so pokojnico spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

Dol. Stara vas, Šentjernej, Novo mesto, Ljubljana, Bač, Ajdovščina, Nazarje

*Kako bi dihal rad, poslušal, gledal,
sedel med vami, katero vmes povedal —
pa me tišči steptan nad mano grob...
O. Župančič*

ZAHVALA

Iskrena hvala vsem, ki ste nam ob nenadomestljivi izgubi našega dragega

ANTONA OGULINA

iz Bočke pri Metliki

tako nesebično stali ob strani, zdravstvenemu osebju za nudeno pomoč, sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, darovali pokojnemu cvetje in ga spremili k večnemu počitku. Hvala lovskim tovarišem, govorniku za poslovilne besede, pevcem in godbi za zapete in zaigrane žalostinke, ZB Metlika in duhovnikoma za sočutno opravljene obrede.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 60. letu zapustil dragi mož, oče in stari oče

FRANC BLATNIK

iz Kitnega vrha 20 pri Zagradu

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in ga spremili na zadnji poti. Hvala osebju ZD Ivančna gorica, Onkološkega inštituta in Golnika, delavcem OŠ Žužemberk, LEKA Ljubljana, Litostroja—tozd Transport, tov. Marjanu Rupniku za poslovilni govor in dekanu za lepo opravljene obrede.

Žalujoci: žena Marija, hčerki Slavka in Marija z družinama

*Saj eden od naju bo moral oditi prvi,
saj eden od naju bo moral skoz
vrata prvi,
kajti preozka so vrata smrti
za več kakor eno breme življenja.
(Lojze Krakar)*

V SPOMIN

STANETU METELKU

iz Dola pri Trebnjem

30. decembra bo minilo žalostno leto dni, odkar si nas za vedno zapustil, vendar v naših srcih še vedno živiš. Hala vsem, ki se ga spominjate!

VSI NJEGOVI

*Če bi ljubezen govorila,
solza mrtve bi budila,
ne bi, tebe, dragi tata,
črna zemlja krila.*

V SPOMIN

15. januarja mineva leto žalosti, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi

DANIJEL CAR - DAKO

iz Metlike

V naših srcih in v naših mislih boš vedno živel. Hvala vsem, ki se ga radi spominjate!

ŽALUJOČI: vsi njegovi

*Leto dni že v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš.
Ne mine ura, dan in noč,
povsod si ti navzoč.*

V SPOMIN

FRANC KRNC

Sp. Lakenc 20, Mokronog

Minilo je žalostno leto, kar si nas zapustil, dragi sin, brat in stric.

VSI NJEGOVI

V SPOMIN

5. januarja je minilo leto dni, odkar je nehalo biti srce naše drage mame

ANE NOVAK

iz Mačjega Dola

Težko je spoznanje, da te ni in te nikoli več ne bo. Odšla si tja, kjer ni trpljenja, ampak večni mir in tišina, v naših srcih pa bolečina. Vsem, ki postojite ob njenem grobu, se iskreno zahvaljujemo.

Žalujoci: vsi njeni

*Saj čas zaceli rane vse,
tolažijo ljudje,
a brazgotin, ki v srcu so,
ne celi čas, nihče!*

V SPOMIN

14. januarja bodo minila tri leta žalosti in praznine, odkar smo za vedno izgubili dragega moža in očeta

STANETA ROBIDO

s Sel 14 pri Dolenjskih Toplicah

Hvala vsem, ki se ga spominjate!

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

V 48. letu nas je nenadoma zapustila dobra žena in mama

PEPCA BARTOL

iz Vel. Poljan 17, Škocjan

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in znancem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo župniku za opravljeni obred, kolektivu Novoteks in zdravstveni postaji Šentjernej. Vsem in vsakemu posebej, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, prisrčna hvala!

Žalujoci: mož Ivan in hčerka Cvetka

ZAHVALA

V 71. letu starosti je za vedno odšel od nas naš dragi mož, dober in skrbni oče, stari oče, brat, stric in svak

ANTON WEISS - Tonko

iz Črnomlja, Na bregu 31

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam v teh težkih dneh stali ob strani, nam ustno ali pisмено izrazili sožalje ter pokojnemu ob slovesu darovali cvetje in vence. Posebej se zahvaljujemo kirurškemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, sosedom za nesebično pomoč, vsem, ki so pokojnika spremili na zadnji poti, pevskega zbora iz Adlešičev za zapete žalostinke in obema duhovnikoma iz Črnomlja za opravljene obrede.

Žena Anica, otroci Janez, Anica in Metka z družinami ter ostali sorodniki

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame

ANTONIJE KLEMENČIČ

roj. MRGOLE

se iskreno zahvaljujemo sem sorodnikom, sosedom in ostalim prijateljem in znancem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in nam izrekli ustna in pisna sožalja. Posebno se zahvaljujemo delavski pihalni godbi Sevnica, pevskega oktetu Boštanjski fantje in tov. Kolmanu za poslovilne besede.

Hčerka Štefka in sin Lojze z družinama

Ljubljana, Boštanj, 6. januarja 1986

*Že pet let v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš,
ne mine ura, dan, ne noč,
povsod si z nami ti navzoč.*

V SPOMIN

6. januarja je minilo pet let žalosti in praznine v naših srcih, odkar smo izgubili našega ljubljenega moža, očeta in starega očeta

FRANCETA URBANČIČA

z Velikega Cirknika 11

Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje, prižigate sveče na njegovem preranem grobu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubljenega moža in očeta

KRSTA LJEŠNJAKA

se zahvaljujemo prijateljem in znancem iz Novega mesta, ki so v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami in nam pisno ali ustno izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo Zdravstvenemu centru Dolenjske, TOZD Zdravstveni dom Novo mesto, Novoteksu — TOZD Trgovina Novo mesto, sodelavcem in predsedniku skupščine občine Novo mesto Urošu Dularju.

Žalujoci: družina Lješnjak iz Kolašina, Ljiljana Karanfilova iz Kolašina, Dr. Džordžije Lješnjak iz Novega mesta

VLADO JENKO

Znan je po tem, da nikoli ne miruje, čeprav bi si kot upokojenec lahko privoščil več počitka. Po stroki je diplomirani inženir gozdarstva, po srcu navdušen lovec, torej človek narave, ki mu zapečkarstvo ne leži. Rojen je v Hrastniku, vendar že več kot štiri desetletja živi v Brežicah. Pri tamkajšnjem Gozdnem gospodarstvu se je zaposlil 1951. leta. Začel je na Planini in z družino prebil tam tri leta. V vsi takrat ni bilo ne elektrike ne trgovine in ne mesnice. Z vozom so enkrat na teden ali še pogosteje pripeljali iz doline vse, kar so potrebovali za življenje.

Na gozdarsko fakulteto v Zagrebu se je Vlado Jenko prvič vpisal kot aktivni oficir JLA takoj po vojni, nato vnovič po letu dni, ko se je zares demobiliziral. Marsikdo se je tedaj začudil, ker ni šel na medicino. Bil je namreč sanitetni referent Kozjanskega odreda, v katerega je vstopil 1944. Na vprašanje, kaj ga je vlekel stran od medicine, je odgovoril, da je imel ran in žuljev že v partizanih dovolj. Kamorkoli so prišli, so drugi borci počivali, zanj in za bolničarje pa se je delo šele začelo, čeprav so bili vsi neskončno utrujeni. Pri poklicni odločitvi je zmagalo nagnjenje očetove linije, v kateri so bili planinci in lovci in so imeli radi naravo. Tudi Vlado je hitro našel pot v lovsko organizacijo, katere član je 36 let. Dve desetletja je bil predsednik Zveze lovskih dru-

žin Posavja, trenutno pa vodi njen izvršni odbor. To ni funkcija brez obveznosti, ampak zahteva vsak dan uro do dve dela. Inž. Jenko to z veseljem opravlja.

Brežiško Gozdno gospodarstvo je lani izdalo kroniko za 35-letnico samoupravljanja. Z njo se je oddolžilo rodovom, ki so v minulih desetletjih sodelovali pri snovanju in razvoju povojnega gozdarstva na tem območju. Avtor te zajetne kronike je Vlado Jenko. Od takrat naprej ga marsikak delavec ali upokojeni gozdar rad pocuka za rokav, ves vesel in zadovoljen, da je v knjigi prebral svoje ime in da ni pozabljen. Inž. Jenko je za to kroniko zbiral gradivo več kot leto dni. Potrpežljivo je hodil po vaseh širom po Posavju in še dlje ter obiskal najmanj sto nekdanjih gozdnih delavcev in drugih ljudi. Izgubil je ogromno časa, saj je bilo med njimi tudi veliko njegovih znancev. Torej ni mogel kar vdreti v hišo, zdrdrati vprašanja in oditi. Imel je pa še to smolo, da je ravno tisto leto, ko je začel zbirati podatke za kroniko, umrlo precej starejših gozdarjev, ki so včasih vodili delo in bi lahko precej povedali. Najmanj pisnih virov je imel avtor na voljo za medvojni in povojna leta, pa tudi viri za predvojni obdobje so bili zelo skopi. Kroniko brežiškega gozdnega gospodarstva začneja z opisom predvojnega stanja gozdov, jo nadaljuje z obnovo domovine, organiziranostjo in gospodarjenjem z gozdovi od 1950 do danes.

Dopolnjujejo jo seznam zapostavljenih splošnih podatki o gozdovih, sečnji in gojitvi ter znamenitostih na tem območju. Mednje znamenitosti sodijo orjaška sekvoja v pišečkem parku ter hrasta na Malencah pri Kostanjevici in v Gregovcih na Bizeljskem, ki sta med najdebelejšimi in najstarejšimi v Sloveniji. Zaradi tega je kronika zanimiva tudi za druge bralce, ne le za gozdarje, kar je v prijeto zadoščenje piscu in njegovim sodelavcem.

JOŽICA TEPPEY

LABODI NA KOČEVSKEM JEZERU — Družina osmih labodov je priletela od neznano kod na Kočevsko oz. Rudniško jezero. Ljudje od blizu in daleč jih prihajajo občudovati in krmit. (Foto: Primc)

Bodeča neža za Travno goro

Turistični dom bi podarili, pa ga nihče noče sprejeti

RIBNICA, SODRAŽICA — Prva letošnja bodeča neža je bila podeljena Turističnemu društvu Sodražica in sestavljalcem načrta razvoja občine Ribnica, in sicer zaradi neurejenega doma na Travnici, ki je zdaj celo zaprt, čeprav je bilo vsa leta nazaj v njem najbolj živahno prav v zimski sezoni.

Niti lastnik doma na Travnici, Turistično društvo Sodražica, niti občinska skupščina Ribnica se ne čutita posebno odgovorna za tako stanje, ker pač nimata denarja za vzdrževanje doma. Turistični dom so celo pripravljali podariti katerikoli delovni ali družbeni organizaciji, ki bi ga bila pripravljena sprejeti, vzdrževati in v njem še naprej opravljati turistično-gostinsko dejavnost.

Nai še povemo, da sodi prav ribniška občina glede na število turističnih ležišč in število gostišč med najmanj razvite ne le na Dolenjskem,

ampak tudi v republiki. Tako stanje pa ni od letos in niti ne od lani, ampak traja že desetletja. J. P.

NAJBOLJŠA OŠTO IN BENČINA

KOČEVJE — Na nedavnem tekmovanju v streljanju z vojaško pištolo, ki sta ga organizirala občinski štab za TO Kočevje in občinska strelska zveza Kočevje je sodelovalo 15 ekip iz občin Kočevje in Ribnica. Med posamezniki so bili najboljši: 1. Benčina 81 krogov (od 100 možnih), 2. Zorko 72 (oba OŠTO Kočevje), 3. Špoljarič 70 (kasarna Ribnica), itd. Med ekipami pa so bili najboljši: 1. OŠTO Kočevje 210 krogov, 2. Kasarna Ribnica 188, 3. ITAS Kočevje 179, itd. Najboljša ekipa je prejela pokal, najboljši tri pa še diplome. Najboljši posamezniki so prejeli kolajne in diplome.

VLOM V TRGOVINO

ADLEŠIČI — V noči na 4. januar so neznani storilci vlomili v trgovino KZ v Adlešičih. Neznanci so s podstavka vrgli kovinsko blagajno, jo nasilno odprli in iz nje pobrali dvodnevni izkupiček trgovine. S storilci je tako odšlo 617.500 din, zaenkrat pa za vlomilci še ni kakšnih otipljivih sledi.

KDO JE VRGEL SOLZILNO BOMBO?

NOVO MESTO — 1. januarja dopoldne so novomeško restavracijo Pri vodnjaku obiskali štirje fantje in dve dekleti, s seboj pa so prinesli plastično posodo z vinom. Od strežnega osebja so zahtevali kozarce, ko pa jim teh niso hoteli dati, so zapustili lokal. Kmalu zatem je eden od teh obiskovalcev vrغل solzilno bombo. Plin se je širil po Dilančevi ulici, nato še na Glavni trg in stanovanja nad restavracijo. O storilcih še ni sledu.

PRVI V NOVEM MESTU — Boris je bil prvi novorojenček v novomeški porodnišnici v letu 1986, v Bredini družini pa tretji fantič. (Foto: R. Bačer)

PRVA V BREŽICAH — Ružica Geušić z drugorojenko Ivano, ki jo doma nestrpno pričakuje dveletna sestra Martina. (Foto: J. Teppey)

Z Borisom in Ivano v novo leto

V novomeški porodnišnici je letos prva rodila Breda Zupan iz Kladja sina Borisa, v brežiški pa Ružica Geušić iz Samobora hčerko Ivano

NOVO MESTO — Na novega leta dan ob 1.45 je Breda Zupan, 21-letna kmetica iz Kladja pri Šentjanžu, rodila dečka. Ime mu bo Boris. Drugi dan po porodu je mlada mamica povedala:

»Odraščala sem v Šentjanžu in se poročila na kmetijo v Kladje. Pri 16 letih sem prvič rodila — dečka Robija, čez dve leti smo dobili Tineta, tako da je bil tokrat moj tretji porod, in čeprav je spet deček, smo ga vsi veselili. Imamo 30 hektarov zemlje, mehanizirano in usmerjeno kmetijo, na kateri živijo tudi moževi starši. Vsi delamo, ne manjka nam ničesar. Na Silvestrovo smo doma praznovali, in ker je bil predvideni rok za porod 2. januar, nisem nič mislila, da bom morala v bolni-

BREŽICE — V tukajšnji porodnišnici so se z deklico poslovlili od starega leta in z deklico začeli novo. Deset minut pred četrto uro zjutraj je dvaindvajsetletna Ružica Geušić iz Samobora rodila hčerko Ivano. Porod je pričakovala šele 7. januarja in bila je prepričana, da bo vse praznične dni preživela doma skupaj z dveletno prvorojenko Martino, možem in njegovimi starši, pri katerih živijo.

Toda mali Ivani se je mudilo in neučakano je začela napovedovati svoj prihod na svet že na Silvestrovo. Mož je Ružico okoli dveh popoldne odpeljal z avtom v Brežice, kjer je rodila že prvič in kjer se je zaradi pozornosti osebja počutila najbolj varno. Ure so se počasi iztekale, toda vse je minilo brez komplikacij.

Ivana je ob rojstvu tehtala 2.700 gramov in je bila dolga 38 cm.

Ružica je pred dvema letoma končala šolanje, vendar še nima zaposlitve. Po poklicu je medicinska sestra, za te pa trenutno v Samoboru ni dela. Kratek čas je sicer nadomeščala negovalko v otroških jaslih, ostati pa ni mogla. Delo ji je všeč in upa, da se ji bo sreča morda nasmehnila v Bregani, kjer so zgradili nov vrtec. Tudi tam bodo odprli jasli. Ružica rada dela z otroki, vendar se hkrati zaveda, da ji malo prakse v zdravstvenem domu ali v bolnišnici ne bi škodilo. V Zagrebu za zdaj še ni iskala službe. Ob dveh tako majhnih hčerkah bi se težko vozila, zato raje malo skromneje živijo.

R. BAČER
J. TEPPEY

Kje ste, kmečke neveste?

Srečanje bo 18. januarja v hotelu Ajdovec v Sevnici

SEVNICA — Gorenjski fantje — mladi združniki — so prišli na izvirno zamisel. Res je namreč, da naši kmečki fantje s težavo dobijo nevesto, medtem ko je znano, da v nekaterih naših časopisih izjemno uspešno oglašujejo ženitne ponudbe bavarski in avstrijski kmetje. Zato pod geslom »Nazaj k naravi« naš samski kmetje in dekleta prirajajo sedaj že peto družabno srečanje.

Tokrat so izbrali zelo primeren kraj, Sevnico, ki predvsem zaradi obeh konfekcijskih tovarn, Lisee in Jutrjanke, slavi vsaj po dekletih presežni občini. Tokratno srečanje bo v soboto 18. januarja, prireditelji napovedujejo, da od 18. do uro čez polnoč. Srečanje ni zaprtega značaja, vabijo namreč tudi nekmečke fante in dekleta, ki imajo veselje do žmetovanja, slednjih pa je vse več. Oddaljenim priporočajo kar rezervacijo hotelskih sob. Iz Ljubljane je primerna zveza z vlakom, ki ima odhod ob 16.35, povratna karta pa velja 250 dinarjev. Če bo s tem srečanjem rešena vsaj ena slovenska

kmetija, da bo tako dobila par pridnih rok, bo namen srečanja dosežen, da o veselem družabnem vzdušju ne govorimo.

A. Ž.

kozerija

KLJUB VSEMU ŽIVI KOT GROF

— Lep dan, kajne?
— Prelep. Za ta letni čas so temperature previsoke. Bomo že plačali. Pozimi, če ne prej.
— Videti ste utrajeni.
— Že nekaj dni zidam pri Sezedelejeviču. Vikend gradi na Zeleni gori.
— Človek ne bi rekel, da ste zidar.
— Upokojenec sem. Invalidsko penzijo prejemam.
— Dobro prikrivate leta.
— Saj nisem star. Koliko mislite, da jih imam?

— Petdeset jih bo, menim.
— Dvainštirideset. Zelo mlad sem šel v penzijo. Invalidsko so me upokojili. Sicer pa sem vam to že povedal.
— Ne bi bil rad vsiljiv, toda kaj vas je mučilo?
— Vse, najbolj pa živci. Nisem prenašal jutranjega vstajanja pa brnenja strojev tam v Hitrokalu. Vse mi je šlo na jetra. Delal sem kot živina za ubogih petindvajset tisočakov, pa sem si rekel: grem na komisijo.
— In so vas invalidsko upokojili?

— In so me invalidsko upokojili.
— Koliko prejimate mesečno?
— Ni bogve kaj. Približno dva stara milijona.
— Pri tej draginji je to revščina. Ko plačate stanovanje, vodo, elektriko, kurjavo, vrtec za otroka, radijsko in televizijsko naročnino, si morate sposoditi denar za pol litrčka. Smilite se mi.
— Vaše usmiljenje je nepotrebno.

— Oprostite, nisem vas mislil žaliti.
— Kljub vsemu živim kot grof.
— Ne razumem.
— Poglejte: danes bi imel v Hitrokalu največ petinštirideset tisočakov. Seveda, če bi. Ob dveh bi prihajal domov izmozgan kot ožeta krpa. Tako pa zidarim. Zidarji so danes plačani 5000 dinarjev in več na dan. Lahko si sami izračunate, kaj se bolj izplača.

TONI GAŠPERIČ

Jezero bo naravni rezervat

Z razstave »Jezero Kočevje« — Kaj vse načrtujejo

KOČEVJE — V Likovnem salonu je bila te dni razstava programskih zasnov za športno, rekreacijsko in turistično območje »Jezero Kočevje«. Organizirala jo je Oprema Kočevje, ki je nosilec naloge za ureditev tega območja, z namenom, da dobi čimveč spodbudnih predlogov občanov.

Območje jezera kaže zdaj videz opustele pokrajine, kar je posledica

labodje so še vedno v Kočevskem jezeru, razjasnilo se je tudi, od kod so prileteli. Alojz Hočevar iz Kočevja, ki prihaja sem vsak dan, je ujel največjega in najlepšega laboda, ki ima na nogi obroček. Na njem je prebral HONG 754 (ali morda 756 — dejal je, da številke ni mogel čisto natančno prebrati, ker se je labod otepal) 17. 4. 1983. Labodje so torej prileteli sem iz Madžarske. Nekateri trdijo, da z Blatnega jezera.

rudarjenja. S pogodbitvami in drugimi ukrepi bodo ustvarili tu kulturno krajino z drugačnim značajem.

Na tem območju je načrtovana ureditev ali izgradnja mnogih objektov, kot: strelišča na glinaste golobe, avtokampa s prodajalno plina in trgovino, gostinskih objektov, sanitarij, športnih igrišč, ceste, parkirišč, kopališča, muzejskih prostorov, veseličnega prostora, počitniških domov za delovne kolektive itd.

Pri razstavi sodelujejo s fotografijami, posnetimi na območju jezera, tudi člani kočevske podružnice fotokluba Diana, ki občasno prikazujejo tudi diapozitive o jezeru in njegovi okolici.

J. P.

Če srbi, niso vedno garje

V kočevskem primeru je šlo verjetno za alergijo na nesnago — Tudi govorice o AIDS iz trte izv...

KOČEVJE — Po Kočevju so se razširile govorice o množičnem pojavu garij in celo, da so odkrili tri bolnike AIDS. Za pojasnilo o tem smo vprašali v zdravstvenem domu, kjer nam je dr. Franc Rupnik odgovoril tako:

»Panika ni potrebna. V Kočevju se, podobno kot v vsej Sloveniji, pojavlja vsako leto nekaj posameznih primerov garij. Tako je bilo tudi tokrat. Slišati je bilo nekatera mnenja, da so garje prinesli golobi. Vendar jih ti ne prenašajo na človeka, kakor tudi ne lisice. Zaradi srbenja je bilo več opozoril, ko so čistili podstrešje hiše pri

mostu in metali smeti in drugo na cesto. Menim, da je šlo za razne alergične reakcije.

Golobi lahko prenašajo nekatere virusne bolezni, a te patologije tudi ni bilo. Imeli pa smo v Kočevju pred kakimi desetimi leti virusno ortinozo, ki se je zakomunicirala s pljučnico. To je bil edini tak primer v Sloveniji, do okužbe pa je prišlo na razstavi ptic. Tudi udomačeni ptiči so namreč prenašalci bolezni.

O obolenosti za AIDS pa lahko rečem, da gre le za govorice. Meni o tem ni nič znanega.

J. P.

šnico. Pa se je zgodilo! OB 11.30 sem začutila prve popadke, nakar me je mož takoj odpeljal v porodnišnico in dobro uro zatem je bil porod že mimo. Fantič je tehtal 3.910 gramov.

Čez novoletne praznike je dežurno ekipo v novomeški porodnišnici vodil dr. Marjan Pavlin, instrumentarka je bila Andreja Šinigoj, sestra Marjana Kulovec, babica pa Anica Kolar. Po besedah dr. Pavlina je bil porod Zupanove povsem normalen, brez zapletov. V splošnem pa je bila silvestrovska noč dokaj mirna. V starem letu je zadnja — ob 17.15 rodila Alenka Požek, slaščičarka, zaposlena v pekarni v Črnomlju. Prvič je rodila deklico, ime ji bo Tina. V letu 1985 pa je bil drugi porod šele ob 4. uri, rodila je Antonija Petan, 24-letna delavka tovarne Krka, doma z Vrha pri Ljubnu. Ima punčko, že drugo, ime pa ji bo Andreja.